

URZĄD GMINY W WOJCIECHOWICACH

RAPORT O STANIE GMINY WOJCIECHOWICE za 2021 rok

Podstawa prawna:

Art. 28aa. 1. Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) „Wójt co roku do dnia 31 maja przedstawia radzie gminy raport o stanie gminy”.

Spis treści

1. Ogólna charakterystyka gminy	4
2. Demografia gminy	5
3. Sytuacja finansowa gminy	8
4. Rolnictwo i leśnictwo	12
5. Gmina i jej jednostki pomocnicze, jednostki organizacyjne oraz podmioty realizujące zadania publiczne	17
6. Urząd Gminy w Wojciechowicach	18
7. Edukacja w gminie	30
8. Świadczenia socjalne i inne zadania	35
9. Sport, rekreacja, turystyka	39
10. Informatyzacja i cyfryzacja	40
11. Gospodarka nieruchomościami gminy	40
12. Podmioty gospodarcze i rynek pracy	41
13. Zabytki gminy	45
14. Promocja gminy	47
15. Współpraca gminy z organizacjami pozarządowymi	52
16. Opieka zdrowotna w gminie	55
17. Drogi, komunikacja publiczna i oświetlenie uliczne	57
18. Wodociągi, kanalizacja i gazyfikacja gminy	65
19. Realizacja zadań z zakresu polityk, programów i strategii, ładu przestrzennego i ochrony środowiska	66
Plan zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na lata 2019 – 2033 ..	71
20. Ochrona przyrody i ochrona zwierząt	75
21. Bezpieczeństwo publiczne, ochrona przeciwpożarowa, zarządzanie kryzysowe	80
22. Gospodarka odpadami	84
23. Gospodarka komunalna gminy	88

24. Posiedzenia Rady Gminy i realizacja uchwał	96
25. Narodowy Powszechny Spis Ludności i Mieszkań #liczysiękażdy	105
26. Budżet obywatelski	107
27. Podsumowanie.....	107

1. Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Wojciechowice jest położona w granicach administracyjnych powiatu opatowskiego, we wschodniej części województwa świętokrzyskiego, w odległości ok. 76 km na wschód od ośrodka wojewódzkiego – Kielc oraz ok. 16 km na wschód od ośrodka powiatowego – Opatowa. Graniczy bezpośrednio z gminami:

- od północnego- zachodu z miastem i gminą Ćmielów,
- od zachodu z miastem i gminą Opatów,
- od południa z gminą Lipnik,
- od południowego - wschodu z gminą Wilczyce,
- od wschodu i północnego - wschodu z miastem i gminą Ożarów.

Głównym korytarzem transportowym przebiegającym przez gminę jest droga krajowa nr 74 Katowice, Kraków – Lublin. Przez obszar gminy przebiega linia kolejowa Łódź – Dęblin oraz zlokalizowane są na terenie gminy dwie stacje przeładunkowe, w tym jedna towarowa i jeden przystanek przewozu osób (obecnie nieczynny). Pod względem zajmowanej powierzchni ($86,5 \text{ km}^2$) gmina zalicza się do grupy gmin małych (powierzchnia gminy stanowi 0,7% ogólnej powierzchni województwa i 9,4% powierzchni powiatu) z dominującą funkcją rolnictwa indywidualnego, o znacznie wyższej od średniej wojewódzkiej przydatności rolniczej gleb. Według podziału fizyczno-geograficznego Polski J. Kondrackiego (1998) zdecydowanie większa część terenu gminy położona jest w obrębie mezoregionu – Wyżyna Kielecka oraz dwóch mezoregionów będących jego częściami – Wyżyny Sandomierskiej i Przedgórze Łędeckiego. Wyżyna Sandomierska obejmuje znaczną część gminy (z wyjątkiem jej północnych obrzeży), zajmując 1140 km^2 . Na terenie gminy znajduje się północna granica wyżyny, którą tworzy dolina Kamiennej i stok pokrywy lessowej pomiędzy Ćmielowem i Zawichostem. Wysokości nad poziomem morza kształtują się od niespełna 300 do 180 m. Urodzajne gleby wytworzone na podłożu lessowym sprawiają, że jest to region rolniczy, prawie w całości pozbawiony większych kompleksów leśnych.

2. Demografia gminy

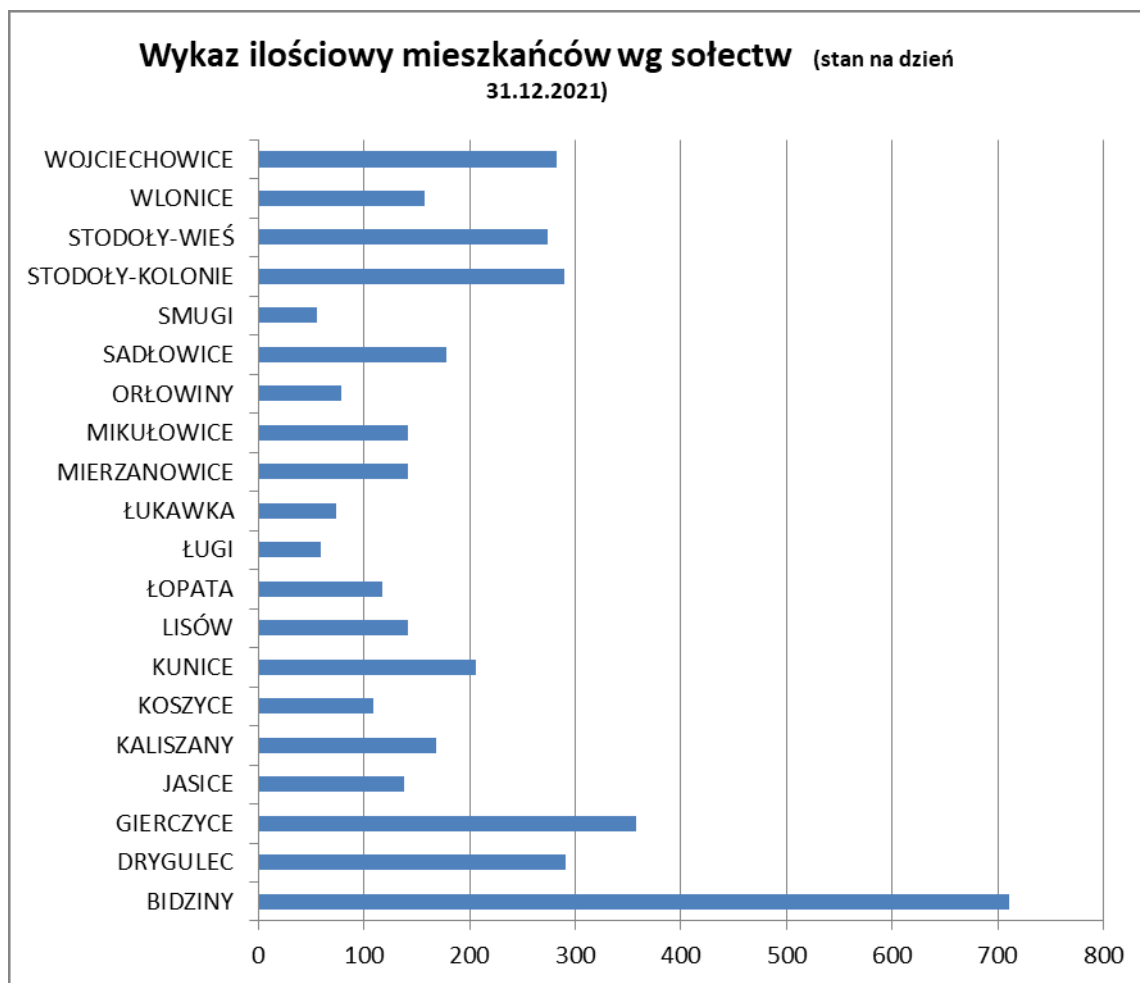
Dane demograficzne

Ewidencja ludności polega na rejestracji określonych w ustawie z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 510) podstawowych danych identyfikujących tożsamość oraz status administracyjnoprawny osób fizycznych. Ewidencję ludności prowadzi się w Powszechnym Elektronicznym Systemie Ewidencji Ludności, który stanowi rejestr PESEL, w rejestrach mieszkańców oraz rejestrach zamieszkania cudzoziemców, prowadzonych w systemie teleinformatycznym. Rejestr mieszkańców jest prowadzony zgodnie z właściwością miejscową przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta). W rejestrze mieszkańców gromadzone są dane osób, które wykonały obowiązek meldunkowy na terenie danej gminy.

W gminie Wojciechowice według stanu na dzień 31.12.2021 r. zameldowanych było 3 968 osób, co przy powierzchni 86,5 km² daje 45,87 osób na 1 km².

Szczegółowy podział liczby mieszkańców na sołectwa przedstawia wykres poniżej.

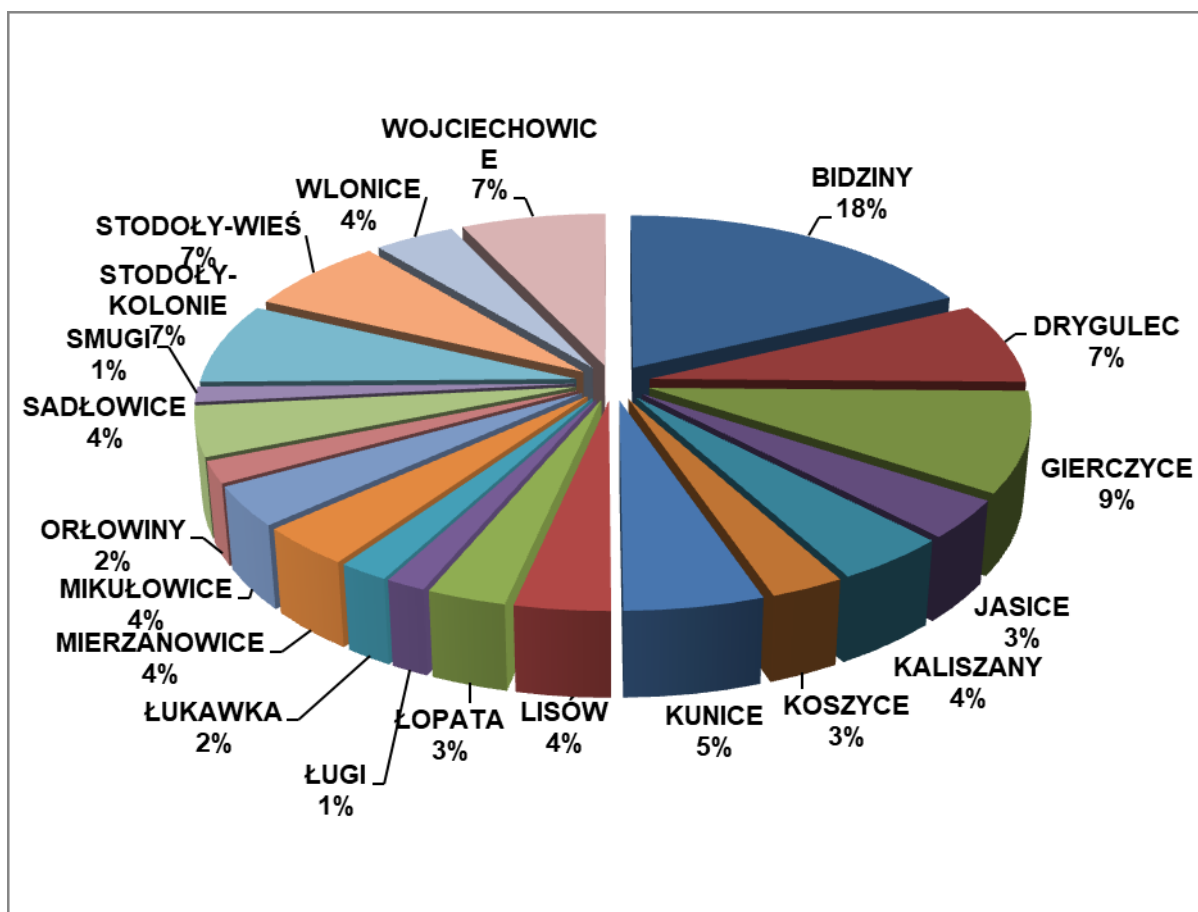
Wykres 1 Wykaz ilościowy mieszkańców według sołectw

Źródło: opracowanie własne

Na kolejnym wykresie przedstawiono udział procentowy poszczególnych miejscowości w odniesieniu do łącznej liczby ludności.

Wykres 2 Wykaz procentowy liczby mieszkańców w poszczególnych miejscowościach

Źródło: opracowanie własne

Analizując powyższe dwa wykresy dane należy stwierdzić, że sołectwem w którym zameldowanych jest najwięcej osób jest miejscowość Bidziny z wynikiem 18 %. Drugie miejsce zajmuje miejscowość Gierczyce z wynikiem 9%.

Wpływ na liczbę urodzeń w gminie ma przyrost naturalny, który oblicza się jako różnica pomiędzy liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów. Wartość dodatnia oznacza, że liczba urodzeń jest większa niż liczba zgonów. Wartość ujemna oznacza, że liczba zgonów przewyższa liczbę urodzeń. Mówimy wtedy o ubytku naturalnym.

W Gminie Wojciechowice wg stanu na 31.12.2021 rok:

- Liczba urodzeń wynosiła 29 (20 dziewczynek i 9 chłopców)
- Liczba zgonów 76 (37 kobiet i 39 mężczyzn)

Powyższe dane wskazują, że na terenie gminy mamy ubytek naturalny.

3. Sytuacja finansowa gminy

Budżet gminy

Budżet gminy na dzień 31.12.2021 r. wynosi:

Tabela 1 Dochody gminy

Plan	Wykonanie
24 979 560,85 zł	22 109 456,43 zł

Źródło: opracowanie własne

Tabela 2 Wydatki gminy

Plan	Wykonanie
27 536 971,85 zł	20 823 782,17 zł

Źródło: opracowanie własne

4 podstawowe wskaźniki:

- udział dochodów własnych w dochodach ogółem;
- udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem;
- zadłużenie ogółem;
- poziom wolnych środków po odliczeniu obsługi zadłużenia

Tabela 3 Udział dochodów własnych do dochodów ogółem w 2021 roku

Dochody ogółem	Dochody własne	Procentowy udział dochodów własnych do dochodów ogółem
22 109 456,43 zł	6 052 624,50 zł	27,38 %

Źródło: opracowanie własne

Tabela 4 Udział wydatków majątkowych do wydatków ogółem w 2021 roku

Wydatki ogółem	Wydatki majątkowe	Procentowy udział wydatków majątkowych do wydatków ogółem
20 823 782,17 zł	2 744 515,91 zł	13,18 %

Źródło: opracowanie własne

Zadłużenie gminy 2 187 000,00 zł

Przychody i rozchody – Budżet gminy Wojciechowice za 2021 r.

Tabela 5 Przychody do budżet gminy Wojciechowice za 2021 r.

Lp.	klasyfikacja	przychody	Plan (Kwota w zł)	Wykonanie (Kwota w zł)	%
1.	950	Wolne środki jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu j.s.t. wynikająca z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych	1 491 071,00	1 491 071,00	100,00
2.	905	Przychody jst. z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zadaniami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach.	1 702 748,00	1 702 748,0	100,00
Razem przychody			3 193 819,00	3 193 819,00	100,00

Źródło: opracowanie własne

Tabela 6 Rozchody z budżetu gminy Wojciechowice za 2021 r.

Lp.	klasyfikacja	rozchody	Plan (Kwota w zł)	Wykonanie (Kwota w zł)	%
1.	992	Spląty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów	300 000,00	300 000,00	100,00
Razem rozchody			300 000,00	300 000,00	100,00

Źródło: opracowanie własne

Stan finansów gminy Wojciechowice

Tabela 7 tabela Wykonanie dochodów (w tym dynamika PIT, PN) i wydatków

Źródło dochodów własnych	Plan w złotych	Wykonanie w złotych	%
Wpływy z podatków i opłat	4 091 798,75	3 326 506,15	81,30
Wpływy z podatków	1 968 383,00	2 140 004,55	108,72

Źródło dochodów własnych	Plan w złotych	Wykonanie w złotych	%
stanowiących dochód budżetu państwa (udziały PIT,CIT)			
Pozostałe dochody własne, w tym czynsze za najem lub dzierżawę	202 158,04	647 317,11	320,20
Dotacje, subwencje	18 717 221,06	15 995 628,62	85,46
Ogółem	24 979 560,85	22 109 456,43	88,51

Źródło: opracowanie własne

Wpływy z PIT

Plan dochodów stanowiących wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych:

1 878 383,00 zł

Wykonanie dochodów stanowiących wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych:

2 033 222,00 zł

Wykonanie planu rocznego wyniosło: 108,24 %

Wzrost wpływów z PIT w stosunku do roku 2020: o kwotę 216 337,00 zł

Plan dochodów stanowiących wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych:

90 000,00 zł

Wykonanie dochodów stanowiących wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych:

106 782,55 zł

Wykonanie planu rocznego wyniosło: 118,65 %

Wzrost wpływów z PIT w stosunku do roku 2020: o kwotę 27 109,63 zł

Wpływy z podatku od nieruchomości

Plan dochodów stanowiących wpływy z podatku od nieruchomości: 1 056 670,00 zł

Wykonanie dochodów stanowiących wpływy z podatku od nieruchomości: 1 086 853,15 zł

Wykonanie planu rocznego wynosi: 102,86 %

Wpływy z podatku rolnego

Plan dochodów stanowiących wpływy z podatku rolnego: 1 111 100,00 zł

Wykonanie dochodów stanowiących wpływy z podatku rolnego: 1 136 282,00 zł

Wykonanie planu rocznego wynosi: 102,27 %

Wpływy z podatku leśnego

Plan dochodów stanowiących wpływy z podatku leśnego: 5 244,00 zł

Wykonanie dochodów stanowiących wpływy z podatku leśnego: 5 308,80 zł

Wykonanie planu rocznego wynosi: 101,24 %

Wpływy z podatku od transportu

Plan dochodów stanowiących wpływy z podatku od transportu: 208 436,00 zł

Wykonanie dochodów stanowiących wpływy z podatku od transportu: 205 001,38 zł

Wykonanie planu rocznego wynosi: 98,35 %

Skutki finansowe ulg ustawowych (z tytułu nabycia gruntu, ulga inwestycyjna):

Łączna wysokość ulg: ilość mieszkańców (stan na 31.12.2021) = wysokość ulg na 1 mieszkańca

$$106\,914,25 : 3\,968 = 26,94 \text{ zł}$$

Skutki finansowe uchwalonych przez Radę Gminy stawek podatkowych (podatek rolny, podatek od nieruchomości, podatek od środków transportowych)

$$963\,301,69 : 3\,968 = 242,77 \text{ zł}$$

Razem: 26,94 zł + 242,77 zł = 269,71 zł wysokość udzielonych ulg w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy

Wynik (nadwyżka / deficyt operacyjny): nadwyżka 1 285 674,26 zł

Wynik operacyjny (nadwyżka) obliczony według wzoru:

Dochody – wydatki = nadwyżka

$$22\,109\,456,43 - 20\,823\,782,17 = 1\,285\,674,26 \text{ zł}$$

Wykonanie wydatków inwestycyjnych/majątkowych: **2 734 515,91 zł**

Tabela 8 tabela Dochody z majątku gminy

Dochody z majątku	Plan	Wykonanie
Wpływy z opłat za trwały zarząd oraz z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości	335,00	312,30

Dochody z majątku	Plan	Wykonanie
Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych	21 570,00	23 859,09
Wpływy z odsetek od środków finansowych zgromadzonych na rachunkach bankowych	8 000,00	11 605,76

Źródło: opracowanie własne

Poziom zadłużenia

Zadłużenie Gminy na 31.12.2021r.: 2 187 000,00 zł

Tabela 9 tabela Harmonogram spłat i obsługi zadłużenia

Rok	Kwota długu	Rata kredytu	Przeznaczenie prognozowanej nadwyżki budżetowej	W tym na spłatę kredytów
2021	2 187 000,00 zł			
2022	2 187 000,00 zł	250 000,00 zł	250 000,00 zł	250 000,00 zł
2023	1 937 000,00 zł	417 000,00 zł	417 000,00 zł	417 000,00 zł
2024	1 520 000,00 zł	482 000,00 zł	482 000,00 zł	482 000,00 zł
2025	1 038 000,00 zł	535 000,00 zł	535 000,00 zł	535 000,00 zł
2026	503 000,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
2027	503 000,00 zł	300 000,00 zł	300 000,00 zł	300 000,00 zł
2028	203 000,00 zł	203 000,00 zł	203 000,00 zł	203 000,00 zł
2029	0,00 zł	0,00	0,00	0,00

Źródło: opracowanie własne

4. Rolnictwo i leśnictwo

Rolnictwo

Obszar gminy Wojciechowice charakteryzuje się bardzo dobrą jakością gleb nie tylko w skali wojewódzkiej, ale i krajowej. Średni wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej wynosi, bowiem 104,4 pkt. (w skali 120-to punktowej), podczas gdy w regionie wynosi on 70,4 pkt, zaś w kraju – 66,6 pkt. Gleby gminy powstały głównie z lessów głębokich i średnich, które zalegają na ok. 93% jej obszaru. Charakterystyczną cechą krajobrazu jest tu płaska lub lekko falista powierzchnia zrównania, pocięta gęstą siecią płytkich dolin rzecznych i bezodpływowych, często o stromych zboczach o nachyleniu przekraczającym 30%. Taka struktura i jakość gleb sprawia, że na terenie gminy ziemie

wykorzystywane są głównie jako grunty orne (73%), a w dolinach rzecznych jako łąki i pastwiska (5,3%). W klasach I-II jest 61,5% gruntów, w klasie III – 24,6%, w klasach V i VI jest zaledwie 3,0% z ogólnej powierzchni gminy. Gleby o najniższej bonitacji prawie w całości leżą w sołectwach północnych – Drygulec, Smugi, Ługi. Gleby gminy w zdecydowanej większości przeznaczone są do intensywnego zagospodarowania na cele upraw polowych i podlegają wzmożonej ochronie prawnej przed wyłączeniem z użytkowania rolniczego. Największy problem przestrzeni rolniczej stanowi erozja wodna, zachodząca na terenach stokowych. Zaleca się podjęcie działań zapobiegawczych. W związku ze zbyt małą retencją wód dla potrzeb rolnictwa oraz niedoborem terenów zadrzewionych i zakrzewionych o funkcji wodochronnej i wiatrochronnej dużym zagrożeniem stanowi proces stepowienia gleb. Proces ten nasila się w latach niedoboru opadów. Przy uwzględnieniu minimalizacji zagrożeń środowiska rolniczego gmina posiada dogodne warunki przyrodnicze do rozwoju produkcji ekologicznej.

Wiodącą funkcją na terenie gminy Wojciechowice jest rolnictwo oparte na sektorze prywatnym. Sprzyjające warunki glebowo – klimatyczne powodują, że gmina jest dobrze rozwinięta rolniczo i posiada dobre warunki do rozwoju warzywnictwa i sadownictwa.

Bogactwem ekonomicznym są bardzo dobrej jakości gleby oraz znaczny potencjał rolniczy (tradycje rolnicze, wiedza rolnicza rolników, zasoby doświadczonej siły roboczej, wyposażenie gospodarstw w sprzęt rolniczy).

Średni wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej dla gminy (wg IUNG w Puławach) wynosi 104,4 pkt i jest wyższy od wskaźnika dla powiatu opatowskiego (87,1 pkt) i dużo wyższy od wskaźnika dla kraju (66,6 pkt). We wskaźniku tym: jakość i przydatność rolnicza gleb oraz warunki wodne są wysoko wycenione, a rzeźba terenu i agroklimat znacznie niżej w porównaniu z danymi dla powiatu i kraju. Pod względem bonitacji gleb gmina Wojciechowice znajduje się na 1 miejscu w powiecie opatowskim.

Udział procentowy gleb klas od I do III w gminach powiatu opatowskiego – wskazano poniżej:

- Wojciechowice – 91%,
- Lipnik – 90,7%,
- Opatów – 88%,
- Sadowie – 83%,
- Baćkowice – 50%,

- Ożarów – 48%,
- Iwaniska – 36%,
- Tarłów – 18%.

Gleby na terenie gminy mają wysoką klasę. Najlepszej jakości czarnoziemy mają dobre właściwości wodne i powietrzne oraz bogate są w składniki pokarmowe, dzięki czemu odznaczają się dużą urodzajnością. Na czarnoziemach udają się najbardziej wymagające rośliny zbożowe, okopowe i przemysłowe.

Udział klas bonitacyjnych gruntów użytkowanych jako użytki rolne, lasy i grunty leśne w gminie Wojciechowice został przedstawiony w tabeli poniżej.

Tabela 10 Klasy gruntów ornych na obszarze gminy

I	II	III	III a	III b	IV	IV a	IV b	V	VI
1924,06	3345,38	206,99	1602,6	301,52	141,03	947,81	147,9	167,32	96,29

Źródło: opracowanie własne

Bonitacja użytków rolnych ogółem przedstawia się następująco:

- klasa I – 21,7%,
- klasa II – 37,6%,
- klasa III – 23,8%,
- klasa IV – 13,9%,
- klasa V – 1,8%,
- klasa VI – 1,1%.

Tabela 11 Struktura użytków rolnych gminy na tle powiatu opatowskiego

Obszar	Powierzchnia ogólna	użytki rolne	% powierzchni ogólnej	grunty rolne	% u.r.	Uprawy stałe (w tym sady)	% u. r.	łąki	%	pastwiska	% u.r.	razem użytki zielone	% u. r.
Gmina Wojciechowice	6 090	5 804	95	5277	91	211	3,6	245	4,2	7	0,1	252	4,3
Powiat opatowski	60 613	53 695	89	43660	81	4046	7,5	razem				3 879	7,2

Źródło: Urząd Statystyczny Kielce

W strukturze użytków rolnych największy udział 91% powierzchni posiadają grunty orne. Udział gruntów ornych w gminach powiatu opatowskiego jest niższy i wynosi 81% ogólnej

powierzchni użytków rolnych. Grunty orne są w przeważającej większości bardzo wysokich klas i zaliczane są do 1 i 2 kompleksu glebowo – rolniczego. Są to grunty przydatne do uprawy roślin zwłaszcza o większych wymaganiach glebowych jak: burak cukrowy, pszenica, jęczmień, kukurydza, rzepak. Najslabsze grunty orne prawie w całości występują w sołectwach północnych – Drygulec, Smugi, Ługi.

Udział łąk i pastwisk w gminie jest niewielki i wynosi 4,3% ogólnej powierzchni użytków rolnych. Powierzchnia sadów w ostatnich latach uległa zmniejszeniu, udział sadów wynosi 3,6% powierzchni użytków rolnych, jest dwukrotnie mniejszy od udziału sadów w powiecie opatowskim. Produkcja sadownicza opiera się głównie na produkcji jabłka, głównie odmiany przemysłowej.

W strukturze zasiewów dominują zboża – około 70% całkowitej powierzchni zasiewów, uprawiane są głównie pszenica i jęczmień. Uprawa zbóż jest kierunkiem wiodącym, znaczny udział w strukturze zasiewów stanowią rośliny przemysłowe: rzepak, kukurydza. Dużym zainteresowaniem cieszy się upraw prosa oraz ziół. W ostatnich latach obserwuje się tendencję wzrostową w produkcji warzyw, spowodowaną głównie korzystnymi cenami sprzedaży. Wprowadzane są do upraw nowe gatunki roślin takie jak sorgo oraz soja.

Tabela 12 Struktura zasiewów

Obszar	Powierzchnia Zasiewów w ha ogółem	Zboża ogółem	zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	Ziemniaki	buraki cukrowe	rzepak i rzepik razem	warzywa gruntowe
gmina Wojciechowice	6 246,33	4 020,01	2 567,97	79,13	142,48	1 074,62	214,27

Źródło: Główny Urząd Statystyczny Powszechny Spis Rolny 2020

Bardzo dobrze prosperują założone w Orłowinach dwa gospodarstwa ekologiczne, szczycące się certyfikatami i nagrodami. Hodowla zwierząt hodowlanych w ciągu ostatnich lat ulega systematycznemu zmniejszeniu, co spowodowane jest brakiem rynków zbytu i małą opłacalnością chowu. Produkcja zwierzęca opiera się głównie na hodowli bydła ogólnoużytkowego, zwłaszcza krów mlecznych oraz hodowli trzody chlewnej.

W gminie Wojciechowice można zaobserwować malejące zainteresowanie uprawą maku odmiany niskomorfinowej. Na podstawie Uchwały Sejmiku Województwa Świętokrzyski w sprawie określenia ogólnej powierzchni przeznaczonej pod uprawy maku i konopi

włóknistych oraz rejonizacji tych upraw w 2021 r. w województwie świętokrzyskim, gmina Wojciechowice otrzymała 150 ha pod uprawę maku oraz 1 ha na uprawę konopi włóknistych. Wydano 2 zezwolenia na uprawę maku odmiany niskomorfinowej na łączną powierzchnię 12 ha oraz wydano jedno zezwolenie na powierzchnię 0,50 ha na uprawę konopi włóknistych. Powierzchnia uprawy maku z roku na rok na terenie gminy Wojciechowice stopniowo się zmniejsza. Powodem zmniejszenia powierzchni uprawy maku są wysokie koszty produkcji oraz niska cena skupu nasion.

Leśnictwo

Lasy na terenie gminy Wojciechowice zajmują zaledwie 2,2 % powierzchni gminy, znajdują się w sołectwach Lisów (na południowym zachodzie) oraz Drygulec i częściowo Smugi (na północnym zachodzie). Lasy zajmują wg danych US w Kielcach z 2013 r. areał 195,1 ha, to jest zaledwie 2,3 % powierzchni ogólnej gminy, podczas gdy lesistość województwa kształtuje się na poziomie ok. 27,5 %. Lasy publiczne zajmują areał ok. 82,1 ha i zarządzane są przez Nadleśnictwo Ostrowiec Świętokrzyski. Skupiają się w południowo-zachodniej części gminy w uroczysku „Lisów”, należącym organizacyjnie do obrębu Ćmielów. Największy kompleks leśny (bór sosnowy) zachował się na północ od miejscowości Drygulec. Drugi nieco mniejszy (las mieszany) położony jest w pobliżu miejscowości Gierczyce. Lasy nie stanowiące własności Skarbu Państwa skupiają się natomiast w północnej części gminy we wsiach Drygulec i Smugi. Wszystkie lasy pełnią funkcje gospodarczą. Przydatność turystyczna lasów gminy jest niewielka.

Stan drzewostanu lasów gminy Wojciechowice wskazuje się jako dobry. Jednak lasy państwowe zaliczone zostały do I grupy zagrożeń przemysłowych (tzw. zagrożeń słabych). Innymi zagrożeniami są:

- zagrożenie pożarowe spotęgowane brakiem zbiorników ppoż.,
- kradzieże drzewa z lasów wszystkich form własności,
- brak dbałości o zabiegi pielęgnacyjne w lasach prywatnych,
- zaśmiecanie terenów leśnych.

W obszarze gminy Wojciechowice występują również niewielkie skupiska zieleni wysokiej – parkowej, w obrębie cmentarzy i terenów kościołów, w otoczeniu budynków szkolnych oraz w parkach podworskich, później stanowiących zaplecze PGR. Ważnym elementem szaty roślinnej na terenie gminy są zadrzewienia śródpolne i przydrożne. W aktualnej sytuacji niewielkiego wskaźnika lesistości gminy, spełniają one bardzo ważne funkcje ekologiczno-

gospodarcze: zwiększają retencję gleb, zwiększają plony, obniżają intensywność rozwoju procesów erozyjnych, zmniejszają prędkość wiatru.

5. Gmina i jej jednostki pomocnicze, jednostki organizacyjne oraz podmioty realizujące zadania publiczne

Gmina Wojciechowice działa na podstawie Statutu Gminy Wojciechowice przyjętego uchwałą Nr XLIX/257/2018 Rady Gminy w Wojciechowicach z dnia 15 października 2018 roku w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Wojciechowice

Jednostki pomocnicze gminy

Obszar gminy Wojciechowice podzielony jest na 20 jednostek pomocniczych – sołectw.

Tabela 13 Wykaz jednostek pomocniczych – sołectw gminy

Nazwa Sołectwa	Sołtys
Bidziny	Zuzanna Barańska
Drygulec	Ewa Pawłowska
Gierczyce	Sławomir Skrzyniarz
Jasice	Grażyna Patyk
Kaliszany	Monika Gałka
Koszyce	Małgorzata Wiśniewska
Kunice	Wojciech Grzesiak
Lisów	Jacek Majcher
Łopata	Andrzej Mazur
Ługi	Małgorzata Ostrowska
Łukawka	Ewa Gorazd
Mierzanowice	Anna Smykła
Mikułowice	Marzena Zakrzewska
Orłowiny	Aneta Świstak
Sadłowice	Henryk Pastuszka
Stodoły-Kolonie	Barbara Lasota
Stodoły-Wieś	Bożena Strzębska
Wlonice	Rafał Kawa
Wojciechowice	Mirosław Mierzyński

Jednostki organizacyjne gminy

W skład gminnych jednostek organizacyjnych oraz instytucji kultury wchodzi: Urząd Gminy w Wojciechowicach, Ośrodek Pomocy Społecznej w Wojciechowicach, Publiczna Szkoła Podstawowa w Bidzinach, Gminna Biblioteka Publiczna w Wojciechowicach wraz z Filią Gminnej Biblioteki Publicznej w Bidzinach.

Wykaz gminnych jednostek

1. Urząd Gminy w Wojciechowicach
2. Ośrodek Pomocy Społecznej w Wojciechowicach
3. Publiczna szkoła Podstawowa w Bidzinach
4. Gminna Biblioteka Publiczna w Wojciechowicach
- 4.1 Filia Gminnej Biblioteki Publicznej w Bidzinach

6. Urząd Gminy w Wojciechowicach

Urząd Gminy w Wojciechowicach funkcjonuje na podstawie Regulaminu Organizacyjnego przyjętego zarządzeniem Wójta Gminy Wojciechowice Nr 120.54.2020 roku ze zm. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy w Wojciechowicach.

Urząd Gminy wykonuje zadania mające na celu realizację zadań własnych, zadań zleconych, zadań wykonywanych na podstawie porozumień z organami administracji rządowej, zadań publicznych powierzonych gminie w drodze zawartych porozumień.

Wójt jest organem wykonawczym oraz kierownikiem Urzędu Gminy w Wojciechowicach. Kadencja wójta trwa 5 lat. Funkcje Wójta Gminy Wojciechowice na kadencję 2018 - 2023 sprawuje **Szymon Sidor**.

Wójt kieruje bieżącymi sprawami gminy i reprezentuje ją na zewnątrz. Do zadań wójta należy w szczególności: przygotowanie projektów uchwał rady gminy, określanie sposobu wykonywania uchwał, gospodarowanie mieniem komunalnym, wykonywanie budżetu, zatrudnianie i zwalnianie kierowników gminnych jednostek organizacyjnych.

W Urzędzie Gminy w Wojciechowicach funkcjonowały w 2021 r. następujące Referaty:

1. Referat Organizacyjny i Obsługi Rady Gminy

2. Referat Finansowy
3. Referat Spraw Obywatelskich i Kadr
4. Referat Rozwoju Gospodarczego i Rolnictwa
5. Referat Gospodarki Komunalnej

Na dzień 1.01.2021 r. stan zatrudnienia wynosił: 33,13 etatów w tym:

- Urząd Gminy: 25,05 etatów
- obsługa szkół: 0,75 etatu
- Referat Gospodarki Komunalnej: 7,33 etatów

na dzień 31.12.2021 r.: 34,13 etatu.

Na staż w ramach umowy z Powiatowym Urzędem Pracy w Opatowie przyjęto 2 osoby z projektu EFS. Po odbyciu stażu zatrudniono 2 pracownika na 1/2 etatu w ramach umowy o pracę na czas określony. Zorganizowano pracę dla osób bezrobotnych w ramach prac interwencyjnych dla 4 osób i podpisano z nimi umowy o pracę na czas określony.

W ramach współpracy z Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej w Opatowie zgłoszonych było 8 osób z terenu gminy skazanych do odpracowania nieodpłatnych kontrolowanych prac na cele społeczne. Z sześcioma osobami współpraca układała się zgodnie z ustalonymi harmonogramami.

Urząd Stanu Cywilnego

Urząd Stanu Cywilnego Urząd Stanu Cywilnego w Wojciechowice zajmuje się rejestracją urodzeń, małżeństw i zgonów, które nastąpiły na terenie gminy Wojciechowice. Od 1 marca 2015 r. rejestracji dokonuje się w Rejestrze Stanu Cywilnego w formie aktów stanu cywilnego. Rejestr Stanu Cywilnego jest prowadzony w Bazie Usług Stanu Cywilnego przez ministra właściwego do spraw informatyzacji. Czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego dokonuje kierownik USC. Odpisy aktów stanu cywilnego oraz zaświadczenia można pobierać w dowolnym urzędzie stanu cywilnego. Przed wydaniem odpisu dokonuje się migracji aktu stanu cywilnego, czyli przeniesienia do Rejestru Stanu Cywilnego, w 2021 roku:

- dokonano 555 migracji aktów z ksiąg papierowych do Rejestru Stanu Cywilnego
- wydano 347 odpisy aktów stanu cywilnego.

W 2021 roku sporządzono:

- 2 akty urodzenia,
- 17 aktów małżeństw,
- 25 aktów zgonu.

Ponadto przyjmowane są zapewnienia o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa, wydawane są zaświadczenia do zawierania małżeństw konkordatowych, zaświadczenia o stanie cywilnym, przyjmowane są oświadczenia o uznaniu ojcostwa oraz na bieżąco dokonuje się przypiski oraz wzmianki do aktów stanu cywilnego.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wojciechowicach

W okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania z zakresu:

- Pomocy społecznej – wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej ze zm.,
- Przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych, wynikające z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych ze zm.,
- Przyznawania i wypłacania świadczeń wychowawczych, wynikające z ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci ze zm.,
- Realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny ze zm.
- Realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ze zm.,
- Wydawanie skierowań osobom uprawnionym do pomocy w postaci paczek żywnościowych w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 - 2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym do Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Ostrowcu Św.

Pomoc społeczna

W 2021 roku ze świadczeń pomocy społecznej skorzystało **96 rodzin – 271 osób w rodzinach.**

Rodziny zostały objęte następującymi formami pomocy:

- **zasilek stały – wykonanie: 170 259,46 zł**

Pomocą w postaci zasiłku stałego objęto 31 osób uprawnionych, w tym 27 osób samotnie gospodarujące oraz 4 osoby pozostające w rodzinie.

- **składki zdrowotne – wykonanie: 15 160,33 zł**

Pomocą w postaci opłaty składki na ubezpieczenie zdrowotne objęto 31 osób, które pobierały zasiłek stały.

- **zasiłek okresowy – wykonanie: 15 989,90 zł**

Pomocą w postaci zasiłku okresowego objęto 13 rodzin.

- **zasiłek jednorazowy – wykonanie: 15 395,41 zł**

Ośrodek Pomocy Społecznej opłacał również pobyt 2 osób w schronisku dla osób bezdomnych

W porównaniu do 2020 roku liczba osób korzystających z w/w świadczeń pozostała na zbliżonym poziomie, a w niektórych przypadkach kwota wypłaconych świadczeń uległa zwiększeniu.

Domy Pomocy Społecznej – wykonanie 113 541,13 zł

Pomocą w postaci odpłatności za pobyt w DPS objęto 5 osób. Nasi mieszkańcy przebywali w domach pomocy społecznej na terenie powiatu opatowskiego i sandomierskiego: 2 osoby w DPS w Zochcinku - przeznaczonym dla osób przewlekłe psychicznie chorych, 1 osoba w DPS w Sobowie z Filią w Suchodółce – przeznaczonym dla osób niepełnosprawnych intelektualnie oraz przewlekłe psychicznie chorych, 1 osoba w DPS w Baćkowicach – przeznaczonym dla osób przewlekłe somatycznie chorych oraz 1 osoba w DPS w Sandomierzu – przeznaczonym dla osób przewlekłe somatycznie chorych.

Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” – wykonanie 47 479,74 zł

w tym: 28 487,84 zł – dotacja, 18 991,90 zł – wkład własny

W ramach programu finansowane były obiady dla dzieci w szkołach podstawowych i oddziałach przedszkolnych na terenie gminy Wojciechowice, okolicznych szkołach ponadpodstawowych w Opatowie, Janowicach, jak również dla dzieci uczących się w specjalnych ośrodkach szkolno - wychowawczych w Jałowęsach i Niemienicach.

W 2021 r. koszt dożywiania dzieci w szkołach wyniósł 28 409,82 zł pomocą objęto 57 dzieci z 29 rodzin.

Ze względu na ogłoszony stan epidemii, w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa COVID-19 uczniowie w części roku szkolnego uczyli się zdalnie.

Ponadto przyznawane były świadczenia pieniężne czyli zasiłki celowe na zakup żywności. Z tej formy pomocy skorzystało 34 rodziny. Łącznie wypłacono 19 069,92 zł.

Zmniejszeniu uległa liczba dzieci korzystających z dożywiania natomiast zwiększyła się liczba osób pobierających świadczenia pieniężne.

W obrębie zadań z pomocy społecznej wydano 266 decyzji (w tym 217 przyznających, 22 decyzji odmownych, 13 decyzji uchylających, 14 decyzji zamiennych).

Świadczenia rodzinne i opiekuńcze

W 2021 r. wypłacono świadczenia rodzinne wraz ze składkami emerytalno – rentowymi oraz zdrowotnymi na łączną kwotę 1 591 800,51 zł plus koszty obsługi 45 508,97 zł

Całkowita kwota wynosi 1 637 309,48 zł

w tym:

- zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego – 472 416,12 zł
- świadczenie rodzicielskie 61 605,00 zł
- zasiłki pielęgnacyjne – 275 627,68 zł
- świadczenie pielęgnacyjne – 579 634,80 zł
- specjalny zasiłek opiekuńczy – 34 100,00 zł
- zasiłek dla opiekuna – 22 320,00 zł
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka „becik” – 18 000,00 zł
- składki na ubezpieczenie emerytalno – rentowe – 104 867,10 zł
- składki na ubezpieczenie zdrowotne – 23 229,81 zł

W ramach świadczeń nienależnie pobranych do budżetu państwa zwrócono 1 749,31 zł

Pomocą w ramach świadczeń rodzinnych objęto 197 rodzin. Najwięcej rodzin skorzystało z pomocy w postaci zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami - 109 rodzin. W porównaniu do roku 2020 uległa zmniejszeniu liczba rodzin pobierających zasiłek rodzinny.

W ramach świadczeń rodzinnych wydano 309 decyzji administracyjnych,

w tym: 250 przyznających, 1 zł za 1 zł przyznających – 12, odmawiające przyznania świadczeń – 22, uchylające przyznane świadczenia – 20, stwierdzające nienależnie pobrane świadczenia – 4, umarzających postępowanie administracyjne – 1.

Świadczenie wychowawcze 500+

Wykonanie: 3 598 379,05 zł

w tym:

- wydatki poniesione na wypłatę świadczeń – 3 568 050,62 zł,
- koszty obsługi (0,85 % kwoty wypłaconych świadczeń) – 30 328,43 zł.

Od 01 lipca 2019 r. świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko do ukończenia 18 roku życia, bez kryterium dochodowego. Liczba rodzin pobierających w 2021 świadczenie wychowawcze wyniosła Świadczenie wychowawcze 500+ stanowi istotny składnik budżetu domowego wielu rodzin.

Wpłynęło 394 wnioski. Na okres zasiłkowy 2021/2022 wydano 390 informacji o przyznaniu świadczenia wychowawczego oraz 9 decyzji w tym: 4 decyzje uchylające świadczenie, 2 decyzje odmawiające prawa do świadczenia, 1 decyzja umarzająca postępowanie, 2 decyzje zmieniające. Ponadto realizowano wypłatę świadczeń przyznanych na podstawie informacji wydanych przez wojewodę -8, wydane przez organ wyznaczony przez SKO - 2 oraz przekazane do tut. OPS celem dalszej realizacji – 6.

Karta Dużej Rodziny – rządowy program dla rodzin wielodzietnych

W 2021 r. zrealizowano 6 wniosków (w tym: 1- nowy członek rodziny, 3– nowa rodzina, 2 – przedłużenie terminu ważności karty)

Wydatki poniesione na obsługę ww. wniosków wyniosły 60,92 zł.

Realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (zadania własne gminy)

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wojciechowicach zgodnie z w/w ustawą ponosił koszty pobytu 6 dzieci z terenu gminy Wojciechowice umieszczonych w rodzinach zastępczych spokrewnionych.

Wypłacono 8 731,23 zł (środki własne)

Prowadzone są również działania mające na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wykonywaniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych zgodnie z Gminnym Programem Wspierania Rodziny dla Gminy Wojciechowice na lata 2019 – 2021 przyjętym Uchwałą Rady Gminy Wojciechowice Nr VII/44/2019 z dnia 10.05.2019 r.

Program Operacyjny „Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020”

Ośrodek Pomocy Społecznej wydawał skierowania do otrzymywania pomocy w postaci paczek żywnościowych do Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Ostrowcu Św. w ramach Programu Operacyjnego „Pomoc Żywnościowa” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym - Podprogram 2021.

Wydano łącznie skierowania dla 161 rodzin z liczbą osób w rodzinach 377.

Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wojciechowicach jest również jednym z realizatorów **Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Wojciechowice na lata 2016 - 2025** przyjęta Uchwałą Rady Gminy w Wojciechowicach Nr XXI/99/2016 z dnia 29.07.2016 r.

Strategia wskazuje problemy społeczne, z jakimi zmagają się mieszkańcy, a także określa cele strategiczne, kierunki zmian i działań podejmowanych w celu przezwyciężenia problemów, które mają służyć realizacji celu głównego jakim jest tworzenie instytucjonalnych, organizacyjnych i materialnych warunków sprzyjających ograniczaniu obszarów wykluczenia społecznego.

Zatrudnienie w Ośrodku Pomocy Społecznej w Wojciechowicach, stan na dzień 31.12.2021 r.

- kierownik: 1 etat,
- pracownicy socjalni: 2 etaty,
- starszy pracownik socjalny: 1 etat,
- podinspektor ds. świadczeń rodzinnych: 1 etat,
- referent ds. świadczenia wychowawczego: 1 etat,
- główny księgowy: 3/4 etatu.

Publiczna Szkoła Podstawowa w Bidzinach

W roku szkolnym 2020/2021 zajęcia odbywały się w 11 oddziałach, w tym:

- w 8 oddziałach szkoły podstawowej,
- w 3 oddziałach przedszkolnych.

Do szkoły uczęszczało 161 uczniów: 108 uczniów z klas I-VIII oraz 53 dzieci z oddziałów przedszkolnych.

W ramach zajęć dodatkowych uczniowie mogli korzystać z zajęć rozwijających: koło szachowe, koło języka polskiego, języka angielskiego, koło matematyczne, robotyka zgodnie z wytycznymi MEiN. Uczniowie potrzebujący pomocy psychologiczno-pedagogicznej mogli stacjonarnie uczestniczyć w zajęciach rewalidacyjnych, korekcyjno-kompensacyjnych, dydaktyczno-wyrównawczych zgodnie z zaleceniami poradni. Działała również świetlica szkolna, jeśli uczniowie chodzili do szkoły.

Rok szkolnym 2020/2021 był bardzo trudny w związku z zagrożeniem epidemiologicznym, ponieważ większość roku odbywały się zajęcia z uczniami zdalnie, nie było kontaktu z uczniami na żywo. Szkoła musiała dostosować się do panującej sytuacji, zapewnić bezpieczeństwo i higieniczne warunki pracy.

Szkoła w Bidzinach zakończyła projekt „**Modernizacja i rozszerzenie oferty edukacyjnej Publicznej Szkoły Podstawowej w Bidzinach**” w ramach, którego odbywały się zajęcia wyrównawcze z matematyki, zajęcia informatyczne – programowanie, robotyka, psychoedukacyjne związane z umiejętnością radzenia sobie z emocjami i uspołecznianiem uczniów.

Zapewniony był dowóz i opieka dla 71 dzieci.

W roku szkolnym 2020/2021 zatrudnionych było 25: 14 pełnozatrudnionych i 11 niepełnozatrudnionych. Nauczyciele według awansu zawodowego: stażysty – 0, kontraktowi – 3, mianowani – 5, dyplomowani – 17.

Wszyscy nauczyciele posiadają pełne kwalifikacje do nauczanych przedmiotów.

Nauczyciele podnosili swoje kwalifikacje z zakresu pracy zdalnej korzystając z webinarów oraz szkoleń z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla uczniów po nauce zdalnej.

Rok ten był bardzo trudny w związku z zagrożeniem epidemicznym, ponieważ większość roku odbywały się zajęcia z uczniami zdalnie, nie było kontaktu z uczniami na żywo. Szkoła musiała dostosować się do panującej sytuacji, zapewnić bezpieczeństwo i higieniczne warunki pracy.

Był to wyjątkowo trudny rok dla uczniów zdających egzamin ósmoklasisty, gdyż nauka zdalna zmusiła uczniów do wykazywania się dużą samodzielnością w zdobywaniu wiedzy i odpowiedzialnością za wyniki egzaminu. Nic nie zastąpi lekcji w szkole na żywo z nauczycielem i przekazywania wiedzy przez niego. Klasa VIII, gdy ogłoszono możliwość korzystania z konsultacji chętnie w nich uczestniczyła. Egzamin klasy VIII był niesamowitą próbą i ważnym życiowym doświadczeniem dla uczniów, odbył się w dniach 25-27 maja 2021 r. Uczestniczył w nim 17 uczniów z klasy VIII. Średnia wszystkich uczniów w powiecie z trzech przedmiotów to 52,8 procent punktów.

Na wyniki egzaminu miała wpływ pandemia, która wykluczyła uczniów z nauki stacjonarnej w szkole. Brak bezpośredniego kontaktu z nauczycielem w szkole zauważono na wynikach egzaminu klasy.

W ramach **działań edukacyjnych zewnętrznych** szkoła uczestniczyła:

- klasy I-III i przedszkolaki uczestniczyli w kolejnej edycji Ogólnopolskiego Dnia Głośnego Czytania z Fajniakami.
- W „**Narodowym Czytaniu 2021**” dzieł literatury polskiej, które było pod patronatem Pary Prezydenckiej.
- W Ogólnopolskim Dniu Głośnego Czytania.

W ramach **działań profilaktycznych** odbywały się:

- cykliczne spotkania z policjantem na temat różnego rodzaju niebezpieczeństw;
- warsztaty dotyczące zasad bezpieczeństwa podczas przebywania w gospodarstwie rolnym w ramach „Akcji – Krusikowo”. Organizatorem spotkania był miejscowy oddział KRUS w Ożarowie.
- W maju oddziały przedszkolne obchodziły „Tydzień zdrowia”.
- W lutym w „Dniach bezpiecznego Internetu”.

Uczniowie uczestniczyli:

- w inscenizacji o tematyce ekologicznej pt. „Brudna Wisła”,
- w koncercie muzycznym „Podróżującej Filharmonii – Largo” – „Muzyczna Zima”,
- w spektaklu teatralnym pt. „Halo Ziemia” on-line.

W ramach działalności innowacyjnej szkoły zostały wprowadzone cztery innowacje pedagogiczne: z języka polskiego, angielskiego „Insta. Ling” czyli ćwiczenia, które mają na

celu utrwalanie pisowni ortograficznej z języka polskiego oraz z języka angielskiego
poznawanie i utrwalanie słówek.

Z matematyki realizowana była innowacja pedagogiczna pod nazwą „Geometria w praktyce, czyli myśl, rysuj i twórz” mająca na celu wyposażenie uczniów w umiejętność wykorzystywania wiedzy matematycznej w praktyce, zastosowania jej w życiu codziennym oraz podejmowanie twórczych działań.

Konkursy szkolne i międzyszkolne

Uczniowie brali udział w:

- konkursie plastycznym „112 zawsze w gotowości” organizowanym przez Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego,
- Ogólnopolskim Konkursie Plastycznym dla Dzieci pn. „Bezpiecznie na wsi mamy – od 30 lat z KRUS wypadkom zapobiegamy”,
- szkolnym konkursie plastycznym „Wielkanocna ozdoba”, „Mój Papież Jan Paweł II”,
- VII Ogólnopolskim Konkursie Ekologicznym „Mistrz Recyklingu i Przyjaciele”,
- konkursach niemieckojęzycznych,
- quizie adwentowo-bożonarodzeniowym z języka niemieckiego,
- szkolnym konkursie plastycznym na kartkę/ozdobę bożonarodzeniową z życzeniami w języku niemieckim z wykorzystaniem surowców wtórnych
- III Ogólnopolskim Konkursie plastyczno-językowym „Bilderidiome – idiomy w obrazkach”,
- konkursie plastyczno-technicznym pt. „Ekozabawka – coś z niczego”.

Wyjazdy i wycieczki

Uczniowie uczestniczyli w następujących wyjazdach:

- Farma Iluzji w Mościskach,
- Sandomierza,
- Alpakokraina w Karwowie,
- Świętokrzyski Rajd Pielgrzymkowy na Święty Krzyż,
- Warszawa,
- Bałtów,
- Święty Krzyż, Nowa Słupia, Nowy Skoszyn.

Uroczystości patriotyczne i okazjonalne

Uczniowie aktywnie brali udział:

- W patriotycznej manifestacji pod hasłem „Śmierć przyszła z góry”,
- w 103. rocznicy odzyskania Niepodległości przez Polskę, w „Marszu Niepodległości”
- w akcji „Szkoła do hymnu”,
- Międzynarodowym dniu języka ojczystego,
- XVIII Marszu Szlakiem Legionów po gminie Ożarów.

Wolontariat – akcje charytatywne

Uczniowie brali udział:

- W corocznej akcji „Czas miłosierdzia”,
- W akcji „Góra grosza”,
- w corocznej akcji „Szkoła Pomóż i Ty”,
- w charytatywnej akcji „Zbieramy słodczyce dla Dzieci z Domów Dziecka”.

Gminna Biblioteka Publiczna w Wojciechowicach oraz jej Filia w Bidzinach

Gminna Biblioteka Publiczna w Wojciechowicach jest samorządową instytucją kultury, wpisana do rejestru instytucji kultury. Biblioteka służy mieszkańcom gminy upowszechniając i promując czytelnictwo. Obejmuje swą działalnością obszar Gminy Wojciechowice. Sieć bibliotek tworzą - Gminna biblioteka Publiczna w Wojciechowicach i Filia Biblioteczna w Bidzinach. W bibliotece zatrudnione są dwie osoby: 1 etat Bibliotekarz i ¼ etatu Główny Księgowy.

Zadania podstawowe:

- gromadzenie, opracowywanie i przechowywanie materiałów bibliotecznych, zakup nowości czytelniczych z uwzględnieniem poszczególnych grup czytelniczych
- udostępnianie zbiorów bibliotecznych
- ocena posiadanych zbiorów pod kątem ich przydatności w środowisku i dokonywanie niezbędnych selekcji
- popularyzacja książki i czytelnictwa
- przygotowanie i rozliczenie wniosku o udzielenie dotacji na zakup nowości wydawniczych ze środków Biblioteki Narodowej

- gromadzenie i przechowywanie dokumentacji związanej z działalnością biblioteki
- dbałość o stan lokalu i estetyczny wygląd
- prowadzenie statystyki dziennej, miesięcznej i rocznej

Gromadzenie i opracowanie zbiorów

Księgozbiór jest podstawowym czynnikiem warunkującym pracę w bibliotece. Księgozbiór biblioteki ma charakter uniwersalny, obejmuje beletrystykę polską i obcą, literaturę popularnonaukową przeznaczoną dla czytelników z różnych grup wiekowych, literaturę dla dzieci i młodzieży oraz lektury szkolne. Gromadzone są nowości które są dostępne na rynku wydawniczym. Zakupów dokonuje się w księgarniach i hurtowniach książek. Przy wyborze określonych tytułów brane są pod uwagę sugestie i zapotrzebowanie czytelników.

Podstawowym źródłem wpływu książek jest dotacja organizatora, a od tej dotacji uzależniona jest dotacja Biblioteki Narodowej na zakup nowości wydawniczych.

W roku 2021 zakupiono ogółem 301 książek na kwotę 5 098,61 zł:

Czytelnictwo i wypożyczenia zbiorów

Stan księgozbioru biblioteki wynosi ogółem – 38 531 woluminów.

Biblioteki udostępniają swoje zbiory w dwóch formach: prezencyjnej (na miejscu) i wypożyczenia na zewnątrz. Odbywa się ono w warunkach wolnego dostępu do półek co pozwala czytelnikowi na głębsze zapoznanie się z księgozbiorem biblioteki.

Zbiory biblioteki opracowane są na bieżąco i udostępniane w systemie MAK +, a katalogi biblioteki dostępne są na stronie internetowej biblioteki: www.bibliotekawojciechowice.pl. Ewidencja zbiorów, czytelników, wypożyczeń i zwrotów odbywa się elektronicznie przy pomocy kodów kreskowych i czytników.

W roku 2021 zarejestrowano w bibliotece ogółem – 469 czytelników – do lat 15 – 210 czytelników, wypożyczono 4 220 woluminów – do lat 15 wypożyczono – 2 294 woluminy.

Biblioteka służy jako zaplecze lekturowe dla szkół, organizując głośne czytanie bajek i prowadzi lekcje biblioteczne zgodnie z zapotrzebowaniem. Biblioteka stara się w ten sposób kształtować odpowiednie nawyki i zachowania czytelnicze, a także formować odpowiednią postawę wobec książki i biblioteki.

Działalność kulturalna

GBP w Wojciechowicach i Filia GBP w Bidzinach wzięły udział w Narodowym Czytaniu lektury „Moralność Pani Dulskiej” Gabrieli Zapolskiej.

Podmioty realizujące zadania publiczne

Podmioty z terenu gminy Wojciechowice wykonujące zadania publiczne w imieniu gminy w 2020 r.: Stowarzyszenie Na Rzecz Edukacji Gminy Wojciechowice „Dzieci Naszym Dobrem”, (organ prowadzący dla następujących szkół: Podstawowa Szkoła Publiczna w Wojciechowicach, Podstawowa Szkoła Publiczna w Stodołach, Podstawowa Szkoła Publiczna w Gierczycach), Stowarzyszenie Gminnego Klubu Sportowego „ESTER” w Wojciechowicach.

Wykaz podmiotów z terenu Gminy Wojciechowice wykonujących zadania publiczne w imieniu Gminy

- Stowarzyszenie Na Rzecz Edukacji Gminy Wojciechowice „Dzieci Naszym Dobrem”,

7. Edukacja w gminie

W gminie Wojciechowice funkcjonują 4 publiczne szkoły podstawowe. Gmina Wojciechowice jest organem prowadzącym dla Publicznej Szkoły Podstawowej w Bidzinach, Stowarzyszenie Na Rzecz Edukacji Gminy Wojciechowice „Dzieci Naszym Dobrem” jest organem prowadzącym dla: Publicznej Szkoły Podstawowej im. ofiar Katynia w Gierczycach, Publicznej Szkoły Podstawowej w Stodołach, Publicznej Szkoły Podstawowej w Wojciechowicach im. gen. Franciszka Kamińskiego Komendanta Głównego BCH. Istniejąca sieć szkół zapewnia możliwość realizacji obowiązku szkolnego przez wszystkie dzieci zamieszkałe na terenie gminy Wojciechowice najbliższej miejsca zamieszkania. Generalnie istniejące obwody szkolne ustalone są tak, żeby droga dziecka z domu do szkoły w obwodzie, w której dziecko mieszka, nie przekraczało 3 km – w przypadku uczniów klas I – IV szkół podstawowych, 4 km – w przypadku uczniów klas V – VIII szkół podstawowych. W przypadku przekroczenia tych odległości gmina zapewniała bezpłatny transport i opiekę w czasie przewozu dziecka.

Całkowite koszty dowozu dzieci w roku 2021 r.:

- dowóz dzieci do szkół podstawowych w okresie nauki szkolnej stacjonarnej – 32 560,00 zł + 26 011,80 zł; zgodnie z podpisaną umową do końca roku szkolnego byli przewoźnikami OLMAS, ATS KOSEŁA,
- przewóz uczniów do Specjalnych Ośrodków Szkolno – Wychowawczych zgodnie z podpisanymi umowami: Jałowęsy – 3 392,00 zł, Niemienice – 9 506,98 zł, Sulejów – 900,00 zł oraz Caritas Sandomierz – 4166,40 zł.

Edukacja przedszkolna

W gminie Wojciechowice były 4 oddziały przedszkolne w każdej ze szkół podstawowych. Oddziały przedszkolne przyjmują chętne dzieci od 3. roku życia oraz realizują obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego dla 6 latków. Ogółem do w/w oddziałów uczęszczało 73 dzieci, które również korzystały ze zorganizowanego dowozu. Ponadto z terenu gminy Wojciechowice dzieci w wieku przedszkolnym uczęszczają do placówek wychowania przedszkolnego w innych gminach, a gmina Wojciechowice finansuje ich pobyt:

- Ożarów – 70 766,20 zł
- Ostrowiec Św. – 10 449,52 zł
- Wilczyce – 11 176,80 zł
- Opatów – 23 288,09 zł
- Ćmielów – 8 463,84 zł

Razem koszty gminy Wojciechowice z tego tytułu to: 124 144,45 zł

Liczba uczniów w szkołach podstawowych w roku 2019 / 2020

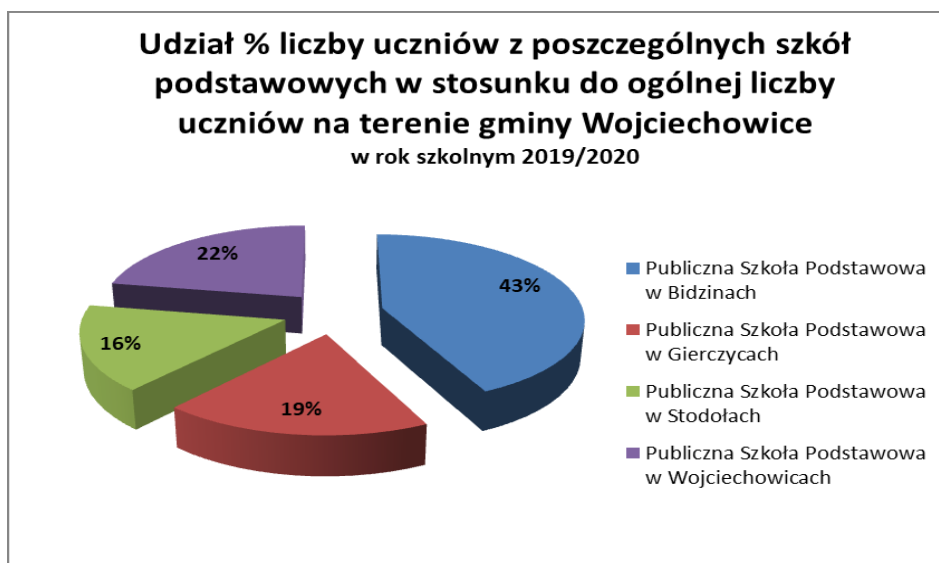
Tabela 14 Liczba uczniów w szkołach podstawowych w roku 2019 / 2020

Nazwa szkoły	Liczba uczniów w klasach I-VIII	Liczba oddziałów w szkole	Średnia liczba uczniów w oddziale szkolnym	Liczba uczniów w oddziale przedszkolnym (3,4,5 i 6 latków)	Liczba oddziałów przedszkolnych	Średnia liczba uczniów w oddziale przedszkolnym
Publiczna Szkoła Podstawowa w Bidzinach	108	8	13,5	54	3	18
Publiczna Szkoła Podstawowa w Gierczycach	47	8	5,87	14	2	7

Nazwa szkoły	Liczba uczniów w klasach I-VIII	Liczba oddziałów w szkole	Średnia liczba uczniów w oddziale szkolnym	Liczba uczniów w oddziale przedszkolnym (3,4,5 i 6 latków)	Liczba oddziałów przedszkolnych	Średnia liczba uczniów w oddziale przedszkolnym
Publiczna Szkoła Podstawowa w Stodołach	41	8 (brak klasy VIII i II)	5,13	13	1	13
Publiczna Szkoła Podstawowa w Wojciechowicach	56	8	7	12	1	12
Razem uczniów w szkołach podstawowych	252 uczniów	30 oddziałów		93 dzieci	7 oddziałów	

Źródło: opracowanie własne

Wykres 3 Udział procentowy uczniów poszczególnych szkół do ogólnej liczby uczniów w roku szkolnym 2019 / 2020

Źródło: opracowanie własne

Liczba uczniów w szkołach podstawowych w roku 2020 / 2021

Tabela 15 Liczba uczniów w szkołach podstawowych w roku 2020 / 2021

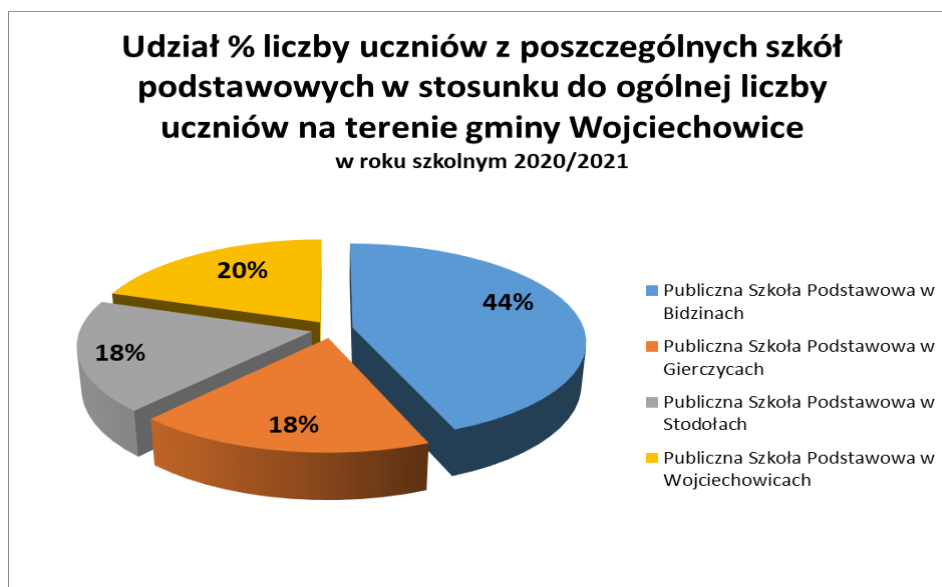
Nazwa szkoły	Liczba uczniów w klasach I-VIII	Liczba oddziałów w szkole	Średnia liczba uczniów w oddziale szkolnym	Liczba uczniów w oddziale przedszkolnym (3,4,5 i 6 latków)	Liczba oddziałów przedszkolnych	Średnia liczba uczniów w oddziale przedszkolnym
Publiczna Szkoła	115	8	14,4	46	3	15,33

Nazwa szkoły	Liczba uczniów w klasach I-VIII	Liczba oddziałów w szkole	Średnia liczba uczniów w oddziale szkolnym	Liczba uczniów w oddziale przedszkolnym (3,4,5 i 6 latków)	Liczba oddziałów przedszkolnych	Średnia liczba uczniów w oddziale przedszkolnym
Podstawowa w Bidzinach						
Publiczna Szkoła Podstawowa w Gierczycach	47	8	5,87	8	1	8
Publiczna Szkoła Podstawowa w Stodołach	48	8 (brak klasy III)	6,00	11	1	11
Publiczna Szkoła Podstawowa w Wojciechowicach	52	8	6,5	8	1	8
Razem uczniów w szkołach podstawowych	262 uczniów	oddziałów		73 dzieci	7 oddziałów	

Źródło: opracowanie własne

Wykres 4 Udział procentowy uczniów poszczególnych szkół do ogólnej liczby uczniów w roku szkolnym 2020 / 2021

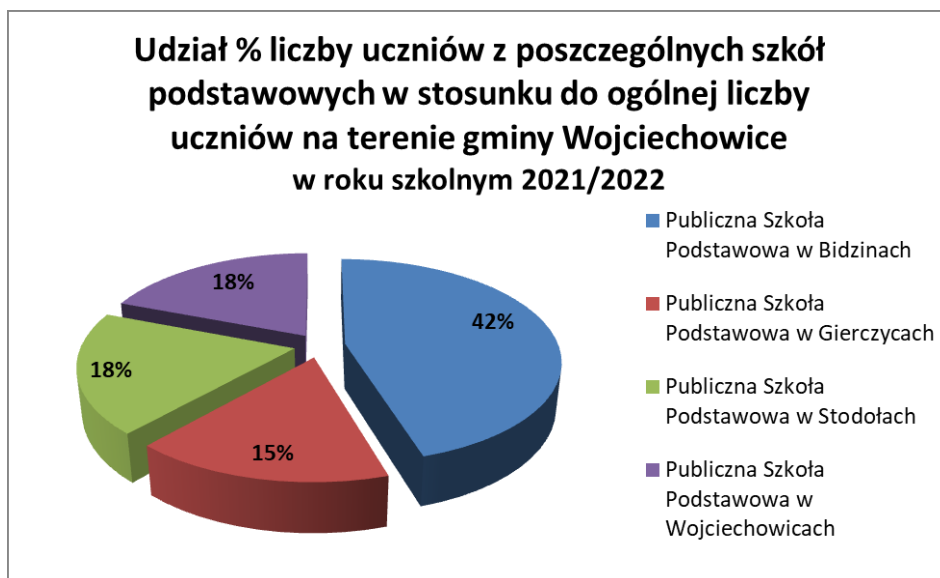
Źródło: opracowanie własne

Tabela 16 Liczba uczniów w szkołach podstawowych w roku 2021 / 2022

Nazwa szkoły	Liczba uczniów w klasach I-VIII	Liczba oddziałów w szkole	Średnia liczba uczniów w oddziale szkolnym	Liczba uczniów w oddziale przedszkolnym (3,4,5 i 6 latków)	Liczba oddziałów przedszkolnych	Średnia liczba uczniów w oddziale przedszkolnym
Publiczna Szkoła Podstawowa w Bidzinach	111	8	14,4	42	3	15,33
Publiczna Szkoła Podstawowa w Gierczycach	40	8	5,87	14	1	8
Publiczna Szkoła Podstawowa w Stodołach	47	8 (brak klasy III)	6,00	14	1	11
Publiczna Szkoła Podstawowa w Wojciechowicach	47	8	6,5	7	1	8
Razem uczniów w szkołach podstawowych	262 uczniów	oddziałów		73 dzieci	7 oddziałów	

Źródło: opracowanie własne

Wykres 5 Udział procentowy uczniów poszczególnych szkół do ogólnej liczby uczniów w roku szkolnym 2021 / 2022

Źródło: opracowanie własne

Subwencja oświatowa otrzymana w 2021 roku

Podstawowa kwota subwencji oświatowej – **3 685 321,00 zł**

Niepokojącym zjawiskiem od kilku lat występującym w gminie Wojciechowice jest pogłębiający się niż demograficzny. Klasy w szkołach podstawowych są mało liczne, koszty zatrudnienia nauczycieli oraz bieżące koszty funkcjonowania szkół stale rosną. Ponadto bardzo duży problem (organizacyjny i finansowy) w naszym małych, wiejskich szkołach to edukacja dzieci z różnego rodzaju deficytami, w tym z niepełnosprawnością, których niestety z roku na rok jest coraz więcej.

8. Świadczenia socjalne i inne zadania

Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego to rodzaj finansowego wsparcia, skierowany do rodzin, których pomimo zasądzonych od rodzica wyrokiem sądu alimentów, są ich pozbawione z powodu bezskuteczności egzekucji sądowej.

W takich okolicznościach państwo zastępczo wypłaca osobom uprawnionym świadczenia pieniężne w wysokości zgodnej z wyrokiem sądowym, nie więcej jednak niż 500 zł na dziecko.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 900 zł miesięcznie (okres zasiłkowy 2021/2022).

Jednocześnie, od 1 października 2020 r., przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego obowiązuje tzw. mechanizm "złotówka za złotówkę".

Mechanizm ten zakłada, że przekroczenie przez osobę uprawnioną progu dochodowego uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, nie będzie skutkować automatycznie utratą prawa do tych świadczeń, ale osoba taka co do zasady będzie mogła otrzymać świadczenie, pomniejszone o kwotę przekroczenia kryterium dochodowego.

W przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekroczy kwotę kryterium dochodowego o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego będzie przysługiwać w wysokości różnicy między kwotą

świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Minimalna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego przysługująca z zastosowaniem powyższego mechanizmu wynosić będzie 100 zł.

W 2021 roku wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego wyniosły **133 233,86 zł** wraz z kosztami obsługi tych świadczeń w wysokości 3 % otrzymanej dotacji na świadczenia w kwocie 4 012,02 zł co stanowi łączną kwotę wydatków na w/w zadanie w wysokości: **137 245,88 zł**.

W sprawach dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego wydano 21 decyzji administracyjnych. Decyzji odmownych – brak. Dla dwóch osób uprawnionych wstrzymano wypłaty świadczenia z powodu zgonu przedstawiciela ustawowego. Wydano w tej sprawie decyzję o stwierdzeniu wygaśnięcia decyzji.

W roku 2021 r. wypłacono dla 17 rodzin 284 świadczenia, w tym: było 6 osób uprawnionych jako osoby pełnoletnie i one pobrały 53 świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz 5 osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności.

Łącznie liczba uprawnionych w 2021 r. otrzymujących świadczenie z funduszu alimentacyjnego to 27 osób.

Zastosowana została również procedura dochodzenia nienależnie wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Osoba, która pobrała nienależnie świadczenia z funduszu alimentacyjnego, jest zobowiązana do ich zwrotu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie.

W 2021 r. łączna kwota należności zwróconych jako nienależnie pobranych wyniosła **881,95 zł** w tym **4,51 zł** kwota odsetek ustawowych.

Działania wobec dłużników alimentacyjnych

Jednym z ważniejszych zadań wiążącym się ze świadczeniami z funduszu alimentacyjnego zarówno organu właściwego wierzyciela, jak i organu właściwego dłużnika jest postępowanie wobec dłużnika alimentacyjnego.

Dłużnik jest obowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z odsetkami ustawowymi za opóźnienie. 40% kwot należności stanowi dochód

własny gminy organu właściwego wierzyciela, a pozostałe 60% tej kwoty oraz odsetki stanowią dochód budżetu państwa.

Na skutek podjętych działań dłużnicy alimentacyjni w roku 2021 dokonali zwrotu z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę **63 293,93 zł**, z tego:

- przekazane na dochody własne gminy – **15 232,03 zł**
- przekazane na dochody budżetu państwa – **22 848,15 zł**
- odsetki ustawowe za opóźnienie – **25 213,75 zł**.

W 2021 r. wobec dłużników alimentacyjnych podjęto następujące działania:

1. otrzymano od organu właściwego wierzyciela 7 wniosków o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego;
2. przeprowadzono 3 wywiady alimentacyjne i odebrano od dłużników oświadczenia majątkowe;
3. przekazano organom właściwym wierzyciela 8 informacji o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego oraz i efektach;
4. złożono 17 zawiadomień do organów ścigania, w przypadku gdy łączna wysokość należności powstałych wskutek zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 miesiące;
5. przekazano 35 informacji gospodarczej do 5 biur informacji gospodarczych o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego osobom uprawnionym oraz należności powstałych z tytułu zaliczek alimentacyjnych wypłaconych osobie uprawnionej do alimentów, w sytuacji powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Pomoc materialna dla uczniów (stypendia i zasiłki szkolne)

W roku 2021 pomocą materialną w postaci stypendium szkolnego objęto uczniów z 29 rodzin na łączną kwotę **100 495,21 zł** oraz 1 uczennicę w postaci zasiłku szkolnego w wysokości **620,00 zł**, w tym otrzymana i wydatkowana dotacja z budżetu państwa – **90 880,21 zł** oraz środki własne gminy (10 % udział procentowy wkładu własnego) w wysokości **10 235,00 zł**.

Natomiast dla dwojga uczniów wydano decyzję o wygaśnięciu świadczenia. Decyzje stały się bezprzedmiotowe z uwagi na fakt, iż upłynął termin stypendialny wskazany w decyzji natomiast wnioskodawca nie dopełnił warunku określonego w decyzji o przyznaniu pomocy.

Dodatek mieszkaniowy i energetyczny

W roku 2021 wypłacono dodatek mieszkaniowy dla 2 rodzin w liczbie 17 świadczeń na łączną kwotę **2 482,31 zł**. Natomiast o dodatek energetyczny nie ubiegała się żadna osoba.

Dofinansowanie do kształcenia młodocianych pracowników

Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników jest finansowane ze środków Funduszu Pracy.

W przedmiocie dofinansowania kosztów kształcenia młodocianego pracownika w roku 2021 wydano jedną decyzję pozytywną na łączną kwotę **8 081,00 zł** (1 756,47 €). Zawód młodocianego pracownika to fryzjer.

W 2021 r. wpłynęło 5 Zawiadomień od pracodawcy o zawarciu umowy o pracę z pracownikiem młodocianym zamieszkującym na terenie gminy Wojciechowice, dla których po zakończeniu praktycznej nauki zawodu wraz z pozytywnym wynikiem egzaminu końcowego uzyskanego przez młodocianego będą ubiegać się o dofinansowanie kosztów kształcenia w zawodach: fryzjer, sprzedawca, kucharz i stolarz.

Realizacja zadań z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3

W roku 2021 na terenie gminy Wojciechowice w Wykazie Dziennych Opiekunów figurowało 2 osoby zatrudnione przez Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Zespołu Szkół w Ożarowie im. Marii Skłodowskiej-Curie o statusie zawieszonym. Działalność ww. instytucji dnia 31.12.2021 r. została wyrejestrowana.

Poniżej zaprezentowano pełną wysokość pomocy wypłaconych w roku 2021 z zakresu powierzonych zadań na stanowisku.

Tabela 17 Wysokość pomocy wypłaconych w 2021 roku

Lp.	Rodzaje pomocy	Świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w zł
1	Fundusz alimentacyjny	Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	284	133 233,86 zł
2	Stypendia szkolne i zasiłki szkolne	Pomoc uczniom	62	101 115,21 zł
3	Dodatek mieszkaniowy	Dodatek mieszkaniowy	17	2 482,31 zł
4	Kształcenie młodocianych pracowników	Dofinansowanie pracodawcom	1	8 081,00 zł
5	Opieka nad dziećmi do lat 3	Dzienny opiekun	2 opiekunów	wyrejestrowani 31.12.2021 r.
			Ogółem	244 912,38 zł

Źródło: opracowanie własne.

9. Sport, rekreacja, turystyka

W skład infrastruktury sportowo – rekreacyjnej na terenie gminy Wojciechowice wchodzi obiekt kulturalno – rekreacyjno – sportowy w Wojciechowicach i znajdująca się przy nim siłownia zewnętrzna wraz z placem zabaw dla dzieci, boiska przyszkolne przy szkołach podstawowych, hala gimnastyczna w PSP w Bidzinach i PSP w Stodołach, sala gimnastyczna w Wojciechowicach. Na terenie gminy działa Stowarzyszenie Gminnego Klubu Sportowego "ESTER" w Wojciechowicach, które uczestniczy w rozgrywkach prowadzonych przez Świętokrzyski Związek Piłki Nożnej.

Teren gminy Wojciechowice to również niepowtarzalne walory krajobrazowe, piękno przyrody, zabytki, czystość środowiska naturalnego, obecność zbiorników retencyjnych w Bidzinach, Jasicach i Gierczycach. Dlatego to doskonałe miejsce do uprawiania turystyki, zarówno dla osób spędzających czas aktywnie, jak i szukających spokoju i wytchnienia wśród przyrody. Przez teren gminy Wojciechowice przebiega zielony szlak rowerowy im. Witolda Gombrowicza, przebiegający przez miejscowości: Wlonice – Bidziny – Jasice – Mikułowice –Wojciechowice – Drygulec. Całkowita długość szlaku wynosi około 163 km, z czego 13 km przebiega przez teren gminy Wojciechowice. Gmina Wojciechowice to region, do którego przyjeżdża się odpoczywać, podziwiać zabytki naszej bogatej historii

i cieszyć się bliskością przyrody. Ponadto walory gminy Wojciechowice stwarzają szanse dla rozwoju agroturystyki, która może być alternatywnym źródłem dochodu dla rolników.

10. Informatyzacja i cyfryzacja

Realizacja projektu – Granty PPGR

Gmina Wojciechowice przystąpiła do programu Granty PPGR - Wsparcie dzieci i wnuków byłych pracowników PGR w rozwoju cyfrowym. Do programu zakwalifikowanych zostało 83 osoby, którym zostanie przekazany sprzęt komputerowy w postaci laptopów wraz z oprogramowaniem.

Realizacja projektu – Cyfrowa Gmina

Gmina Wojciechowice przystąpiła w drugiej turze naboru wniosków do projektu grantowego Cyfrowa Gmina mającego na celu wsparcie rozwoju cyfrowego instytucji samorządowych oraz zwiększenie poziomu cyberbezpieczeństwa. W ramach dofinansowania Gmina planuje zakupić sprzęt komputerowy, który przyczyni się do komfortowej pracy urzędników oraz sprawniejszej obsługi interesantów, przeszkolić kadrę pracowniczą w zakresie cyberbezpieczeństwa oraz dostępności cyfrowej, a także podnieść poziom bezpieczeństwa poprzez audyt cyberbezpieczeństwa jednostki.

11. Gospodarka nieruchomościami gminy

Wójt Gminy Wojciechowice zarządzeniem Nr 0050.206.2021 z dnia 10 lutego 2021 roku przyjął plan wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Wojciechowice na lata 2021 – 2023. Przygotowany plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości nakreśla główne kierunki działań. W stosunku do każdej nieruchomości rozstrzygnięcia o sposobie i formie jej zagospodarowania zapadały indywidualnie. Gminny zasób nieruchomości wykorzystywany jest zgodnie z wiążącymi organ wykonawczy gminy ustaleniami, które wynikały z uchwał budżetowych na kolejne lata w formach prawnych przewidzianych w ustawie Kodeks cywilny, ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1990) oraz zgodnie z Uchwałą Nr XIV/89/2011 Rady Gminy w Wojciechowicach z dnia 28 listopada 2011 r. w sprawie zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas oznaczony. Zasób mienia komunalnego na 31.12.2021 r. wynosił 63,2992 ha. Decyzją Wojewody Świętokrzyskiego stwierdzono

nabycie na rzecz Gminy Wojciechowice z mocy prawa, nieodpłatnie nieruchomości zajętych pod drogi o następujących numerach ewidencyjnych:

- nr 109 o powierzchni 0,2700 ha w obrębie geodezyjnym Stodoły-Wieś,
- 135/1 o pow. 0,2500 ha w obrębie geodezyjnym Stodoły-Wieś.

Decyzją Wojewody Świętokrzyskiego o nabyciu własności nieruchomości na własność gminy Wojciechowice została nabyta działka o nr ewidencyjnym 172 o pow. 0,8400 ha stanowiąca drogę w obrębie geodezyjnym Kaliszany-Wieś.

Gmina Wojciechowice gospodaruje zasobem nieruchomości zgodnie z zasadami racjonalnej gospodarki, na podstawie obowiązujących przepisów prawa, uwzględniając w pierwszej kolejności potrzeby społeczności lokalnej i realizację zadań publicznych. Gminny zasób nieruchomości jest wykorzystywany na cele rozwojowe gminy i dla potrzeb zorganizowanej działalności inwestycyjnej. Założenia te dotyczą w szczególności realizacji związanych z budownictwem urządzeń infrastruktury technicznej, jak i innych, istotnych celów publicznych.

Gmina Wojciechowice dysponuje niewielkim zasobem mieszkaniowym. W skład zasobu mieszkaniowego gminy wchodzi jeden lokal mieszkalny oraz jeden lokal socjalny. Gospodarowanie zasobem mieszkaniowym gminy opiera się na Uchwale Nr XIV/87/2011 Rady Gminy w Wojciechowicach z dnia 28 listopada 2011 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy Wojciechowice.

Na terenie gminy Wojciechowice w 2021 roku zostało wszczęte 6 postępowań dotyczących procedury rozgraniczenia nieruchomości. W ostatnich latach do tut. Urzędu wpływa coraz większa ilość wniosków dotyczących wszczęcia procedury rozgraniczeniowej.

W 2021 roku zostało wydanych 12 decyzji zatwierdzających podział nieruchomości.

12. Podmioty gospodarcze i rynek pracy

Podmioty gospodarcze i rynek pracy

Od 1 stycznia 2012 r. w całym kraju wprowadzono zmiany w rejestracji przedsiębiorców. Gminne rejestry przedsiębiorców zastąpiła Centralna Ewidencja i Informacja Działalności Gospodarczej prowadzona przez Ministra Gospodarki, w związku z tym baza przedsiębiorców prowadzących działalność na terenie gminy Wojciechowice przekazana

została do CEIDG. Przedsiębiorca z dowolnego miejsca w kraju może założyć, zmienić, zawiesić, wznowić oraz wyrejestrować swoją działalność.

Zgodnie z Centralną Ewidencją i Informacją o Działalności Gospodarczej (CEIDG), w gminie Wojciechowice zarejestrowanych jest 109 aktywnych podmiotów gospodarczych, których głównym miejscem wykonywania działalności jest gmina Wojciechowice (raport generowany 28.04.2022). Podmioty gospodarcze funkcjonujące na terenie gminy to przede wszystkim mikro, małe i średnie zakłady rodzinne. Wiodącymi gałęziami gospodarki na obszarze gminy są transport drogowy towarów, działalność usługowa wspomagająca produkcję roślinną, wykonywanie pozostałych robót budowlanych wykończeniowych, wytwarzanie produktów przemiału zbóż

W roku 2021 na terenie gminy Wojciechowice zostało zarejestrowanych 11 działalności gospodarczych, zawieszono 12 działalności gospodarczych, natomiast wznowiono działalność 11 podmiotów. Z kolei całkowitego zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej dokonało 9 przedsiębiorców. Strukturę wpisów na przestrzeni 5 lat przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 18 Struktura wpisów do CEIDG w latach 2017 - 2021

Rodzaj wpisu	2017	2018	2019	2020	2021
założenie działalności	12	10	10	12	11
zmiana we wpisie	31	29	30	47	18
zawieszenie działalności	16	18	14	9	12
wznowienie działalności	12	11	9	7	11
zakończenie działalności	11	8	7	10	9
Liczba wpisów ogółem	82	76	70	85	61

Źródło: opracowanie własne

Gmina Wojciechowice ze względu na swój charakter rolniczy nie posiada dużej ilości zakładów pracy. Dla coraz większej liczby mieszkańców gminy głównym źródłem utrzymania staje się praca poza rolnictwem. Branża budowlana i usługowa cieszy się największym zainteresowaniem wśród działalności, w których mieszkańcy znajdują zatrudnienie. W dalszym ciągu wiele osób z terenu gminy decyduje się na wyjazd do pracy za granicę, czasami jest to jedynie praca sezonowa, ale wiele osób podejmuje decyzję o dłuższym pobycie.

Gmina Wojciechowice ze względu na swój charakter rolniczy nie posiada dużej ilości zakładów pracy. Dla coraz większej liczby mieszkańców gminy głównym źródłem utrzymania staje się praca poza rolnictwem. Branża budowlana i usługowa cieszy się największym zainteresowaniem wśród działalności, w których mieszkańcy znajdują zatrudnienie. W dalszym ciągu wiele osób z terenu gminy decyduje się na wyjazd do pracy za granicę, czasami jest to jedynie praca sezonowa, ale wiele osób podejmuje decyzję o dłuższym pobycie.

Główni pracodawcy (największe zakłady) na terenie gminy Wojciechowice:

- Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Bidzinach
- PPHU „GES” Sp. z o.o. w Bidzinach
- Urząd Gminy w Wojciechowicach
- „Ośrodek Zdrowia” w Wojciechowicach NZOZ
- Omya Sp. z o.o. Oddział Jasice
- Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Stodołach
- Andrzej Ostrowski P.P.H.U „ANGE”
- Wiesław Barszcz Firma - Handlowa
- Produkcja Serów Mariusz Małkiewicz – „DZIEDZIC”
- Maciej Małkiewicz „MEGAWITA”
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Bidzinach
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Wojciechowicach
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Gierczycach
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Stodołach
- Zbigniew Sendrowicz PHU „ZBIGHAL”
- Magdalena Kordek KWASZARNIA „PODGAJCZE”
- TRANS-BID S.C. Adam Czajkowski Wojciech Marchewka
- Dariusz Wywiura F.H.U. DARBET
- "AKADEMIA POMYSŁU" – Warsztaty Terapii Zajęciowej w Bidzinach
- Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „PARTNER” GOLEK Spółka Jawna
- PUH „SKAR” K. KARWOWSKI Spółka Jawna
- REHSIP Sp. z o. o. sp. komandytowa
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno - Handlowe „METAROL” Sp. z o.o.

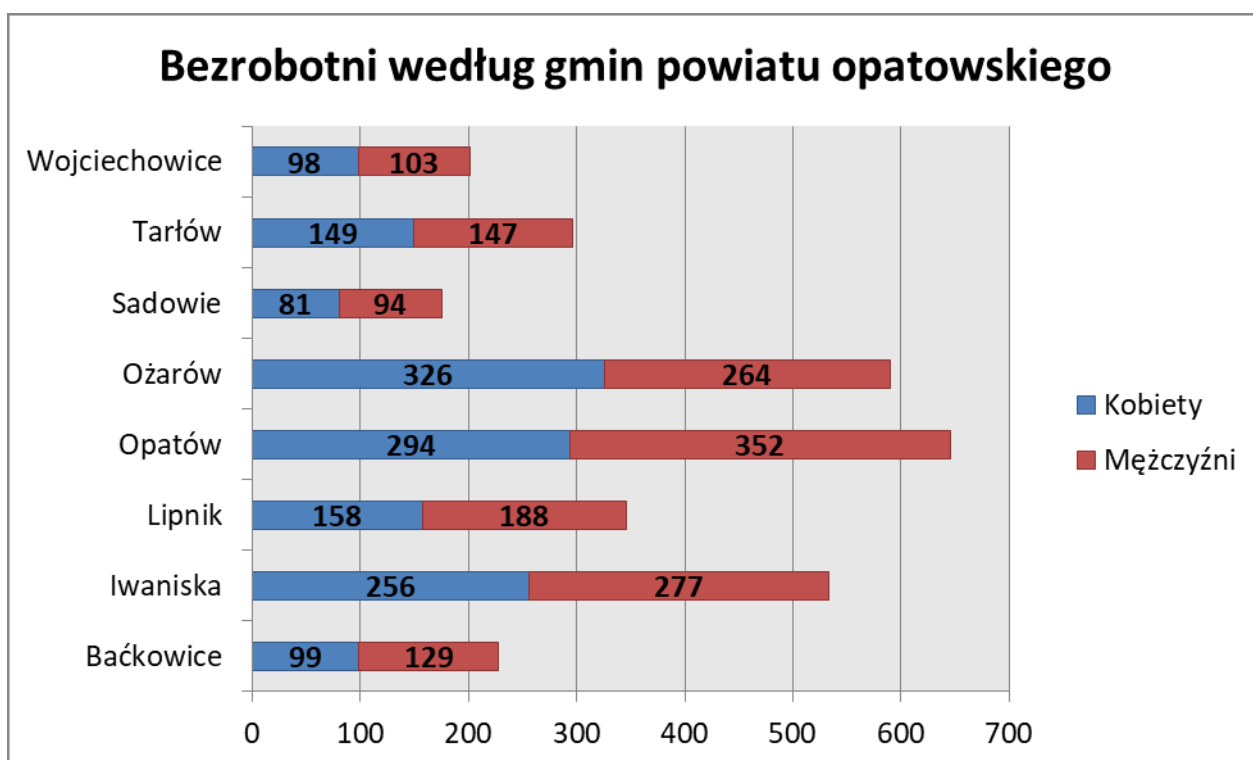
Rynek pracy w gminie Wojciechowice

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Opatowie na koniec grudnia 2021 r. wynosiła 3 015 osoby, z czego 201 to bezrobotni z terenu gminy Wojciechowice, co stanowi 6,67 % bezrobotnych powiatu opatowskiego.

Stopa bezrobocia na koniec roku 2021 w powiecie opatowskim wynosiła 13,1%, gdzie bezrobocie w woj. świętokrzyskim osiągnęło poziom 7,3% a w kraju ukształtowało się na poziomie 5,4%).

Na wykresie porównano ilość bezrobotnych powiatu opatowskiego w poszczególnych gminach z podziałem na płeć.

Wykres 6 Bezrobotni według gmin powiatu opatowskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z <https://opatow.praca.gov.pl/statystyka-lokalna> stan na koniec grudnia 2021 roku

Wśród programów aktywizacyjnych bezrobotnych z powiatu opatowskiego w roku 2021 Powiatowy Urząd Pracy zrealizował m.in. takie programy jak:

- prace interwencyjne – skorzystało z nich 51 bezrobotnych, z czego 5 osoby z terenu gminy Wojciechowice,
- roboty publiczne – zatrudnienie znalazło 381 osób, z czego 19 osób z terenu gminy Wojciechowice,

- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – przyznano 67 dotacje, w tym dla 3 osoby z terenu gminy Wojciechowice
- staże – skierowano 453 osób, z czego 29 osób z terenu gminy Wojciechowice,
- szkolenia – 44 osoby, z czego 4 osoby z terenu gminy Wojciechowice,
- bon na zasiedlenie – 20 osób do 30 roku życia, z czego 2 osoby z terenu gminy Wojciechowice

Jak wynika z danych otrzymanych z Powiatowego Urzędu Pracy w Opatowie, analizując statystyki rynku pracy w powiecie opatowskim zaobserwowano, iż poziom i struktura bezrobocia kształtują się na podobnym poziomie biorąc pod uwagę dane na koniec grudnia 2020 i 2021 roku. Natomiast na terenie Gminy Wojciechowice na koniec 2021 roku poziom bezrobocia uległ wzrostowi o prawie 6 % w porównaniu do grudnia 2020 r., z kolei struktura bezrobocia kształtuje się na podobnym poziomie.

13. Zabytki gminy

Gmina Wojciechowice, zwłaszcza rejon mierzanowicki zasłynął z wielu odkryć archeologicznych, które pozwoliły na wyodrębnienie spośród wielu kultur ceramiki sznurowej, kultury mierzanowickiej, nawiązującej wyraźnie poprzez formy naczyń oraz wyroby krzemienne do kultur neolitycznych.

Wykopaliska archeologiczne w rejonie mierzanowickim dostarczyły bardzo ważnych danych na temat osadnictwa neolitycznego, wczesnego brązu oraz epoki żelaza aż do późnego okresu rzymskiego i okresu średniowiecznego. Osada mierzanowicka położona była na wzgórzu, na urodzajnej lessowej glebie. Zamieszkiwało ją około kilkuset osób. Odkrycia pozwoliły stwierdzić, iż była to kultura rolniczo-rolniczo-rolnicza z przewagą hodowli. Mieszkańcy osady dysponowali znakomitym surowcem krzemieniem, służącym do wyrobu siekier, sierpów, sztyletów, drapaczy, grotów do strzał. Niezwykle istotne było odkrycie strzałek krzemiennych ze szczątkowymi częściami substancji żywicznej na końcach. Wraz z materiałem zabytkowym z okresu neolitu i wczesnej epoki brązu, odnaleziono również przedmioty z okresu rzymskiego. Była to głównie ceramika, wśród której wyróżniono: naczynia lepiące ręcznie i naczynia obtaczane na szybkoobrotowym kole garncarskim, palone na kolor czarny lub o barwie jasnej, ewentualnie ciemnobrunatnej, essowatego kształtu z rozchylonymi szyjkami, przedmioty z brązu (szczypczyki, igły), krzemienia (osetki do narzędzi), żelaza (noże, sprzączka do pasa), srebrne ozdoby. Świadectwem dobrze rozwiniętej gospodarki z okresu rzymskiego było odkrycie kilku cedzideł-naczyń sitowych.

Obiekty z terenu gminy Wojciechowice wpisane do Rejestru Zabytków Nieruchomych według Rejestru Zabytków Województwa Świętokrzyskiego objęte ochroną konserwatorską:

- Kościół parafialny pw. św. Wojciecha Biskupa i Męczennika w Wojciechowicach;
- Kościół parafialny pw. św. Teresy od Dzieciątka Jezus w Stodołach;
- Kościół parafialny pw. św. Mikołaja Biskupa;
- Kościół parafialny pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Bidzinach;
- Cmentarz choleryczny w Gierczycach;
- Cmentarz parafialny w Gierczycach;
- Cmentarz parafialny w Bidzinach;
- Cmentarz parafialny w Stodołach;
- Cmentarz parafialny w Wojciechowicach;
- Zbiorowa mogiła żołnierzy Wojska Polskiego z 1939 r. w Drygulcu;
- Park Podworski z Aleją Dojazdową w Gierczycach;
- Park dworski w Jasicach;
- Zespół dworsko-parkowy w Kaliszanach;
- Park podworski w Mierzanowicach;
- Park podworski w Wojciechowicach

Na terenie gminy Wojciechowice występują również liczne obiekty kultu religijnego o charakterze zabytków nie objęte ochroną konserwatorską tj.: przydrożne kapliczki, figury i krzyże. Rada Gminy w Wojciechowicach Uchwałą Nr XXIX/201/2021 Rady Gminy w Wojciechowicach z dnia 29 października 2021 r. przyjęła Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Wojciechowice na lata 2021-2024. W tabeli nr 3 od strony 40 do w/w uchwały znajduje się szczegółowy wykaz figurek i krzyży znajdujących się na terenie gminy. Ponadto na stronie internetowej gminy www.wojciechowice.com.pl w zakładce warto zobaczyć udostępniony jest wykaz figurek i krzyży przydrożnych z terenu gminy.

Na terenie gminy Wojciechowice znajdują się również mogiły zbiorowe upamiętniające ważne w dziejach naszego kraju wydarzenia zbrojne o wolność i niepodległość ojczyzny. W miejscowości Bidziny na cmentarzu rzymsko-katolickim znajdują się dwie mogiły zbiorowe żołnierzy poległych w I i II Wojnie Światowej. Pierwsza znajduje się w trzeciej kwaterze po lewej stronie w odległości 30 m od alei głównej z napisem „Zbiorowa mogiła żołnierzy Wojska Polskiego poległych w II Wojnie Światowej dn. 7.IX.1939 r. w Wyszmontowie 1. Strzelec Jan Chmielowiec lat 29, 2. Strzelec Alfred Buntsch lat 18, 3.

Nazwisko nieznane II Wojnie Światowej Cześć Ich Pamięci !” Druga mogiła zlokalizowana jest w pierwszej kwaterze w odległości 30 m od alei głównej z napisem „Zbiorowa mogiła żołnierzy poległych w I wojnie Światowej Cześć Ich Pamięci !”

14. Promocja gminy

W ramach promocji zlecano okolicznościowe publikacje w regionalnym czasopiśmie „Echo Dnia” w wydaniu Echa Opatowskiego oraz organizowano i współorganizowano różnego rodzaju imprezy i wydarzenia o charakterze patriotycznym.

Wydarzenia zorganizowane w roku 2021

Złote Gody

W dniu 27 maja 2021 r. odbyła się uroczystość wręczenia medali „Za Długoletnie Pożycie Małżeńskie” parom małżeńskim, które pięćdziesiąt lat temu zawarły związek małżeński.

Uroczystego aktu dekoracji medalami nadanymi przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej dla osób, które przeżyły 50 lat w jednym związku małżeńskim, w dowód społecznego uznania dla trwałości małżeństwa i rodziny dokonał Wójt Gminy Wojciechowice Szymon Sidor w asyście Kierownika USC Wioletty Rzetelnej. Wszystkim Jubilatom wręczono odznaczenia, upominki oraz kwiaty.

Medalami za Długoletnie Pożycie Małżeńskie odznaczeni zostali Państwo:

- Teresa i Mirosław Augustowscy
- Stefania i Eugeniusz Chmielowie
- Wiesława i Kazimierz Cybulowie
- Maria i Adam Gołębiowie
- Zofia i Stanisław Izbińscy
- Anna i Stanisław Kędzierscy
- Irena i Krzysztof Łubowie
- Danuta i Stefan Łukaszewscy
- Anna i Józef Mazurkowie
- Marianna i Witold Rodowie
- Stanisława i Ryszard Sojowie
- Helena i Zbigniew Staszczakowie
- Teodozja i Jan Tobiaszowie

- Halina i Roman Wesołowscy

Źródło: własne

Gminne zawody Sportowo-Pożarnicze

W dniu 22 sierpnia 2021 r. o godz. 10.00 na stadionie w Wojciechowicach odbyły się zawody Sportowo – Pożarnicze. W zawodach wzięło udział 10 drużyn: OSP Gierczyce, OSP Drygulec, OSP Mierzanowice, OSP Wojciechowice, OSP Kaliszany, OSP Stodoły w tym 3 drużyny kobiece z OSP Gierczyce, OSP Kaliszany, OSP Wojciechowice oraz jedna drużyna młodzieżowa z OSP Wojciechowice.

Organizatorem zawodów był Zarząd Gminny ZOSP RP w Wojciechowicach na czele z Prezesem dh Szymonem Sidorem.

Drużyny wzięły udział w dwóch konkurencjach: sztafeta pożarnicza i ćwiczenia bojowe.

- W kategorii Kobięcych Drużyn Pożarniczych: I miejsce KDP OSP Kaliszany
- W kategorii Ochotnicze Straże Pożarne - mężczyźni (OSP): I miejsce OSP Gierczyce
- W kategorii Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze (MDP): I miejsce MDP Wojciechowice

Po emocjonujących zmaganiach jednostki uplasowały się na poszczególnych miejscach:

- I miejsce drużyna OSP Gierczyce
- II miejsce drużyna OSP Kaliszany
- III miejsce drużyna OSP Stodoły
- IV miejsce drużyna OSP Wojciechowice

- V miejsce drużyna OSP Drygulec
- VI miejsce drużyna OSP Mierzanowice

Nad regulaminowym przebiegiem zawodów czuwali oficerowie z KP PSP Opatów. Drużyny, które zdobyły I miejsca będą reprezentować naszą Gminę na Powiatowych Zawodach Pożarniczych w Opatowie.

W trakcie trwania zawodów pożarniczych można było się zaszczepić przeciw COVID-19, spisać się w Narodowym Spisie Powszechnym Ludności i Mieszkań. Funkcjonował również Punkt Informacyjno-Konsultacyjny programu "Czyste Powietrze" oraz Punkt spisowy Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. Nie zabrakło atrakcji dla dzieci tj. darmowe dmuchańce, stoisko z zabawkami. Swoje stanowisko z regionalnymi wyrobami i wypiekami miało Koło Gospodyń Wiejskich z Wojciechowic.

Źródło: własne

Obchody 82. rocznicy wybuchu II Wojny Światowej

1 września 2021 roku, o godz. 12.00 przy pomniku w Drygulcu, w gminie Wojciechowice odbyła się uroczystość upamiętniająca 82. rocznicę wybuchu II Wojny Światowej.

Organizatorem uroczystości byli Wójt Gminy Wojciechowice – Szymon Sidor oraz Stowarzyszenie na Rzecz Edukacji Gminy Wojciechowice „Dzieci Naszym Dobrem”

Tradycyjnie już w pierwszy dzień września mieszkańcy Drygulca, z terenu gminy Wojciechowice, władze gminy Wojciechowice oraz przedstawiciele instytucji publicznych i zaproszeni goście w asyście pocztów sztandarowych spotkali się pod pomnikiem w Drygulcu, aby wspólnie uczcić 82. rocznicę wybuchu II Wojny Światowej.

Uroczystości w Drygulcu uświetnił okolicznościowy program artystyczny przygotowany przez uczniów Stowarzyszenia na rzecz Edukacji Gminy Wojciechowice „Dzieci Naszym Dobrem”.

Źródło: własne

Narodowe czytanie

Narodowe Czytanie to cykl ogólnopolskich spotkań i wspólnego czytania największych dzieł literatury polskiej. W 2021 roku lekturą jest *Moralność pani Dulskiej*. Gminna Biblioteka Publiczna w Wojciechowicach i Filia w Bidzinach wzięła udział w kolejnej już dziesiątej, jubileuszowej odsłonie Narodowego Czytania.

Fragmnty utworu czytali: Pan Wójt Gminy Wojciechowice - Szymon Sidor, Pani Sekretarz Gminy - Agnieszka Łuba-Mendyk, pracownik Urzędu - Patrycja Jędras oraz uczniowie klasy VIII PSP w Wojciechowicach wraz z Panią Agatą Lis.

Moralność pani Dulskiej to dramat Gabrieli Zapolskiej i jedno z jej najważniejszych dzieł. Prapremiera tego utworu odbyła się w 1906 roku w Krakowie, a wydany został on w Warszawie w 1907 r. W dramacie autorka krytykuje obłudę, hipokryzję oraz fałszywą moralność, przekazując czytelnikowi uniwersalne przesłanie – potrzebę walki o społeczną sprawiedliwość.

Źródło: własne

Obchody Święta Niepodległości

W dniu 10.11.2021 r. odbył się IV Marsz Niepodległości organizowany w 103 rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości. Organizatorem uroczystości był Wójt Gminy Wojciechowice - Szymon Sidor oraz Publiczna Szkoła Podstawowa w Bidzinach. Uroczyste obchody Narodowego Święta Niepodległości rozpoczęły się Marszem Niepodległości, który odbył się na trasie Publiczna Szkoła Podstawowa w Bidzinach - kościół parafialny pod wezwaniem św. Apostołów Piotra i Pawła w Bidzinach. Po marszu patriotycznym odbyła się uroczysta msza św. za Ojczyznę. Następnie odśpiewano hymn narodowy przy tablicy

pamiątkowej poświęconej Józefowi Piłsudskiemu. Przedstawiciele władz samorządowych złożyły wiązanki i znicze.

Szkoły podstawowe z terenu gminy Wojciechowice reprezentowane były przez dzieci, młodzież i nauczycieli z Wojciechowic, Bidzin, Gierczyc i Stodół.

Źródło: własne

15. Współpraca gminy z organizacjami pozarządowymi

Rada Gminy Wojciechowice w dniu 02.11.2020 r. uchwałą Nr XX/133/2020 przyjęła Program współpracy Gminy Wojciechowice z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2021. Celem nadrzędnym współpracy gminy Wojciechowice z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność w sferze pożytku publicznego jest stworzenie szeroko pojętego partnerstwa władz samorządowych z trzecim sektorem, dzięki któremu możliwe będzie prawidłowe diagnozowanie środowiska, a poprzez to sprawniejsze i efektywniejsze zaspokajanie potrzeb mieszkańców. Współpraca ma również służyć wzmocnieniu potencjału mieszkańców oraz wyzwolić w nich energię, aktywność oraz realnie oceniać możliwości gminy do podejmowania inicjatyw z zakresu działalności pożytku publicznego

oraz wspierać rozwój inicjatyw obywatelskich podejmowanych przez mieszkańców gminy. Program ten określa zasady, formy oraz zakres współpracy organów samorządowych z organizacjami. Współpraca z organizacjami pozarządowymi w gminie Wojciechowice odbywa się na zasadzie pomocniczości o charakterze finansowym i pozafinansowym.

Na realizację zadań publicznych w 2021 roku zaplanowano środki w wysokości 60 000,00 zł.

Współpraca gminy z organizacjami pozarządowymi w roku 2021 odbywała się w następujących formach:

1. finansowej poprzez:
  - a. powierzanie do realizacji organizacji określonego zadania publicznego wraz z udzieleniem dotacji na sfinansowanie ich realizacji;
2. pozafinansowej poprzez:
  - a. udostępniano lokale i pomieszczenia odpowiednie do rodzaju i z kresu prowadzonej działalności,
  - b. dla podtrzymania świadomości narodowej oraz tradycji wspólnie z przedstawicielami organizacji pozarządowych organizowane były spotkania i akademie z okazji rocznic i świąt państwowych, marsze poświęcone poległym w walkach o wolność i niepodległość, udostępniono halę i sale gimnastyczne, boiska sportowe na treningi i turnieje oraz sprzęt sportowy.

Poza nimi na terenie gminy Wojciechowice w 2021 r. swoją działalność prowadziło również Stowarzyszenie: Świętokrzyski Zarząd Wojewódzki Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Kielcach Oddział Terenowy w Ostrowcu Świętokrzyskim.

W roku 2021 r. dotację z budżetu gminy Wojciechowice na swoją statutową działalność otrzymały:

- Stowarzyszenie Gminnego Klubu Sportowego "Ester" w Wojciechowicach, na powierzenie realizacji zadania z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej pod nazwą: Rozpowszechnianie dyscypliny piłki nożnej wśród dzieci i młodzieży otrzymało dotację w wysokości 40 000,00 zł.

Świętokrzyski Zarząd Wojewódzki Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Kielcach Oddział Terenowy w Ostrowcu Świętokrzyskim na powierzenie realizacji zadania z zakresu pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz

wyrównywania szans tych rodzin i osób na terenie pod nazwą: Pomoc żywnościowa dla najuboższych mieszkańców Gminy Wojciechowice otrzymało dotację w wysokości 3 000,00 zł.

Wykaz organizacji pozarządowych zarejestrowanych na terenie gminy

- Koło Gospodyń Wiejskich w Drygulcu
- Koło Gospodyń Wiejskich w Sadłowicach
- Koło Gospodyń Wiejskich w Mikułowicach
- Koło Gospodyń Wiejskich w Gierczycach
- Koło Gospodyń Wiejskich w Wojciechowicach
- Koło Gospodyń Wiejskich w Mierzanowicach
- Koło Gospodyń Wiejskich w Bidzinach
- Koło Gospodyń Wiejskich w Koszycach
- Ochotnicza Straż Pożarna w Bidzinach
- Ochotnicza Straż Pożarna w Drygulcu
- Ochotnicza Straż Pożarna w Gierczycach
- Ochotnicza Straż Pożarna w Kaliszanach
- Ochotnicza Straż Pożarna w Lisowie
- Ochotnicza Straż Pożarna w Łopacie
- Ochotnicza Straż Pożarna w Mierzanowicach
- Ochotnicza Straż Pożarna w Mikułowicach
- Ochotnicza Straż Pożarna w Stodołach
- Ochotnicza Straż Pożarna we Wlonicach
- Ochotnicza Straż Pożarna w Wojciechowicach
- Gminny Klub Sportowy "GKS STRAŻAK BIDZINY"
- Stowarzyszenie Gminnego Klubu Sportowego "ESTER" w Wojciechowicach
- Stowarzyszenie Na Rzecz Edukacji Gminy Wojciechowice „Dzieci Naszym Dobrem”
- Stowarzyszenie Klub Motocyklowy RABID WOLVES
- Gminne Stowarzyszenie Sołtysów RP w Wojciechowicach
- Fundacja Blask-Daniel i Dawid
- Stowarzyszenie Wspierania Lokalnej Społeczności NASZE WOJCIECHOWICE
- Stowarzyszenie AKADEMIA POMYSŁU
- Stowarzyszenie Gminnego Klubu Sportowego „ESTER” w Wojciechowicach.

16. Opieka zdrowotna w gminie

Na terenie gminy Wojciechowice w 2021 r. nie funkcjonowały podmioty lecznicze, zarządzane przez gminę. Natomiast funkcjonują dwa podmioty niepubliczne zaspokajające potrzeby zdrowotne mieszkańców gminy Wojciechowice tj.:

- Ośrodek Zdrowia Stanisław Kołodziej, Marzena Malec-Chodorek Spółka Jawna;
- Prywatny Gabinet Stomatologiczny lekarz stomatolog Barbara Jasielska-Kołodziej

Na terenie gminy Wojciechowice znajduje się jeden punkt apteczny „ESCULAP” S.C w Wojciechowicach. Ośrodek Zdrowia działa w oparciu o coroczną umowę ze Świętokrzyskim Oddziałem Narodowego Funduszu Zdrowia w zakresie: świadczenia lekarza POZ, świadczenia pielęgniarki POZ, świadczenia pielęgniarki szkolnej.

Kadra służby zdrowia – 2 lekarzy, 6 pielęgniarek. W godzinach nocnych, w soboty, w niedziele i w święta pomoc uzyskać można w ambulatoryjnej nocnej i świątecznej pomocy przy szpitalu w Opatowie lub w przypadkach nagłych skorzystać można z pomocy Pogotowia Ratunkowego.

W roku 2021 Ośrodek Zdrowia udzielił 14 681 porad, w tym 6 696 teleporad oraz 123 wizyty domowe. Ze względu na sytuację epidemiologiczną, związaną z rozprzestrzenianiem się w kraju koronawirusa COVID-19 zawieszony został punkt poboru materiału do badań laboratoryjnych. Warunki pracy odbywały się w ścisłym reżimie sanitarnym – maseczki, dezynfekcja rąk, dezynfekcja pomieszczeń Ośrodka Zdrowia, zachowanie odpowiedniego dystansu. Pandemia w znaczny sposób zmieniła pracę lekarzy i personelu średniego. Praca lekarzy opierała się głównie na tzw. teleporadzie. Poprzez teleporadę przeprowadzano z chorymi wywiad, stawiano diagnozę, generując kod do recepty. W wyniku teleporady lekarz mógł wystawić choremu zwolnienie z pracy. Chory na podstawie kodu i PESEL-u mógł zarejestrować się do Poradni specjalistycznej. W przypadkach koniecznych chory badany był w Ośrodku Zdrowia lub w domu chorego. Ośrodek Zdrowia przystąpił do Narodowego Programu Szczepień przeciw COVID-19.

Od stycznia 2021 roku prowadzone były szczepienia na koronawirusa szczepionkami Pfizer, Astra Zeneca, Moderna. W sumie dokonano 3 664 szczepień.

W 2021 roku Gmina Wojciechowice, w związku z realizacją przez jednostki samorządu terytorialnego Narodowego Programu Szczepień Ochronnych przeciwko wirusowi SARS-CoV-2, zrealizowała zadania zlecone dotyczące organizacji oraz zapewnienia transportu do

punktu szczepień, przeciwko chorobie Covid 19. Z możliwości udostępnionego przez gminę dowozu mogły skorzystać osoby, mające obiektywne trudności w samodzielnym dotarciu do miejsca wykonywania szczepienia, w tym osoby niepełnosprawne.

W okresie od stycznia do maja 2021 roku nasz organ zapewnił przewóz 13 osobom z miejsca ich zamieszkania do Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej (NZOZ) w Wojciechowicach, co przełożyło się na wykonanie 24 szczepień ochronnych przeciwko wirusowi SARS-CoV-2.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Wojciechowice

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019 roku, poz. 2277 ze zm.) prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów należy do zadań własnych gminy. Aktem prawnym na podstawie którego prowadzona jest realizacja wskazanych w ustawie działań jest gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych uchwalany corocznie przez Radę Gminy. Uchwałą Nr XII/89/2019 Rady Gminy w Wojciechowicach z dnia 10 grudnia 2020 roku został uchwalony *Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Wojciechowice na rok 2021*. Środki na realizację zadań zawartych w Programie pochodzą w całości z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Dochody z tego tytułu w roku 2021 wynosiły 34 500,00 zł.

W oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Wojciechowice działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wojciechowicach. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach swojej działalności:

- opiniuje projekt Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Wojciechowice,
- podejmuje czynności zmierzające do orzekania o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,

- przeprowadzanie rozmów motywacyjnych z osobami uzależnionymi mającymi na celu dobrowolne poddanie się terapii,
- uczestniczy w posiedzeniach roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego dotyczących podejmowania działań w ramach procedury „Niebieskiej Karty” związanej z podejrzeniem przemocy w rodzinie,
- kieruje wnioski do Sądu Rejonowego w sprawie zastosowania wobec osób uzależnionych od alkoholu zobowiązania do leczenia odwykowego,
- wydaje opinie o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Gminy w Wojciechowicach,
- prowadzi działania kontrolne, dotyczące przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz podejmuje na uzasadnione wnioski interwencje związane z naruszeniem zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych,
- inicjuje działania w zakresie określonym Gminnym Programem.

17. Drogi, komunikacja publiczna i oświetlenie uliczne

Sieć dróg publicznych na terenie gminy:

- Bitumiczne: 85,516 km,
- tłuczniowe: 9,756 km,
- gruntowe wzmocnione żwirem: 8,77 km,
- gruntowe naturalne z gruntu rodzimego: 9,239 km,

Łączna sieć dróg: 113,281 km.

Realizacja zadań w zakresie drogownictwa i infrastruktury drogowej

1. Przebudowa drogi gminnej Nr 004516T Stodoły – Kolonie – Koszyce od km 0+000 do km 0+865, Przebudowa drogi gminnej Nr 004516T Stodoły kolonie – Koszyce od km 0+865 do km 1+468 w ramach Funduszu Dróg Samorządowych.
  - Całkowita wartość zadania 505 700,84 zł,
  - Dofinansowanie zadania 303 420,00 zł,
  - Budżet gminy 202 280,84 zł.

Źródło: własne

2. Remont drogi gminnej Nr 004491 T Stodoły Wieś - Podlisów od km 0+000 do km 2+153 w ramach Funduszu Dróg Samorządowych.
  - Całkowita wartość zadania 590 739,99 zł,
  - Dofinansowanie zadania 472 591,00 zł,
  - Budżet gminy 118 148,99 zł.

Źródło: własne

3. Remont drogi gminnej Nr 399011T Lisów łąki koło lasu od km 0+000,00 do km 0+572,00 za kwotę – 456 056,45 zł brutto
  - Dotacja z rezerwy celowej budżetu państwa na dofinansowanie zadania związanego zabezpieczeniem dna wąwozów lessowych w kwocie 250 982,00 zł.
  - Budżet gminy w kwocie 205 074,45 zł
4. Przebudowa drogi gminnej Nr 004497T w Sadłowicach (koło szkoły) od km 0+000,00 do km 0+317,00- za kwotę 426 344,20 brutto.
  - Dotacja z rezerwy celowej budżetu państwa na dofinansowanie zadania związanego zabezpieczeniem dna wąwozów lessowych w kwocie 172 526,00 zł
  - Budżet gminy w kwocie 253 818,00 zł.

Środki pozyskane z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych:

1. Budowa drogi dojazdowej do gruntów ornych działka nr ewid. 258 w Kaliszanach od km 0+000 do km 0+180 za kwotę 95 337,00 zł

- Dofinansowanie z budżetu Województwa Świętokrzyskiego zadań określonych w ustawie o ochronie gruntów rolnych i leśnych w kwocie 47 668,00 zł
- Budżet gminy w kwocie 47 669,00 zł

Źródło: własne

Inne wydatki i zadania zrealizowane w zakresie drogownictwa:

1. Utrzymanie terenów zielonych (koszenie traw oraz wycinka i regulacja koron drzew): 58 108,10 zł
2. Niwelacja dróg i zakup kruszywa na remonty bieżące dróg gminnych: 144 682,98 zł
3. Dostawa piasku na utrzymanie zimowe dróg: 6 027,00 zł
4. Dostawa soli drogowej na utrzymanie dróg gminnych: 8 671,48 zł

Pozostała działalność inwestycyjna:

1. Doposażenie świetlic wiejskich: (stoły, krzesła, sprzęt elektroniczny, wyposażenia kuchni, AGD) – 32 200,00 zł.
2. Doposażenia placów zabaw i siłowni zewnętrznych – 4 792,00 zł.
3. Dokumentacje projektowe (aktualizacja) – 500,00 zł.
4. Przebudowa ogrzewania w budynku Świetlicy Wiejskiej w Drygulcu – 2 500,00 zł.
5. Okresowe przeglądy obiektów budowlanych (świetlice wiejskie, place zabaw) – 4 270,00 zł.

Łączne wydatki: 44 262,00 zł

POLSKI ŁAD:

I nabór

- Gmina otrzymała wstępną Promesę w kwocie 3 600 000,00 zł na realizację inwestycji: budowa świetlic wiejskiej w miejscowości Jasice, Kunice, Łukawka oraz przebudowa i termomodernizacja świetlicy wiejskiej w Łopacie - (na etapie przetargu).

II nabór

- złożony wniosek na przebudowę i termomodernizację Publicznej Szkoły Podstawowej w Bidzinach oraz budowa boisk wielofunkcyjnych w obrębie szkół w Stodołach i Gierczycach – przewidywana wartość zadania – 5 900 000,00 zł,
- złożony wniosek na przebudowę i remonty dróg gminnych - przewidywana wartość zadania – 5 275 000,00 zł,
- złożony wniosek na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków i rozbudowę istniejącej sieci kanalizacji ścieków - przewidywana wartość zadania – 3 571 428,00 zł.

Przewidywana wartość zadań: 18 346 428,00 zł

Finansowanie i działalność Ochotniczych Straży Pożarnych:

- Remont garażu w OSP Stodoły w ramach dotacji z KSRG (KG) 9 420,00 zł, w tym wkład z budżetu gminy 500,00 zł.
- Dofinansowanie w ramach dotacji z KSRG (KG) na doposażenie jednostki OSP Gierczyce 4 920,00 zł, w tym wkład z budżetu gminy 500,00 zł.
- Dofinansowanie w ramach dotacji z KSRG (KG) na doposażenie jednostki OSP Mierzanowice 7 800,00 zł w tym wkład budżetu gminy 500,00 zł.
- Dofinansowanie w ramach dotacji z KSRG (KG) na doposażenie jednostki OSP Kaliszany 2 500,00 zł w tym wkład budżetu gminy 500,00 zł.
- Dofinansowanie w ramach dotacji KSRG (KG) dla MDP Wojciechowice na doposażenie jednostki 4 500,00 zł w tym wkład budżetu gminy 420,00 zł.
- Poszczególne jednostki OSP pozyskały dofinansowanie na wyposażenie z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19:
  - OSP Gierczyce - 5 000,00 zł
  - OSP Wojciechowice – 5 000,00 zł
  - OSP Drygulec – 5 000,00 zł
  - OSP Mierzanowice – 5 000,00 zł
  - OSP Mikułowice – 5 000,00 zł
  - OSP Kaliszany – 5 000,00 zł
- Dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach:
  - OSP Wojciechowice – 10 000,00 zł
  - Koszty związane z ubezpieczeniami pojazdów pożarniczych, przeglądy okresowe, ubezpieczenia druhów, badania profilaktyczne, wypłaty ekwiwalentów, remonty bieżące: 100 602,13 zł.

Łączna kwota wsparcia na funkcjonowanie jednostek OSP z terenu gminy: 169 742,13 zł

Propagowanie działalności Ochotniczych Straży Pożarnych:

Przeprowadzono zawody sportowo – pożarnicze w których drużyny wzięły udział w dwóch konkurencjach: sztafeta pożarnicza i ćwiczenia bojowe:

W kategorii Kobięcych Drużyn Pożarniczych: I miejsce KDP OSP Kaliszany

- W kategorii Ochotnicze Straże Pożarne - mężczyźni (OSP): I miejsce OSP Gierczyce
- W kategorii Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze (MDP): I miejsce MDP Wojciechowice

Jednostki uplasowały się na poszczególnych miejscach:

- I miejsce drużyna OSP Gierczyce
- II miejsce drużyna OSP Kaliszany
- III miejsce drużyna OSP Stodoły
- IV miejsce drużyna OSP Wojciechowice
- V miejsce drużyna OSP Drygulec
- VI miejsce drużyna OSP Mierzanowice

Koszt przeprowadzonych ćwiczeń: 6 480,00 zł.

Na terenie gminy działa:

- 11 jednostek OSP w tym 2 jednostki są w systemie (KSRG).
- 3 drużyny kobiece (KDP)
- Jedna drużyna młodzieżowa (MDP)

Na XII Zjeździe Sprawozdawczo - Wyborczym Oddziału Gminnego Związku Ochotniczych powołano nowo wybrany Zarząd na kolejną 5 - letnią kadencję w składzie:

- dh Szymon Sidor – Prezes
- dh Tadeusz Kabat – Wiceprezes
- dh Adam Sulewski – Wiceprezes
- dh Mirosław Mierzyński - Komendant gminny
- dh Monika Gałka – Sekretarz
- dh Marek Skórski – Skarbnik
- dh Ryszard Mierzyński - członek zarządu
- dh Bożena Strzębska - członek zarządu
- dh Przemysław Goraj - członek zarządu
- dh Michał Kwiatkowski - członek zarządu
- dh Radosław Starzomski - członek zarządu
- dh Marzena Zakrzewska - członek zarządu
- dh Konrad Baran - członek zarządu
- dh ks. Jacek Zieliński - członek zarządu

Komisja Rewizyjna w składzie:

- dh Witold Wesołowski – Przewodniczący
- dh Mariusz Czajkowski – Wiceprzewodniczący
- dh Szczepan Sulewski – Sekretarz

Udział w akcjach ratowniczo-pożarniczych:

- OSP Stodoły – 63 wyjazdów (jednostka w KSRG)
- OSP Gierczyce – 19 wyjazdów (jednostka w KSRG)
- OSP Wojciechowice – 15 wyjazdów (jednostka z poza KSRG)

Wyposażone jednostek OSP w ważniejszy sprzęt do prowadzenia działań pożarniczo – ratowniczych:

- 2 pojazdy pożarnicze średnie,
- 8 pojazdów lekkich,
- 5 pomp szlamowych,
- 3 agregaty prądotwórcze,
- 12 zestawów tlenowych,
- 3 zestawy hydrauliczne,
- 2 piły do betonu i stali,
- 1 kpl poduszek powietrznych do podnoszenia pojazdów,
- 4 zestawy PSP R1,
- 4 piły spalinowe,
- 1 defibrylator,
- kompletne ubrania specjalne i pozostałe niezbędne akcesoria.

Druhowie z jednostek OSP co roku podnoszą swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach.

Transport publiczny:

- na terenie gminy świadczących usługi w zakresie publicznego transportu zbiorowego jest 3 przewoźników.
- na terenie gminy jest zlokalizowanych 143 szt. przystanków autobusowych

Oświetlenie uliczne

- Łączna ilość lamp oświetleniowych na terenie gminy – 486 szt.
- Koszty związane z utrzymaniem i z zużyciem energii wynosiły: 144 510,00 zł
- Konserwacja oświetlenia ulicznego – 47 586,36 zł

18. Wodociągi, kanalizacja i gazyfikacja gminy

Sieć infrastruktury na terenie gminy:

Wodociąg

- długość - 155 km
- przyłącza – 1 287 szt.

Kanalizacja

- gminna oczyszczalnia ścieków - dobową przepustowość – 360 m³
- sieć – 28,120 km w 4 sołectwach (Wojciechowice, Drygulec, Mikułowice i część Bidzin)
- przyłącze – 268 szt.
- zostało zrealizowane zadanie dla operacji pn.: „Gospodarka wodno – ściekowa” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” w ramach działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich”, objętego PROW na lata 2014-2020, tytuł operacji „Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Wojciechowice” dla 47 szt gospodarstw domowych - łączna wartość zadania 1 009 817,70 zł
  - dofinansowanie w kwocie 642 547,00 zł
  - budżet gminy w kwocie 287 370,70 zł
  - wkład mieszkańców w kwocie 79 900,00 zł.Łączna ilość przydomowych oczyszczalni ścieków – 47 szt.

Źródło: własne

Gazyfikacja

- gazociąg wysokiego ciśnienia – 15,3 km,
- gazociąg średniego ciśnienia – 113,5 km,
- przyłącza gazowe – 21,4 km,
- liczba przyłączy gazowych – 798 szt.,
- stacje gazowe – 3 szt.

19. Realizacja zadań z zakresu polityk, programów i strategii, ładu przestrzennego i ochrony środowiska

Program Rewitalizacji Gminy Wojciechowice na lata 2018 – 2023

Uchwałą Nr XLII/218/2018 Rady Gminy w Wojciechowicach z dnia 28 marca 2019 r. został podjęty Program Rewitalizacji Gminy Wojciechowice na lata 2018 – 2023. Dokument warunkuje pozyskanie środków unijnych na lata 2014-2020 na przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

Rewitalizacja wpisuje się w Strategię Rozwoju Gminy w szczególności w:

Obszar 1: **PRZESTRZEŃ I INFRASTRUKTURA** – cel operacyjne:

- modernizacja i rozwój infrastruktury drogowej i komunalnej,
- estetyzacja, rewitalizacja i funkcjonalne zagospodarowanie przestrzeni publicznej,
- modernizacja i rozbudowa infrastruktury społecznej.

Obszar 2: **ŚRODOWISKO** – cele operacyjne:

- ochrona walorów i zasobów środowiska naturalnego,
- zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych,
- poprawa efektywności energetycznej budynków oraz gospodarka niskoemisyjna,
- wdrożenie systemu zapobiegania zanieczyszczeniu powietrza,
- podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców oraz upowszechnianie proekologicznego stylu życia.

Obszar 3: **SPOŁECZEŃSTWO** – cele operacyjne:

- podwyższenie poziomu edukacji, zwiększenie kompetencji zawodowych i upowszechnianie uczenia się przez całe życie,
- zapewnienie wysokiej jakości usług społecznych, profilaktycznych i zdrowotnych oraz promocja pro-zdrowotnego stylu życia,
- zapewnienie wysokiego poziomu usług edukacyjnych poprzez modernizację i doposażenie placówek edukacyjnych,
- wzrost poziomu bezpieczeństwa publicznego,
- wzrost tożsamości lokalnej poprzez ofertę kulturalną i aktywne spędzanie wolnego czasu,
- podejmowanie działań na rzecz integracji społeczności lokalnej.

Obszar 4: **NOWOCZENA, INNOWACYJNA I KONKURENCYJNA GOSPODARKA** – cele operacyjne:

- wspieranie rozwoju przedsiębiorczości i poprawy sytuacji na lokalnym rynku pracy,
- podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy,
- podejmowanie działań na rzecz restrukturyzacji rolnictwa oraz zwiększenia opłacalności, racjonalizacji, specjalizacji i integracji produkcji rolnej,
- aktywizacja i promocja pozarolniczych form działalności gospodarczej,
- tworzenie korzystnych warunków do rozwoju agroturystyki i ekoturystyki,
- wdrożenie nowoczesnego i efektywnego systemu promocji gminy.

Strategia Rozwoju Gminy Wojciechowice na lata 2015 – 2022

Strategia Gminy Wojciechowice jest dokumentem wyznaczającym cele i kierunki rozwoju naszej gminy w latach 2015-2022. Podjęta została Uchwałą Nr XVII/81/2016 Rady Gminy w Wojciechowicach z dnia 4 marca 2016 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Wojciechowice na lata 2015 – 2022 .

Celem głównym Strategii jest wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności.

Planowane projekty wspierające realizację celów strategicznych to:

- budowa, rozbudowa, modernizacja i remonty infrastruktury drogowej (drogi gminne, wewnętrzne, dojazdowe do pól) oraz infrastruktury komunalnej (np. sieć wodociągowa, kanalizacyjna, gazociągowa, oczyszczalnia ścieków, przydomowe oczyszczalnie ścieków),
- współudział w modernizacji dróg powiatowych,
- poprawa ładu przestrzennego w gminie, zwiększenie estetyki terenów gminy, zagospodarowanie i unowocześnienie przestrzeni publicznej,
- budowa, rozbudowa, modernizacja, remonty i doposażenie świetlic wiejskich wraz z zagospodarowaniem terenu,
- budowa, rozbudowa, modernizacja i remonty infrastruktury społecznej (obiekty: oświatowe, kulturalne, pomocy społecznej, opieki zdrowotnej, sportowe, turystyczne, rekreacji, wypoczynku oraz integracji społecznej) wraz z zagospodarowaniem terenów,
- rozwój infrastruktury i zwiększenie dostępności do nowoczesnych technologii informacyjno – komunikacyjnych,
- ochrona walorów i zasobów środowiska naturalnego,
- zwiększanie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych,
- poprawa efektywności energetycznej budynków oraz gospodarka niskoemisyjna,
- rozwój systemu gospodarki odpadami,
- wdrożenie systemu zapobiegania zanieczyszczeniom środowiska,
- podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców oraz upowszechnianie proekologicznego stylu życia,

- podwyższenie poziomu edukacji, zwiększenie kompetencji zawodowych i upowszechnianie uczenia się przez całe życie,
- zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych poprzez modernizację i doposażenie placówek oświatowych,
- podejmowanie działań na rzecz integracji społeczności lokalnej i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,
- rozwój usług społecznych, profilaktycznych i zdrowotnych oraz promocja prozdrowotnego stylu życia,
- wzrost tożsamości lokalnej poprzez ofertę kulturalną i aktywne spędzanie wolnego czasu,
- wzrost poziomu bezpieczeństwa publicznego,
- wspieranie rozwoju przedsiębiorczości i poprawy sytuacji na lokalnym rynku pracy,
- podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy,
- podejmowanie działań na rzecz restrukturyzacji rolnictwa oraz zwiększania opłacalności, racjonalizacji, specjalizacji i integracji produkcji rolnej,
- aktywizacja i promocja pozarolniczych form działalności gospodarczej,
- tworzenie korzystnych warunków do rozwoju agroturystyki i ekoturystyki,
- wdrożenie nowoczesnego i efektywnego systemu promocji gminy.

Gminny program usuwania azbestu na lata 2009 – 2032

Wójt Gminy Wojciechowice zgodnie z zapisami Uchwały Nr XXVIII/100/2009 Rady Gminy w Wojciechowicach z dnia 20 marca 2009 roku w sprawie uchwalenia „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Gminy Wojciechowice 2009 – 2032 przedstawia sprawozdanie z realizacji zadania pn. „Realizacja programu usuwania azbestu w 2021 roku”.

W 2021 roku wpłynęło 28 wniosków: 1 wniosek na demontaż, odbiór i utylizację pokrycia dachowego oraz 27 wniosków na odbiór i utylizację zdemontowanych pokryć dachowych. Cztery osoby złożyły rezygnację w udziale w zadaniu: w tym jedna z samego demontażu odpadów zawierających azbest, a trzy z odbioru zdemontowanego pokrycia dachowego.

Na zaproszenie ogłoszone w dniu 29.06.2021r. wpłynęło 8 ofert. Najtańszą ofertę przedstawiła firma „HUBER” Hubert Wieczorek ul. Powiśle 29, 24-100 Puławy.

Umowa z w/w firmą została podpisana w dniu 06.08.2021r. na demontaż pokryć dachowych w ilości 600m² tj. 15Mg i odbiór zdemontowanych pokryć dachowych w ilości 150Mg.

Termin wykonania zadania upłynął w dniu 10.09.2021r.

Odebrano zdemontowane pokrycia dachowe z 25 posesji w ilości 102,92Mg.

Koszt całości zadania wyniósł 30 567,24zł.

Umowa na dofinansowanie zadania pn.: "Realizacja programu usuwania azbestu w roku 2021r." z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach została podpisana w dniu 30 lipca 2021r. Na kwotę dotacji składają się:

- środki z WFOŚiGW w Kielcach w wysokości 15 283,62zł, tj. - 50,00% kosztów kwalifikowalnych zadania,
- środki z NFOŚiGW w Warszawie w wysokości 15 283,62, tj. - 50,00% kosztów kwalifikowalnych zadania.

Kwota dofinansowania w/w zadania została rozliczona z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach.

W dniu 14.12.2021r. do tut. Urzędu wpłynęło pismo z WFOŚiGW w Kielcach informująca o kontroli prawidłowego wykonania i wykorzystania dofinansowania dotyczące zadania pn.: „Realizacja programu usuwania azbestu w 2021 roku”.

Kontrole przeprowadzili pracownicy z Sekcji Kontroli WFOŚiGW w Kielcach w dniach od 20.12.2021 r. do dnia 31.12.2021 r.

Na podstawie przedstawionych dokumentów i zdjęć z realizacji w/w zadania kontrolujący stwierdzili zgodność kontrolowanego zakresu rzeczowego – wynikającego z umowy a faktycznego wykonania zakresu robót.

Punkt konsultacyjny Programu „Czyste Powietrze”

W dniu 15.12.2020r. Gmina Wojciechowice zawarła porozumienie z WFOŚiGW Kielcach odnośnie prowadzenia Punktu konsultacyjno – informacyjnego w/w programu, który funkcjonuje w Urzędzie Gminy w Wojciechowicach i jest czynny codziennie od 7.30 do 15.30.

W punkcie konsultacyjno-informacyjnym w 2021 roku udzielane były informacje na temat w/w programu, mieszkańcy gminy Wojciechowice uzyskiwali pomoc w złożeniu wniosków o dofinansowanie, płatność pośrednią lub końcową.

W 2021 roku za pośrednictwem punktu konsultacyjno – informacyjnego zostało złożonych 7 wniosków o dofinansowanie oraz 4 wnioski o płatność końcową.

Zorganizowane były spotkania z mieszkańcami podczas imprez okolicznościowych, przekazane zostały broszury i ulotki, dotyczące programu, mieszkańcom gminy Wojciechowice.

Plan zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na lata 2019 – 2033

Uchwałą Nr XI/74/2019 Rady Gminy w Wojciechowicach z dnia 7 listopada 2019 r. zostały podjęte „**Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Wojciechowice na lata 2019 – 2033**”.

Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Wojciechowice na lata 2019 – 2033 na poziomie strategicznym określają i precyzują politykę energetyczną gminy do 2033 r. Plan zawiera pełną charakterystykę gminy w zakresie źródeł zasilania, sieci przemysłowych i instalacji odbiorczych wraz z bilansem zużycia energii i paliw. Dokument określa potrzeby energetyczne gminy w założonym okresie oraz możliwości i sposoby ich pokrycia.

Cele Projektu Założeń dla gminy Wojciechowice:

- poprawa jakości życia na terenie gminy Wojciechowice poprzez prowadzenie racjonalnego gospodarowania zasobami i energią,
- redukcja zużycia energii na terenie gminy Wojciechowice,
- zwiększenie wykorzystania energii odnawialnej w tym identyfikacja jej zasobów dostępnych lokalnie,
- zwiększenie efektywności energetycznej w obiektach zlokalizowanych na terenie gminy Wojciechowice,
- podejmowanie działań termomodernizacyjnych obiektów i wymiana źródeł ciepła (ograniczenie zużycia paliw kopalnianych),
- zastępowanie źródeł ciepła instalacjami bezemisyjnymi,
- pokrycie obecnego i przyszłego zapotrzebowania mieszkańców na ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe,
- edukacja społeczna i promowanie zachowań energooszczędnych,
- popularyzacja idei zmiany sposobu ogrzewania na proekologiczny.

Wymienione cele przyczynią się do osiągnięcia celów pośrednich, wśród których należy wymienić:

- wyraźne oszczędności w budżecie, dzięki ograniczeniu i optymalizacji zużycia energii elektrycznej, energii cieplnej, a także innych mediów,
- udoskonalenie zarządzania, wykorzystanie potencjału gminy w zakresie ograniczenia emisji zanieczyszczeń,
- korzystniejszy wizerunek władz samorządowych w oczach mieszkańców.

Zagospodarowanie przestrzenne na terenie gminy Wojciechowice

Kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na terenie gminy, należy do zadań własnych gminy. Zagospodarowanie przestrzenne w gminach opiera się na dwóch podstawowych aktach planistycznych: Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego oraz Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Wojciechowice. W kwestii zagospodarowania terenu obowiązująca jest Uchwała Nr XX/98/2016 z dnia 15 czerwca 2016 r., w sprawie zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wojciechowice. Studium dostępne jest na stronie internetowej: <https://wojciechowice.e-mapa.net/>

W Gminie Wojciechowice obowiązują 3 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

1. Uchwała nr XLV/231/2018 Rady Gminy w Wojciechowicach z dnia 28 czerwca 2018 r., w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszarze gminy Wojciechowice, w obrębie Smugi, na działkach ewidencyjnych numer: 40/7, 39/5, 40/8, 39/6, 40/4, 39/4 – tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów, baz, zabudowy usługowej;
2. Uchwała nr XV/65/2004 Rady Gminy w Wojciechowicach z dnia 6 kwietnia 2004 r., w sprawie uchwalenie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wojciechowice Nr 1 w sołectwie Stodoły-Kolonie – tereny istniejącej bazy Spółdzielni Kółek Rolniczych, działalność usług z zakresu rolnictwa rozszerzona o funkcję przemysłową;
3. Uchwała nr XV/91/96 Rady Gminy w Wojciechowicach z dnia 23 lutego 1996r., w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego terenu zabudowy jednorodzinnej na działkach nr ewid. 276 i 245 w Jasicach.

Obowiązujące Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego obejmują obszary o łącznej powierzchni 11,94 ha, co stanowi około 0,1389% ogólnej powierzchni gminy Wojciechowice.

Decyzje o ustalenie warunków zabudowy i zagospodarowania przestrzennego na terenie Gminy Wojciechowice

Aktywnym instrumentem kształtowania przestrzeni w gminie są decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Zgodnie z Ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w przypadku braku Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego, określenie sposobu zagospodarowania terenu następuje w drodze decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Zabudowa mieszkaniowa

W 2021 roku zostało wydanych 40 decyzji o ustaleniu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu. Najwięcej z nich dotyczyło zabudowy mieszkaniowej. Biorąc pod uwagę fakt, iż na terenie gminy Wojciechowice przeważająca część mieszkańców prowadzi gospodarstwo rolne, większość decyzji dotyczyła zabudowy zagrodowej. Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dla budownictwa mieszkaniowego zostały wydane w następujących miejscowościach:

- Sadłowice – 1
- Mikułowice – 2
- Łopata – 2
- Drygulec – 1
- Stodoły-Kolonie – 2
- Stodoły-Wieś – 2
- Wlonice – 3

Budynki gospodarcze

Gmina Wojciechowice jest typową gminą rolniczą położoną na bardzo urodzajnych glebach. Zdecydowanie większość mieszkańców zamieszkująca teren Gminy Wojciechowice trudniącą się rolnictwem powiększa swoje gospodarstwa rolne m.in. poprzez budowę nowych budynków gospodarczych.

W 2021 roku zostało wydanych 12 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dotyczących budowy budynków gospodarczych w następujących miejscowościach:

- Sadłowice – 1
- Kaliszany-Folwark – 2
- Drygulec – 1
- Mikułowice – 1
- Bidziny – 2
- Gierczyce – 1
- Wlonice – 2
- Stodoły-Wieś 1
- Koszyce – 1

Instalacje fotowoltaiczne

Na przestrzeni kilku ostatnich lat zaobserwować można widoczny wzrost wydanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dotyczących budowy instalacji fotowoltaicznych w północnej części gminy Wojciechowice. Są to tereny płaskie, dobrze nasłonecznione, o niskiej klasie bonitacyjnej gruntu sprzyjające budowie instalacji fotowoltaicznych.

W 2021 roku zostało wydane 4 decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dotyczących budowy farm fotowoltaicznych. Decyzje te obejmowały tereny działek położonych w miejscowościach Ługi i Sadłowice oraz dotyczyły budowy farm fotowoltaicznych o mocy do 1,0 MW.

Obecnie prowadzone jest postępowanie administracyjne zmierzające do ustalenia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu dotyczące budowy Elektrowni Słonecznej o mocy do 1,0 MW w obrębie geodezyjnym Drygulec, gmina Wojciechowice. Na terenie gminy Wojciechowice prócz budynków mieszkalnych i gospodarczych coraz częściej powstają inwestycje o innym charakterze tj.: budowa budynku rekreacji indywidualnej, budowa silosów zbożowych.

Decyzje o ustalenie lokalizacji celu publicznego

Na terenie Gminy Wojciechowice realizowane są również inwestycje lokalizacji inwestycji celu publicznego. W 2021 roku zostało wydanych 4 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego dla następujących instytucji:

- Budowa gazociągu wysokiego ciśnienia DN 80 wraz z infrastrukturą towarzyszącą w ramach zadania inwestycyjnego pn.: „Realizacja usług związanych z wykonaniem

dokumentacji projektowej przebudowy sieci gazowej średniego ciśnienia w/c DN 80 do SRP I Bidziny o zakresie ok. 270m Wlonice”,

- Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Jasice, gmina Wojciechowice,
- Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Kunice, gmina Wojciechowice,
- Budowa odcinka sieci gazowej średniego ciśnienia na części nieruchomościach położonych w obrębie geodezyjnym Wojciechowice, gmina Wojciechowice.

W 2021 roku zostało wydanych 121 zaświadczeń w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego.

Od 1 lipca 2021 r., rozpoczął się proces składania deklaracji do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków, który ma na celu zebranie wszystkich danych dotyczących źródeł ciepła i spalania paliw w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych.

Każdy budynek który posiada źródło ciepła lub spalania paliw do 1 MW należy zgłosić wypełniając odpowiednią deklarację. Deklaracje można złożyć samodzielnie za pośrednictwem profilu zaufanego albo podpisu elektronicznego, a w przypadku ich nie posiadania można złożyć deklarację w budynku Urzędu Gminy w Wojciechowicach. Złożenie deklaracji jest obowiązkowe. Proces składania deklaracji do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków potrwa do 30.06.2022 r. Biorąc pod uwagę liczbę wprowadzonych punktów adresowych Gmina Wojciechowice wprowadziła 1556 punktów.

20. Ochrona przyrody i ochrona zwierząt

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021r. poz. 1098 ze zm.) określa cele, zasady i formy ochrony przyrody żywej i nieożywionej oraz krajobrazu.

Według tej ustawy formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo – krajobrazowe, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

W dniu 14 października 2021 r. pomiędzy Gminą Wojciechowice a Województwem Świętokrzyskim została podpisana umowa dotycząca współrealizacji projektu pn.: „Promocja produkcji żywności ekologicznej przez nasadzenia drzew miododajnych, sposobem na ochronę i poprawę jakości środowiska oraz bioróżnorodności w województwie świętokrzyskim”.

Realizacja niniejszego projektu stanowi ważny element proekologicznych i środowiskowych działań przyjętych przez Samorząd Województwa Świętokrzyskiego, wpisujących się w Europejską Strategię Bioróżnorodności do 2030 roku pod nazwą „Przywracanie przyrody do naszego życia”, która zapowiada odbudowę różnorodności biologicznej Europy z korzyścią dla ludzi, klimatu i planety. Jednym z głównych celów nowej Strategii jest zasadzenie 3 miliardów drzew oraz powstrzymanie i odwrócenie procesu spadku liczebności owadów zapylających szczególnie pszczół.

W nawiązaniu do powyższego Gmina Wojciechowice w dniu 29 października 2021 r., odebrała następujące ilości sadzonek drzew i krzewów miododajnych z Gospodarstwa Rolno-Ogrodniczego w Modliszewicach:

- drzewa miododajne:
  - Lipa drobnolistna – 2 szt. sadzonek,
  - Klon pospolity – 10 szt. sadzonek,
  - Jarząb pospolity – 10 szt. sadzonek,
- krzewy miododajne:
  - Śnieguliczka biała – 30 szt. sadzonek,
  - Irga błyszcząca – 30 szt. sadzonek.

Następnie dokonano nasadzeń wymienionych drzew i krzewów miododajnych na działkach będących własnością Gminy Wojciechowice.

Na terenie gminy Wojciechowice indywidualną ochroną objęto w formie pomników przyrody ożywionej 14 drzew lub grup drzew (dane RDOŚ w Kielcach). Większość z nich zlokalizowana jest parkach podworskich. Są to:

- **Klon pospolity** (*Acer platanoides*) o wymiarach: 29 m (wysokość) i 3 m (obwód pnia na wysokości 1,3 m), zlokalizowany w Wojciechowicach, w środkowej części parku podworskiego, ustanowiony Zarządzeniem Wojewody Tarnobrzieskiego nr 34 z dnia 30.12.1988 r.;
- **Klon pospolity** (*Acer platanoides*) o wymiarach: 21 m (wysokość) i 2,6 m (obwód pnia na wysokości 1,3 m), zlokalizowany w Wojciechowicach, w parku podworskim, w kierunku zachodnim od zabudowań mieszkalnych, ustanowiony Zarządzeniem Wojewody Tarnobrzieskiego nr 34 z dnia 30.12.1988 r.;
- **Grupa 3 Wiązów szypułkowych** (*Ulmus laevis*) o wymiarach: 22, 25, 25 m (wysokość) i 2,8; 3,1 i 3,95 m (obwód pnia na wysokości 1,3 m), zlokalizowana

w Mikułowicach, w centralnej części parku podworskiego, obok starych fundamentów, ustanowiony Zarządzeniem Wojewody Tarnobrzieskiego nr 34 z dnia 30.12.1988 r.;

- **Wiąz szypułkowy** (*Ulmus laevis*) o wymiarach: 22 m (wysokość) i 4 m (obwód pnia na wysokości 1,3 m), zlokalizowany w Mikułowicach, we wschodniej części parku podworskiego, ustanowiony Zarządzeniem Wojewody Tarnobrzieskiego nr 34 z dnia 30.12.1988 r.;
- **Grupa 7 modrzewi europejskich** (*Larix decidua*) o wymiarach: 21-25 m (wysokość) i 2,1-3,4 m (obwód pnia na wysokości 1,3 m), zlokalizowana w Mikułowicach, w centralnej części parku podworskiego, nr działki - 341, nr ewid. ustanowiony Zarządzeniem Wojewody Tarnobrzieskiego nr 34 z dnia 30.12.1988 r.;
- **Klon jawor** (*Acer pseudoplatanus*) o wymiarach: 20 m (wysokość) i 4,2 m (obwód pnia na wysokości 1,3 m), zlokalizowany w Mikułowicach, w południowo-wschodniej części parku podworskiego, ustanowiony Zarządzeniem Wojewody Tarnobrzieskiego nr 34 z dnia 30.12.1988 r.;
- **Klon pospolity** (*Acer platanoides*) o wymiarach: 22 m (wysokość) i 3,05 m (obwód pnia na wysokości 1,3 m), zlokalizowany w Mikułowicach, w południowo-wschodniej części parku podworskiego, ustanowiony Zarządzeniem Wojewody Tarnobrzieskiego nr 34 z dnia 30.12.1988 r.;
- **Klon jawor** (*Acer pseudoplatanus*) o wymiarach: 21 m (wysokość) i 3,2 m (obwód pnia na wysokości 1,3 m), zlokalizowany w Bidzinach, na terenie kościelnym, ustanowiony Zarządzeniem Wojewody Tarnobrzieskiego nr 34 z dnia 30. 12.1988 r.;
- **Klon jawor** (*Acer pseudoplatanus*) o wymiarach: 25 m (wysokość) i 2,8 m (obwód pnia na wysokości 1,3 m), zlokalizowany w Bidzinach, w parku podworskim, w kierunku południowym od zabudowań, ustanowiony Zarządzeniem Wojewody Tarnobrzieskiego nr 34 z dnia 30.12.1988 r.;
- **Wiąz szypułkowy** (*Ulmus laevis*) o wymiarach: 26 m (wysokość) i 2,85 m (obwód pnia na wysokości 1,3 m), zlokalizowany w Gierczycach, w sąsiedztwie wschodniej granicy parku podworskiego, ustanowiony Zarządzeniem Wojewody Tarnobrzieskiego nr 34 z dnia 30.12.1988 r.;
- **Klon pospolity** (*Acer platanoides*) o wymiarach: 22 m (wysokość) i 3,05 m (obwód pnia na wysokości 1,3 m), zlokalizowany w Gierczycach, w południowej części parku

podworskiego, ustanowiony Zarządzeniem Wojewody Tarnobrzieskiego nr 34 z dnia 30.12.1988 r.;

- **Aleja buków pospolitych, odm. purpurowa - 27 szt.** (*Fagus silvatica atropurpurea*) o wymiarach: 16-18 m (wysokość) i 2,1-3,6 m (obwód pnia na wysokości 1,3 m), zlokalizowana w Gierczycach, wzdłuż drogi dojazdowej do parku podworskiego, ustanowiony Zarządzeniem Wojewody Tarnobrzieskiego nr 34 z dnia 30.12.1988 r.;
- **Jesion wyniosły** (*Fraxinus excelsior*) o wymiarach: 24 m (wysokość) i 2,55 m (obwód pnia na wysokości 1,3 m), zlokalizowany w Wojciechowicach przy przejściu z kościoła do plebanii, ustanowiony Rozporządzeniem Wojewody Tarnobrzieskiego nr 2 z dnia 04.03.1997 r.;
- **Jesion wyniosły** (*Fraxinus excelsior*) o wymiarach - 30 m (wysokość) i 2,8 m (obwód pnia na wysokości 1,3 m), zlokalizowany w Wojciechowicach, przy przejściu z kościoła do plebanii, ustanowiony Rozporządzeniem Wojewody Tarnobrzieskiego nr 2 z dnia 04.03.1997 r.

Na terenie gminy Wojciechowice występuje dość liczna populacja bobrów europejskich (*Castor fiber*). W związku z tym coraz częściej powstają szkody powodowane przez bobry w gospodarki rolnej tj.: podtapianie terenów rolniczych po budowie tam i zabudowywaniu przepustów, zmiany ukształtowania cieków, niszczenie grobli, niszczenie drzew owocowych, wykradanie zbiorów (buraki, marchew, kukurydza, kapusta), a także szkody powstałe na skutek zapadania się terenu nad norami.

W związku ze szkodliwą działalnością bobrów na terenie gminy Wojciechowice 2021 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach wydał decyzję zezwalającą na czynności zakazane względem gatunku chronionego bobra europejskiego będącego pod ochroną. Zezwolono na odstrzał z broni myśliwskiej 4 osobników gatunku bóbr europejski w miejscowości Gierczyce.

W 2021 roku gmina Wojciechowice zgodnie z art. 11 ust 1 i 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 572 ze zm.) realizowała na podstawie Uchwały Nr XXVI/185/2021 Rady Gminy w Wojciechowicach z dnia 31 maja 2021 roku Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Wojciechowice.

W ramach Programu gmina Wojciechowice realizowała następujące zadania:

- zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt,

- opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie,
- odławianie bezdomnych zwierząt,
- obowiązkowa sterylizacja albo kastracja zwierząt w schronisku dla zwierząt,
- poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt,
- usypianie ślepych miotów,
- wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich,
- zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt,
- działania o charakterze edukacyjno-informacyjnym.

W 2021 r. zostało przekazanych do schroniska dla bezdomnych zwierząt w Janiku 5 bezdomnych psów. W 2021 r. gmina Wojciechowice pomogła znaleźć dom dla 10 bezdomnych psów oraz 9 kotów. W ostatnich latach można zauważyć tendencję wzrostową bezdomnych zwierząt przekazywanych do schroniska. Łącznie na opiekę nad bezdomnymi zwierzętami w 2021 r. wydatkowano 19 193,00 zł.

W ramach opieki nad zwierzętami do Ośrodka Rehabilitacji Dzikich Zwierząt PTAKOLUB w Złotej został przekazany bociana białego.

W 2021 roku wydano jedno zezwolenie na utrzymanie psa rasy uznanej za agresywną Tosa Inu.

W dniu 24 września 2020 roku został podpisany list intencyjny, który jest podstawą działania partnerstwa „Ziemia Opatowska”. List ten został podpisany przez 9 jednostek samorządu terytorialnego położonych na obszarze powiatu opatowskiego. Celem partnerstwa jest wzmocnienie kompetencji samorządów wchodzących w skład Partnerstwa do zarządzania strategicznego rozwojem lokalnym oraz inicjowania i realizacji kompleksowych przedsięwzięć rozwojowych w partnerstwie społeczno-gospodarczym i publiczno-prawnym, a także w dłuższej perspektywie czasowej – wspólnej realizacji usług publicznych przez przedstawicieli Partnerstwa. Ze względu na wyjątkowe walory rolnicze oraz przyrodniczo-klimatyczne sygnatariusze listu intencyjnego będą współpracować w szczególności w takich obszarach jak:

- tworzenie warunków dla rozwoju nowoczesnego rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego;
- rozwój istniejącego przemysłu;

- wspieranie działań integrujących mieszkańców z regionem.

W dniu 16 września 2021 roku zostało podpisane porozumienie określające zasady współpracy jednostek samorządu terytorialnego w celu przygotowania i wdrażania Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Obszaru Strategicznej Interwencji - Dolina Wisły na lata 2021-2020. Porozumienie zostało zawarte w Połańcu a stronami porozumienia jest 20 gmin. Porozumienie określa zasady współpracy stron porozumienia przy koordynacji, przygotowaniu, wdrażaniu i finansowaniu Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Obszaru Strategicznej Interwencji- Dolina Wisły na lata 2021-2030. Zasięg terytorialny obejmuje obszar 20 gmin, tj. Sandomierz, Klimontów, Koprzywnica, Opatów, Osiek, Ożarów, Zawichost, Pacanów, Połaniec, Staszów, Dwikozy, Lipnika, Łoniów, Łubnica, Obrazów, Rytwiany, Samborzec, Tarłów, Wilczyce i Wojciechowice.

21. Bezpieczeństwo publiczne, ochrona przeciwpożarowa, zarządzanie kryzysowe

Bezpieczeństwo publiczne

Prawo obywateli do bezpieczeństwa jest dobrem wynikającym z realizacji prawa do życia, a więc dobrem najważniejszym i niezbywalnym każdego człowieka.

Komisariat Policji w Ożarowie swym działaniem obejmuje teren gminy Ożarów, Tarłów oraz gminę Wojciechowice.

W 2021 roku na terenie gminy Wojciechowice zostało przeprowadzonych 55 postępowań przygotowawczych, w których stwierdzono 45 czynów przestępczych. Skierowano do Sądu Rejonowego w Opatowie 30 aktów oskarżenia. Ogólna wykrywalność przestępstw na terenie gminy Wojciechowice o charakterze przestępczym wyniosła 75,5%, charakterze kryminalnym 52,2% oraz charakterze gospodarczy wyniosła 100%. Na terenie gminy w 2021 roku doszło do 1 przestępstwa rozboju na osobie starszej, na której zastosowano przemoc fizyczną i dokonano kradzieży mienia. Sprawca został zatrzymany.

Odnotowano 1 przypadek posiadania środków odurzających.

W roku 2021 na terenie gminy Wojciechowice nie odnotowano wykroczeń z ciężkich kategorii tj. zabójstwa, zgwałcenia, kradzieży pojazdu, bójek i pobić.

W 2021 roku policjanci KP w Ożarowie realizując zadania w zakresie ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego zastosowali następujące środki prawne określone przez ustawę „ Kodeks wykroczeń” z gminy Wojciechowice:

- Skierowano wniosków o ukaranie do Sądu: 43
- Nałożono mandatów karnych ogółem: 62
- Nie skierowano wniosków o ukaranie: 12 – w tym z powodu nie ustalenia sprawcy: 1

Na stan porządku i bezpieczeństwa na terenie gminy ma wpływ liczba przestępstw komunikacyjnych, do których wliczane są katastrofy i wypadki drogowe, a także przypadki kierowania pojazdami w stanie nietrzeźwości. W roku 2021 stwierdzono 15 takich przypadków.

W roku ubiegłym na 3 wypadki komunikacyjne odnotowano 3 przypadki odniesienia obrażeń powyżej 7 dni. Doszło również do wypadku kolejowego, w którym poniosło śmierć na miejscu 2 osoby.

Tabela 19 Liczba zdarzeń drogowych w poszczególnych miejscowościach

L.p.	Miejscowość	Ilość zdarzeń drogowych
1.	Gierczyce	12
2.	Bidziny	8
3.	Stodoły Kolonie	6
4.	Wlonice	4
5.	Wojciechowice	4
6.	Kunice	3

Źródło: Opracowano na podstawie danych Komisariatu Policji w Ożarowie.

Na terenie gminy Wojciechowice w 2021 r. przeprowadzono ogółem 15 spotkań z młodzieżą szkół podstawowych: w Bidzinach, Gierczycach, Stodołach i Wojciechowicach z czego:

- 8 spotkań na temat „Bezpieczna droga do szkoły”,
- 4 spotkania na temat „Odpowiedzialność prawna nieletnich”,
- 3 spotkania na temat „Przemoc w szkole oraz bezpieczeństwo drogowe”.

Zarządzanie kryzysowe w gminie

Urząd Gminy w Wojciechowicach posiada opracowany „Gminny Plan Zarządzania Kryzysowego”, który jest realizacją zapisów ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym. Organem właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego na terenie gminy Wojciechowice jest Wójt Gminy. Organem pomocniczym Wójta w zapewnieniu wykonywania zadań zarządzania kryzysowego jest Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego (GZZK). Skład Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego:

- Przewodniczący: Wójt Gminy Wojciechowice,
- Zastępca: Sekretarz Gminy,
- Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Wojciechowicach,
- Kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej,
- Kierownik Referatu Rozwoju Gospodarczego i Rolnictwa,
- Komendant Gminny OSP,
- p.o. dyrektora Publicznej Szkoły Podstawowej w Bidzinach.

W gminie Wojciechowice funkcjonuje Teleinformatyczny System SISMS służy do bezpośredniego ostrzegania i informowania mieszkańców poprzez wysyłanie wiadomości na telefony komórkowe.

Mieszkańcy Gminy Wojciechowice mogą otrzymywać bezpłatne wiadomości sms informacjami o zagrożeniach takich jak: wichury, gwałtowne burze, powodzie, o katastrofach, awariach: prądu, gazu, wody, imprezach kulturalnych i sportowych, bezpłatnych badaniach lekarskich i programach zdrowotnych, edukacji szkolnej i przedszkolnej.

Walka z COVID-19

W okresie pandemii dostosowano funkcjonowanie Urzędu oraz jednostek organizacyjnych do obowiązujących rozporządzeń epidemiologicznych.

Urząd informował na bieżąco o działaniach i aktualnej sytuacji epidemiologicznej za pośrednictwem strony internetowej www.wojciechowice.com.pl

Ochrona przeciwpożarowa na terenie gmin

Na terenie gminy Wojciechowice funkcjonuje 11 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, z tego 2 jednostki ze Stodół i Gierczyc wpisane są do KSRG.

Wykaz jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w gminie Wojciechowice.

- Ochotnicza Straż Pożarna w Bidzinach
- Ochotnicza Straż Pożarna w Drygulcu
- Ochotnicza Straż Pożarna w Gierczycach
- Ochotnicza Straż Pożarna w Kaliszanach
- Ochotnicza Straż Pożarna w Lisowie
- Ochotnicza Straż Pożarna w Łopacie
- Ochotnicza Straż Pożarna w Mierzanowicach
- Ochotnicza Straż Pożarna w Mikułowicach
- Ochotnicza Straż Pożarna w Stodołach
- Ochotnicza Straż Pożarna we Wlonicach
- Ochotnicza Straż Pożarna w Wojciechowicach

Każda jednostka jest wyposażona w podstawowy sprzęt ratowniczy, 10 jednostek posiada samochód.

W 2021 roku na terenie powiatu opatowskiego miało miejsce 529 zdarzeń, które wymagały interwencji jednostek straży pożarnych.

Zdarzenia powstałe na terenie gminy Wojciechowice w 2021 roku

Tabela 20 Zdarzenia powstałe na terenie gminy Wojciechowice w 2021 roku

Lp.	Gmina	Pożary	Miejscowe zagrożenia	Alarmy fałszywe	Ogółem
1	Wojciechowice	27	26	1	54

Źródło: opracowanie własne na podstawie opr. Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Opatowie

Osoby poszkodowane w zdarzeniach na terenie gminy Wojciechowice w roku 2021

Tabela 21 Osoby poszkodowane w zdarzeniach na terenie gminy Wojciechowice w roku 2021

Gmina	Ogółem śmiertelnych	Ogółem rannych	Ogółem śmiertelnych w pożarach	Ogółem śmiertelnych w miejscowych zagrożeniach	Ogółem rannych w pożarach	Ogółem rannych w miejscowych zagrożeniach
Wojciechowice	2	6	0	2	2	4

Źródło: opracowanie własne na podstawie opr. Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Opatowie

Udział jednostek OSP w zdarzeniach w roku 2021

- OSP Stodoły: 36 wyjazdów (jednostka w KSRG),
- OSP Gierczyce: 19 wyjazdów (jednostka w KSRG),
- OSP Wojciechowice: 11 wyjazdów.

Finansowanie i działalność Ochotniczych Straży Pożarnych:

- w ramach przygotowania jednostek ochotniczych straży pożarnych do działań ratowniczo gaśniczych zakupiono motopompę pożarniczą za kwotę 42 681,00 zł w tym dofinansowanie 23 100,00 zł,
- zakupiono i dostosowano do działań ratowniczo – gaśniczych samochód dla jednostki OSP Mikułowice za kwotę 29 810,07 zł,
- montaż wyciągu spalin w garażu OSP Stodoły za kwotę 14 887,74 zł,
- remont garażu w OSP Stodoły w ramach dotacji z KSRG (KG) 31 801,24 zł w tym wkład z budżetu gminy 5 701,24 zł,
- dofinansowanie w ramach dotacji z KSRG (KG) na doposażenie jednostki OSP Gierczyce 1 500,00 zł w tym wkład z budżetu gminy 192,00 zł.

Łączna kwota wsparcia na funkcjonowanie jednostek OSP z terenu gminy: 138 636,06 zł.

Propagowanie działalności Ochotniczych Straży Pożarnych:

- przeprowadzono kwalifikacje do Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej „Młodzież Zapobiega Pożarom”. Udział w eliminacjach gminnych wzięło 12 uczniów ze szkół podstawowych z terenu gminy. Sześcioro uczniów zakwalifikowało się do eliminacji powiatowych.
- na terenie gminy działa 11 jednostek OSP w tym dwie jednostki są w systemie (KSRG).
- jedna drużyna kobieca (KDP)
- jedna drużyna młodzieżowa (MDP)

22. Gospodarka odpadami

W 2021 roku odpady komunalne pochodzące z nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy Wojciechowice były odbierane i zagospodarowane przez Firmę Remondis Sp. z o.o.

ul. Zawodzie 16, 02-981 Warszawa Oddział w Ostrowcu Św. ul. Antoniego Hedy ps. „Szary” 13A, 27-400 Ostrowiec Św., natomiast Firma SanTa-EKO Sp. z o. o. ul. Portowa 24, 27-600 Sandomierz odbierała odpady z nieruchomości niezamieszkałych, którymi zawarła umowy na odbiór i zagospodarowanie odpadów i wpisana jest w rejestrze działalności regulowanej pod numerem: 3/2012.

Firma Remondis Sp. z o.o. została wyłoniona w drodze przetargu nieograniczonego na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Wojciechowice na okres od 01.01.2021 do 31.12.2021r. Zgodnie z przepisami prawa firma wpisana jest do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbioru odpadów komunalnych pod numerem rejestrowym: 5/2012.

Odpady komunalne zbierane i odbierane były w następujący sposób:

- w pojemniku czarnym zbierane były zmieszane odpady komunalne, pozostałości z sortowania,
- w drugim pojemniku znalazły się odpady komunalne selektywnie zbierane tj. metale i tworzywa sztuczne,
- w worku zielonym zbierane selektywnie było szkło,
- w worku niebieskim zbierane selektywnie był papier,
- w worku brązowym zbierane selektywnie były bioodpady.

Odbiór niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w 2021r. odbywał się z częstotliwością:

- raz w miesiącu z domów jednorodzinnych i dwa razy w miesiącu z budynków wielomieszkaniowych w miesiącu styczniu, lutym, marcu, listopadzie i grudniu,
- dwa razy w miesiącu z domów jednorodzinnych i co dwa tygodnie z budynków wielomieszkaniowych od kwietnia do września.

Odbiór odpadów komunalnych selektywnie zbieranych z domów jednorodzinnych odbywał się z częstotliwością:

- raz w miesiącu odpady biodegradowalne w miesiącu styczniu, lutym, marcu, listopadzie i grudniu, natomiast od kwietnia do października dwa razy w miesiącu,
- raz w miesiącu odpady ze szkła, papieru, tworzyw sztucznych i metali.

W dniach od 28 czerwca do 30 czerwca, 1 października i od 4 do 5 października 2021r. oraz w dniu 25 czerwca i 25 października 2021 roku na terenie każdego z sołectw przeprowadzona została mobilna zbiórka następujących odpadów:

- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny RTV/ AGD,
- odpady wielkogabarytowe.

Na terenie Gminy Wojciechowice w miejscowości Bidziny funkcjonuje stacjonarny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, tzw. PSZOK.

Do PSZOK-u mieszkańcy mogą dostarczać:

- przeterminowanych leków i chemikaliów,
- zużytych baterii i akumulatorów,
- zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- mebli i innych odpadów wielkogabarytowych,
- odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne pochodzące z prowadzenia drobnych prac nie wymagających uzyskania pozwolenia na budowę, ani zgłoszenia zamiaru budowy lub wykonania robót, dostarczyć do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych w ilości nie przekraczającej 0,3m³/rok z gospodarstwa domowego,
- zużytych opon,
- odpadów zielonych,
- opakowania po środkach ochrony roślin,
- odpady niebezpieczne,
- odpady niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwach domowych w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek,
- odpady powstałe podczas sprzątania terenu gminy Wojciechowice (zmieszane i segregowane).

Liczba osób zameldowanych na dzień 31.12.2021 r. – 3968

Systemem objęto na dzień 31.12.2021r. – 3 127 osób

Liczba objętych systemem nieruchomości zamieszkałych: 1 122

W 2021 roku wytworzonych i odebranych zostało od mieszkańców gminy Wojciechowice:

- 519,5100 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych,
- 24,7600 Mg odpadów wielkogabarytowych,
- 0,8400 Mg odpady ulegające biodegradacji,
- 7,0600 Mg zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych, w tym 5,0600 Mg zawierających niebezpieczne składniki oraz freon,
- 0,4800 Mg odpadów kuchennych ulegających biodegradacji,
- 6,2600 Mg innych odpadów nie ulegających biodegradacji,
- 54,5400 Mg zmieszanych odpadów opakowaniowych,
- 12,7900 Mg opakowań z papieru i tektury,
- 44,0900 Mg opakowań ze szkła,
- 20,2800 Mg zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06,
- 0,2800 Mg opakowania z tworzyw sztucznych,
- 0,0170 Mg opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone.

W 2021 roku z PSZOK-u zostały odebrane następujące odpady:

- 2,1400Mg opakowań zawierających pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. środkami ochrony roślin I i II klasy toksyczności - bardzo toksyczne i toksyczne),
- 6,4200 Mg zużytych opon,
- 0,3200Mg opakowań z papieru i tektury,
- 39,3800 Mg zmieszanych odpadów z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06,
- 0,8345 Mg zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 i 20 01 35,
- 8,9400 Mg odpadów wielkogabarytowych,
- 0,5530 Mg urządzeń zawierających freon.

W związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem (zagospodarowaniem) odpadów komunalnych w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021r. Gmina Wojciechowice wydatkowała kwotę w wysokości 631 486,02zł. (na podstawie umowy zawartej z przedsiębiorcą wyłonionym w drodze przetargu na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych

z terenu Gminy Wojciechowice). Wpływy z tytułu opłaty w w/w okresie za odbiór i zagospodarowanie odpadów wynosił 550 668,10 zł.

23. Gospodarka komunalna gminy

Do zadań Referatu Gospodarki Komunalnej z/s w Bidzinach przy Urzędzie Gminy w Wojciechowicach, w 2021r. należały zadania z zakresu zarządzania mieniem gminnym, infrastrukturą techniczną, zbiorowym zaopatrzeniem w wodę i zbiorowym odprowadzaniem ścieków, drogami gminnymi, a w szczególności:

- Zbiorowe zaopatrzenie ludności w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków.
- Utrzymanie gminnych terenów zielonych i zakrzewień.
- Dowóz i odwóz dzieci i młodzieży do szkół gminnych.
- Koordynowanie i wykonywanie zadań wynikających z ustawy „o utrzymaniu czystości i porządku w Gminach”.
- Letnie i zimowe utrzymanie dróg gminnych.
- Wykonywanie innych usług na rzecz Gminy i jej jednostek organizacyjnych w granicach zastrzeżonych przepisami prawa dla samorządowych zakładów budżetowych.
- Kontrolowanie i realizowanie usług komunalnych finansowych ze środków Gminy.

W zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków w 2021 roku Referat Gospodarki Komunalnej z/s w Bidzinach wykonał następujący zakres prac:

- a) przestrzeganie zaleceń wynikających z wydanego Gminie pozwolenia na pobór wód podziemnych dla zabezpieczenia potrzeb zaopatrzenia w wodę wodociągu zbiorczego z ujęcia w Gierczycach (nr decyzji: R.Oś.I.6341.30.2012)
- b) użytkowanie terenu w granicach istniejącego ogrodzenia ujęcia wody wyłącznie dla potrzeb związanych z jego eksploatacją oraz utrzymanie zgodnie z obowiązującymi przepisami tj.:
  - odprowadzanie wód opadowych w sposób umożliwiający przedostanie się ich do urządzeń służących do poboru wody,
  - odprowadzanie poza granice terenu ochrony bezpośredniej ścieków z urządzeń sanitarnych, przeznaczonych do użytku osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody,

- zagospodarowanie terenów zielonych (koszenie),
  - monitoring jakości wody przeznaczonej przez ludzi poprzez wykonywanie badań wody oraz przekazywanie wyników do PPIS w Opatowie i wiadomości publicznej. RGK z/s w Bidzinach wykonał zgodnie z obowiązującymi przepisami siedem badań kontrolnych i jedno badanie rozszerzone dotyczące analizy jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi za które Gmina Wojciechowice zapłaciła 4 065,15 zł.,
- c) przekazał stosowne sprawozdania jednostkom nadrzędnym (WOJEWÓDZKI INSPEKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA W KIELCACH, REGIONALNY ZARZĄD GOSPODARKI WODNEJ W WARSZAWIE, URZĄD WOJEWÓDZKI W KIELCACH).
- d) W 2021 roku RGK z/s w Bidzinach poprzez ujęcie wody w Gierczycach na potrzeby zbiorowego zaopatrzenia w wodę na terenie Gminy Wojciechowice wydobył 235 630 m³ wody, którą zasilił wodociąg zbiorczy gminy. Wydobyta woda przeznaczona została na: sprzedaż hurtową wody: 30 700 m³, woda przeznaczona na cele przemysłowe: 19 400 m³, woda przeznaczona do obiektów użyteczności publicznej (m.in. szkoły, urzędy, świetlice wiejskie): 1 230 m³, woda przeznaczona gospodarstwom domowym (odbiorcom indywidualnym): 162 900 m³.
- e) Za wydobycie wód podziemnych na cele zbiorowego zaopatrzenia w wodę, Gmina Wojciechowice zapłaciła Regionalnemu Zarządowi Gospodarki Wodnej Wody Polskie w Warszawie za rok 2021 opłatę w kwocie: 38 014,07 zł.
- f) Referat Gospodarki Komunalnej prowadził rejestrację ilości i jakości wydobytej wody.
- g) przestrzeganie zaleceń wynikających z wydanego Gminie pozwolenia na odprowadzanie oczyszczonych komunalnych ścieków bytowych z oczyszczalni ścieków w Jasicach do ujęcia rzeki Przepaść (nr decyzji: R.Oś.I. 6341.31.2012),

Rejestrowanie ilości i jakości ścieków bytowych

RGK z/s w Bidzinach w 2021r. przyjął i oczyścił w Gminnej Oczyszczalni Ścieków w Jasicach łącznie 41 315 m³ ścieków bytowych. Do oczyszczalni ścieków kolektorem zbiorczym dopłynęło 35 821 m³ ścieków, a 5 494 m³ ścieków dowieziono wozem asenizacyjnym (na ten cel Gmina Wojciechowice przeznaczyła 48 549,11 zł i są to koszty oleju napędowego, części, napraw, usług serwisowych sprzętu przeznaczonego do wywozu nieczystości ciekłych). Za wprowadzenie ścieków oczyszczonych do wód, Gmina Wojciechowice zapłaciła opłatę środowiskową za rok 2021 do RZGW Wody Polskie w Warszawie w kwocie: 3 489,14 zł.

Wykonywanie badań ścieków surowych i oczyszczonych

W 2021r. RGK z/s w Bidzinach zgodnie z obowiązującymi przepisami wykonał dwa badania ścieków surowych i dwa badania ścieków oczyszczonych za które, to Gmina Wojciechowice zapłaciła 1 801,95 zł.

Gospodarowanie odpadami wytworzonymi podczas procesów oczyszczania ścieków

W 2021r. RGK z/s w Bidzinach nadzorował jakość wytwarzanych podczas procesów oczyszczania ścieków osadów ściekowych, odpadów typu SKRATKI I Z PIASKOWNIKA, które badał zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska, za które to Gmina Wojciechowice zapłaciła 1 857,30 zł.

- przekazywanie stosownych sprawozdań jednostkom nadrzędnym (WIOŚ W KIELCACH, RZGW W WARSZAWIE, URZĄD WOJEWÓDZKI W KIELCACH)
- nadzorowanie eksploatacji urządzeń wodno-kanalizacyjnych,
- utrzymanie w dobrym stanie technicznym i technologicznym urządzeń do oczyszczania, transportu i wylotu ścieków, eksploatując je z posiadaną instrukcją eksploatacyjną,
- naprawa (remonty) oraz wymiana pomp ściekowych pracujących w poszczególnych procesach technologicznych oczyszczalni ścieków w Jasicach. W 2021r. za remonty i regeneracje pomp i silników pracujących na oczyszczalni ścieków w Jasicach oraz przepompowniach ścieków Gmina Wojciechowice zapłaciła 57 604,55 zł,
- wymiana 4 szt. hydrantów p. pożarowych wraz z oprzyrządowaniem na sieci wodociągowej (wymieniono hydranty wraz ze wszystkimi elementami) za które Gmina Wojciechowice zapłaciła 6 830,04 zł,
- wymieniono 2szt. zasuw wodnych DN150 zabezpieczająco-odciągających zainstalowanych na sieci wodociągowej na kwotę 2 685,40 zł,
- usuwanie awarii na sieci wodociągowej oraz na sieciach kanalizacyjnych (łącznie w 2021r. usunięto 30 awarie sieci wodociągowo-kanalizacyjnej). Za materiały hydrauliczne zakupione na cel usuwania awarii na sieci wodociągowej i kanalizacyjnej Gmina Wojciechowice zapłaciła w 2021r. kwotę 38 997,36 zł,
- monitoring ujęcia wody w Gierczycach jaki świadczy firma ochrony KARABELA – 1 771,20 zł,

- monitoring likwidacji osadu nadmiernego (metoda biologiczna) stosowany w procesie oczyszczania ścieków w Gminnej oczyszczalni ścieków w Jasicach za który Gmina zapłaciła 25 092,00 zł,
- usługa mini koparką w celu usunięcia awarii sieci wodociągowo-kanalizacyjnej (wynajęcie mini koparki było konieczne do usunięcia awarii w miejscach gdzie nie było to możliwe do wykonania sprzętem którym dysponuje RGK z/s w Bidzinach lub też wówczas gdy sprzęt RGK z/s w Bidzinach był uszkodzony), za które Gmina zapłaciła – 5 386,90 zł,
- modernizacja przepompowni ścieków w miejscowości Jasice (wymiana całkowita armatury hydraulicznej, skrzynki elektrycznej wraz ze sterowaniem automatycznym oraz monitoringiem – usługa zgodna z umową) za którą Gmina zapłaciła – 100 860,00 zł,
- zakup wodomierzy $\frac{3}{4}$ " – 200szt. oraz plomb do wodomierzy za które Gmina zapłaciła 10 332,00 zł,
- zakup 6szt. pokryw betonowych na studnie kanalizacyjne kolektora za które Gmina zapłaciła – 746,61 zł,
- zakup materiałów i części elektrycznych do remontów i napraw instalacji elektrycznej i automatycznej ujęcia wody w Gierczycach, oczyszczalni ścieków w Jasicach oraz przepompowni ścieków Gmina zapłaciła – 2 898,81 zł,
- zakupiono i wykorzystano do dezynfekcji wody przeznaczonej dla ludzi w ramach zbiorowego zaopatrzenia w wodę CHLOROX S za którą Gmina zapłaciła – 745,20 zł,
- Gmina zapłaciła za energię elektryczną do celów zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz zbiorowego odprowadzania ścieków – 258 991,28 zł
- energia elektryczna zużyta przez ujęcie wody w Gierczycach: 79 544,09 zł, gminną oczyszczalnię ścieków w Jasicach oraz przez przepompownie ścieków: 170 404,58 zł,
- energia elektryczna zużyta przez bazę RGK z/s w Bidzinach: 9 042,61 zł.
- zakupiono 200szt. tabliczek do oznakowania hydrantów p. pożarowych za co Gmina zapłaciła 2 214,00 zł,
- zakupiono lampę sygnalizacji ostrzegawczej na zbiornik wieżowy w Gierczycach za co Gmina zapłaciła 896,00 zł,
- zakup materiałów remontowo – malarskich na cel przeprowadzenia prac remontowo – konserwacyjnych na obiektach Referatu za co Gmina zapłaciła 13 032,60 zł,

- zmiana w systemach komputerowych oraz opieka autorska systemu RADIX za co Gmina zapłaciła 2 559,40 zł,
- wyczyszczono zbiornik przepompowni ścieków w Jasicach z nagromadzonego i zalegającego osadu, tłuszczów i piasku za co Gmina zapłaciła: 7 344,00zł,
- przeprowadzono remont zbiornika wieżowego typu MZW500/22,5 w Gierczycach (wymieniono 29szt. śrub wraz z uszczelnieniem łączy), za co Gmina zapłaciła: 11 541,74 zł,
- wykonano opracowanie dokumentacji operatu wodnoprawnego do uzyskania pozwolenia wodnoprawnego za zrzut ścieków oczyszczonych przez oczyszczalnię ścieków w Jasicach, za co Gmina zapłaciła: 8 610,00 zł,
- pomalowano dach na budynku socjalno – biurowym Gminnej Oczyszczalni Ścieków w Jasicach, za co Gmina zapłaciła: 7 380,00zł,
- poddano konserwacji i przeglądowi gaśnice p. pożarowe z obiektów ujęcia wody w Gierczycach, Gminnej Oczyszczalni Ścieków w Jasicach oraz bazy RGK z/s w Bidzinach, za co Gmina zapłaciła: 228,78 zł,
- wykonano usługi polegające na udrażnianiu sieci kanalizacyjnej (WUKO), za co Gmina zapłaciła: 2 583,00 zł,
- przekazano do utylizacji ustabilizowane osady ściekowe oraz odpady typu skratki i z piaskownika powstałe podczas procesu oczyszczania ścieków w Gminnej Oczyszczalni Ścieków w Jasicach, za co Gmina zapłaciła 3.292,38zł,
- zakupiono wodę z Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Ożarowie w celu zapewnienia wody mieszkańcom sołectwa Wlonice w ramach zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, za co Gmina zapłaciła 12 605,76 zł,
- przeprowadzono badanie wydajności hydrantów p. pożarowych na terenie Gminy Wojciechowice, za co Gmina zapłaciła 2 000,00 zł.

W zakresie utrzymania gminnych terenów zielonych i zakrzewień:

- utrzymanie terenów zielonych wokół świetlic wiejskich,
- utrzymanie terenów zielonych wokół strażnic OSP,
- utrzymanie terenów zielonych wokół stawów i innych zbiorników wodnych oraz parkach zielonych znajdujących się na terenie Gminy Wojciechowice,
- utrzymanie terenów zielonych wokół jednostek organizacyjnych Gminy,

Utrzymanie tych terenów zielonych odbywało się poprzez koszenie i odkrzaczanie w/w obiektów w zależności od konieczności (około 4-5 razy w sezonie każdy obiekt). Na cel utrzymania terenów zielonych Gmina Wojciechowice w 2021r. przeznaczyła 8 751,25 zł i są to koszty: benzyny Pb95 przeznaczonej do pól spalinowych, kos spalinowych STIHL, rębaka do gałęzi, oleju napędowego przeznaczonego do ciągnika pracującego z kosiarką rotacyjną oraz olejów, łańcuchów, linki tnącej a także koszty napraw sprzętu i urządzeń do utrzymania terenów zielonych.

W zakresie dowozu dzieci i młodzieży do szkół gminnych i z powrotem RGK z/s w Bidzinach w 2021r. nie świadczył usługę dowozu i odwozu dzieci niepełnosprawnych.

W zakresie koordynowania i wykonywania zadań wynikających z ustawy "o utrzymaniu czystości i porządku w Gminach", Gmina prowadziła następujące działania:

- likwidacja dzikich wysypisk śmieci oraz zapobieganie ich powstawaniu,
- zawieranie umów w zakresie dostawy wody i odprowadzania ścieków,
- prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych (szamb)
- przeprowadzanie kontroli w zakresie częstotliwości opróżniania zbiornika bezodpływowego (szamb) w gospodarstwach, które to w takie zbiorniki są wyposażone.

W zakresie bieżącego utrzymania sieci drogowej administrowanej przez Gminę Wojciechowice w 2021r. to RGK z/s w Bidzinach wykonał następujące prace:

- koszenie poboczy dróg gminnych,
- odnowa oznakowania poziomego stosowanego na drogach gminnych o nawierzchni twardej w postaci znaków drogowych podłużnych, strzałek, poprzecznych i uzupełniających,
- sprzątanie wiat przystankowych usytuowanych przy drogach gminnych (średnio 2 razy w miesiącu),
- odśnieżanie dróg, chodników i placów użyteczności publicznej na terenie Gminy Wojciechowice (parkingi szkolne, place komunalne)
- usuwanie śliskości zimowej za pomocą soli drogowej i piasku,

- trzykrotne koszenie poboczy dróg gminnych Gminy Wojciechowice na szerokość 1,5 m i więcej po każdej stronie drogi skarp i rowów przydrożnych dróg twardych (asfaltowych),
- pierwsze koszenie do 30 czerwca 2021r.,
- drugie koszenie do 15 sierpnia 2021r.,
- trzecie koszenie do 30 września 2021r.

Łączna długość dróg twardych na terenie Gminy Wojciechowice to 86 km. Trzykrotne koszenie poboczy w roku po obu stronach drogi z poszerzeniem daje nam ok. 805 km. Średnio na zrealizowanie tego zadania RGK z/s w Bidzinach potrzebował ok. 10 - 14 dni każde koszenie. Na cel bieżącego utrzymania dróg administrowanych przez Gminę, Gmina Wojciechowice przeznaczyła 66 807,13 zł i są to koszty oleju napędowego, części, napraw oraz usług serwisowych sprzętu i maszyn przeznaczonych do tych prac.

- Gmina Wojciechowice w roku 2021w celu utrzymania i koszenia poboczy dróg gminnych (dróg asfaltowych) zakupiła 1szt. kosiarki bijakowej KB-140, za którą to zapłaciła: 30 750,00zł,
- do usuwania śliskości zimowej z dróg, parkingów i chodników w 2021r. zużyto ok. 150 ton piasku z solą na kwotę ok. 16 946,00 zł. Na cel odśnieżania i zimowego utrzymania dróg gminnych w 2021r. (dróg asfaltowych) gmina przeznaczyła kwotę: 34 768,73 zł (są to koszty oleju napędowego, części, napraw oraz usług serwisowych sprzętu i maszyn przeznaczonych do tego celu).
- obkaszanie wokół przystanków autobusowych (ta czynność odbywała się za pomocą kos spalinyowych),
- montaż i demontaż siatek przeciw śniegowych na drogach gminnych, siatki śniegowe montowano na najbardziej newralgicznych odcinkach. Łącznie na terenie gminy Wojciechowice w 2021r. rozłożono 35 szt. siatek * 25mb co daje 875 mb siatki.
  - Mikułowice – 8 szt. siatek * 25mb
  - Drygulec – 5 szt. siatek * 25mb
  - Lisów – 5 szt. siatek * 25mb
  - Stodoły – 6 szt. siatek * 25mb
  - Kunice – 5 szt. siatek * 25mb
  - Kaliszany – 6 szt. siatek * 25mb

Transport kruszywa na potrzeby utwardzania dróg lokalnych nie asfaltowych

- W 2021r. RGK z/s w Bidzinach przywiózł i rozwiózł na drogi nie asfaltowe na terenie Gminy Wojciechowice 692 ton kruszywa. Na ten cel Gmina przeznaczyła kwotę 11 690,11 zł i są to koszty oleju napędowego, części, napraw oraz serwisu sprzętu przeznaczonego do tego celu (sam. ciężarowy IVECO EURO CARGO, Ciągnik PRONAR oraz ciągnik NEW HOLLAND i koparko-ładowarka CASE).
- Niwelacja dróg lokalnych nie asfaltowych koparko – ładowarką – na ten cel gmina w 2021r. przeznaczyła kwotę 20 348,29 zł i są to koszty oleju napędowego oraz części, napraw oraz serwisu sprzętu przeznaczonego do tego celu koparko-ładowarka CASE)
- W celu utrzymania poziomu jakości i płynności prac, konieczne było przeprowadzenie remontu kapitalnego silnika koparko – ładowarki CASE, za który Gmina zapłaciła 17 896,50 zł (remont przeprowadzony został przez Zakład Mechaniki Maszyn i Urządzeń Rolniczych w Zwoleniu).

W zakresie wykonywania innych usług na rzecz Gminy Wojciechowice i jej jednostek organizacyjnych w granicach zastrzeżonych przepisami prawa dla samorządowych zakładów budżetowych:

- organizowanie odławiania bezdomnych zwierząt z terenu Gminy Wojciechowice,
- w 2021r. odłowiono i przekazano do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Janik – schronisko dla zwierząt które zakład prowadzi, ul. Borowska 1, 27-415 Kunów 5 bezpiecznych psów,
- organizowanie usuwania martwych bezdomnych zwierząt z terenu dróg, ulic i placów.
- remonty i konserwacje barierek ochronnych na przepustach drogowych dróg gminnych:
  - Bidziny – 1 szt.
  - Mikułowice – 1szt.
  - Koszyce – 1 szt.
  - Kaliszany – 1 szt.
  - Kunice – 2szt.
  - Smugi – 1szt.

- wykonanie 1 szt. wiaty przystankowej i usytuowanie jej na drodze gminnej Gminy Wojciechowice:
  - 1 szt. Bidziny (mała strona)

W zakresie kontrolowania i rozliczania usług komunalnych finansowych ze środków Gminy.

- zawierania umów w zakresie dostawy wody i odbioru ścieków,
- wydawano warunki techniczne na budowę przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych,
- nadzorowano sprawy utrzymania i czystości w Gminie,
- za wprowadzanie gazów lub pyłów pochodzących z silników spalinowych do atmosfery za rok 2021, Gmina Wojciechowice zapłaciła do Urzędu Marszałkowskiego opłatę w kwocie: od silników spalinowych i maszyn: 783,31 zł, a od kos spalinowych i pił spalinowych: 456,30 zł. Ogółem: 1 239,61 zł.

Dochody osiągnięte przez RGK z/s w Bidzinach na rzecz Gminy Wojciechowice z tytułu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków w 2021 roku to 673.452,39zł natomiast wydatki związane z działalnością zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków RGK z/s w Bidzinach w 2021 roku to: 600.372,98zł.

Koszty związane z utrzymaniem sieci drogowej administrowanej przez Gminę Wojciechowice w 2021 roku w RGK z/s w Bidzinach to: 66.807,15zł.

Koszty RGK z/s w Bidzinach związane z utrzymaniem gminnych terenów zielonych i zakrzewień to kwota: 8.751,25zł.

24. Posiedzenia Rady Gminy i realizacja uchwał

Rada Gminy jest organem stanowiącym i kontrolnym wybieranym na pięcioletnią kadencję. Do właściwości Rady Gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy. Są to m.in.: uchwalanie statutu gminy, uchwalanie budżetu gminy, uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach. Rada obraduje na sesjach zwołanych przez Przewodniczącego Rady. Termin sesji, jej miejsce i porządek obrad podaje się do wiadomości mieszkańców. Rada Gminy w Wojciechowicach liczy 15 radnych.

Skład Rady Gminy w Wojciechowicach VIII kadencji w latach 2018 – 2023

- Grzegorz Wójcik – Przewodniczący Rady Gminy
- Krystyna Żądło – Wiceprzewodnicząca Rady Gminy
- Marek Wójcik - Wiceprzewodniczący Rady Gminy
- Anna Czajkowska - Radna
- Monika Gałka- Radna
- Damian Jędrzejewski - Radny
- Tadeusz Kabat – Radny
- Marianna Kaczmarska – Radna
- Magdalena Kordek – Radna
- Jacek Majcher – Radny
- Małgorzata Ostrowska – Radna
- Marzena Pawlik – Radna
- Artur Rędziak – Radny
- Leszek Stępień – Radny
- Jadwiga Wójcicka – Radna

Przy Radzie Gminy w Wojciechowicach działają następujące komisje stałe:

- Komisja Rozwoju Gospodarczego, Rolnictwa i Budżetu w składzie:
  - Jadwiga Wójcicka – Przewodnicząca Komisji
  - Krystyna Żądło
  - Grzegorz Wójcik
  - Marek Wójcik
  - Marzena Pawlik
  - Marianna Kaczmarska
  - Damian Jędrzejewski
  - Artur Rędziak
  - Magdalena Kordek
  - Leszek Stępień
  - Małgorzata Ostrowska
  - Tadeusz Kabat
- Komisja Spraw Samorządowych, Oświatowych, Społecznych i Obywatelskich w składzie:

- Marianna Kaczmarek – Przewodnicząca Komisji
- Krystyna Żądło
- Grzegorz Wójcik
- Marek Wójcik
- Damian Jędrzejewski
- Artur Rędziak
- Magdalena Kordek
- Leszek Stępień
- Małgorzata Ostrowska
- Tadeusz Kabat
- Komisja Rewizyjna w składzie:
  - Anna Czajkowska – Przewodnicząca Komisji
  - Jacek Majcher
  - Monika Gałka
  - Marzena Pawlik
  - Jadwiga Wójcicka
- Komisja Skarg, Wniosków i Petycji w składzie:
  - Jacek Majcher – Przewodniczący Komisji
  - Anna Czajkowska
  - Monika Gałka

W roku 2021 Rada Gminy w Wojciechowicach na 10 posiedzeniach podjęła 74 uchwały.

Na XXIII sesji Rady Gminy w Wojciechowicach w dniu 29 stycznia 2021 roku podjęte zostały uchwały:

1. Uchwała Nr XXIII/155/2021 w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy na lata 2021-2029,
2. Uchwała Nr XXIII/156/2021 w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Wojciechowice na 2021 rok,
3. Uchwała Nr XXIII/157/2021 w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Wojciechowice na lata 2021-2025,
4. Uchwała Nr XXIII/158/2021 w sprawie uchwalenia Planu Pracy Rady Gminy w Wojciechowicach na 2021 rok,

5. Uchwała Nr XXIII/159/2021 w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Rozwoju Gospodarczego, Rolnictwa i Budżetu rady Gminy w Wojciechowicach na 2021 rok,
6. Uchwała Nr XXIII/160/2021 w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Spraw Samorządowych, Oświatowych, Społecznych i obywatelskich Rady Gminy w Wojciechowicach na 2021 rok,
7. Uchwała Nr XXIII/161/2021 w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Gminy w Wojciechowicach na 2021 rok,
8. Uchwała Nr XXIII/162/2021 w sprawie rozpatrzenia petycji złożonej w dniu 11 grudnia 2020 roku przez Pana Arkadiusza Rakoczy,
9. Uchwała Nr XXIII/163/2021 w sprawie rozpatrzenia petycji złożonej w dniu 14 grudnia 2020 roku przez Pana Piotra Sterkowskiego,
10. Uchwała Nr XXIII/164/2021 w sprawie pozostawienia petycji bez rozpatrzenia,
11. Uchwała Nr XXIII/165/2021 w sprawie wyrażenia zgody Wójtowi Gminy Wojciechowice na dokonanie darowizny nieruchomości na rzecz Powiatu Opatowskiego,
12. Uchwała Nr XXIII/166/2021 w sprawie wyrażenia zgody Wójtowi Gminy Wojciechowice na dokonanie darowizny nieruchomości na rzecz Powiatu Opatowskiego,
13. Uchwała Nr XXIII/167/2021 zmieniająca uchwałę Rady Gminy w Wojciechowicach Nr XXII/152/2020 z dnia 31 grudnia 2020 r. w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Wojciechowice oraz warunków i zasad korzystania z przystanków,
14. Uchwała Nr XXIII/168/2021 w sprawie przyjęcia Aneksu nr 1 do „Programu Rewitalizacji Gminy Wojciechowice na lata 2018-2023”.

Na XXIV sesji Rady Gminy w Wojciechowicach w dniu 25 lutego 2021 r. podjęte zostały uchwały:

1. Uchwała Nr XXIV/169/2021 w sprawie przyjęcia na 2021 rok planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli, ustalenia maksymalnej kwoty dofinansowania opłat za kształcenie nauczycieli zatrudnionych w szkole prowadzonej przez Gminę Wojciechowice oraz specjalności i formy kształcenia, na które dofinansowanie będzie przyznawane,
2. Uchwała Nr XXIV/170/2021 w sprawie niewyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie gminy na 2022 rok środków stanowiących fundusz sołecki,

3. Uchwała Nr XXIV/171/2021 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wojciechowice na lata 2021-2029,

4. Uchwała Nr XXIV/172/2021 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2021 rok.

Na XXV sesji Rady Gminy w Wojciechowicach w dniu 29 marca 2021 r. podjęte zostały uchwały:

1. Uchwała Nr XXV/173/2021 w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Wojciechowice w 2021 roku,

2. Uchwała Nr XXV/174/2021 w sprawie przyjęcia „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wojciechowice – aktualizacja do roku 2023”,

3. Uchwała Nr XXV/175/2021 w sprawie rozpatrzenia petycji pt. „Alarm ! STOP zabójczemu GMO- STOP niebezpiecznej SZCZEIPONCE!”,

4. Uchwała Nr XXV/176/2021 w sprawie przekazania petycji według właściwości,

5. Uchwała Nr XXV/177/2021 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wojciechowice na lata 2021-2029,

6. Uchwała Nr XXV/178/2021 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2021 rok.

Na XXVI sesji Rady Gminy w Wojciechowicach w dniu 31 maja 2021 r. podjęte zostały uchwały:

1. Uchwała Nr XXVI/179/2021 w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy Wojciechowice wotum zaufania,

2. Uchwała Nr XXVI/180/2021 w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2020 rok,

3. Uchwała Nr XXVI/181/2021 w sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Wojciechowice za 2020 rok,

4. Uchwała Nr XXVI/182/2021 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wojciechowice na lata 2021-2029,

5. Uchwała Nr XXVI/183/2021 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2021 rok,

6. Uchwała Nr XXVI/184/2021 w sprawie uznania petycji za niezasługującą na uwzględnienie,

7. Uchwała Nr XXVI/185/2021 w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Wojciechowice w 2021 roku,

8. Uchwała Nr XXVI/186/2021 w sprawie wyrażenia zgody Wójtowi Gminy Wojciechowice na nieodpłatne przekazanie nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa,
9. Uchwała Nr XXVI/187/2021 w sprawie wyrażenia zgody Wójtowi Gminy Wojciechowice na wydzierżawienie nieruchomości stanowiących własność Gminy Wojciechowice oraz odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu ich zawarcia,
10. Uchwała Nr XXVI/188/2021 w sprawie określenia wzoru wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego oraz wzoru deklaracji o dochodach gospodarstwa domowego za okres 3 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku.

Na XXVII sesji Rady Gminy w Wojciechowicach w dniu 08 lipca 2021 r. podjęte zostały uchwały:

1. Uchwała Nr XXVII/189/2021 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie przez Gminę Wojciechowice porozumienia w sprawie przystąpienia do opracowania i wdrażania Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla obszaru funkcjonalnego Partnerstwa Ziemia Opatowska na lata 2021-2030,
2. Uchwała Nr XXVII/190/2021 w sprawie przystąpienia do opracowania i wdrażania Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla obszaru funkcjonalnego Partnerstwa Ziemia Opatowska na lata 2021-2030,
3. Uchwała Nr XXVII/191/2021 w sprawie wystosowania Apelu dotyczącego realizacji zadania inwestycyjnego polegającego na budowie chodnika wzdłuż drogi krajowej nr 74 przebiegającej przez Gminę Wojciechowice w km od 148+736 do km 161+059 w miejscowościach Gierczyce, Stodoły – Wieś, Stodoły – Kolonie, Kunice, Bidziny,
4. Uchwała Nr XXVII/192/2021 w sprawie wystosowania Apelu dotyczącego podjęcia prac związanych z budową przejścia przez tory kolejowe na trasie nr 25 realizacji Łódź Kaliska – Dębica w km 204+802 w miejscowości Drygulec łączącego ścieżkę rowerową biegnącą wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 755 relacji Ostrowiec Świętokrzyski – Zawichost,
5. Uchwała Nr XXVII/193/2021 w sprawie określenia średnich cen jednostek paliwa w Gminie Wojciechowice w roku szkolnym 2021/2022,
6. Uchwała Nr XXVII/194/2021 w sprawie przekazania projektu regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków obowiązującego na terenie Gminy Wojciechowice do organu regulacyjnego do zaopiniowania,

7. Uchwała Nr XXVII/195/2021 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wojciechowice na lata 2021-2029,
8. Uchwała Nr XXVII/196/2021 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2021 rok.

Na XXVIII sesji Rady Gminy w Wojciechowicach w dniu 19 sierpnia 2021 r. podjęte zostały uchwały:

1. Uchwała Nr XXVIII/197/2021 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie przez Gminę Wojciechowice porozumienia międzygminnego w celu przygotowania i realizacji Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Obszaru Strategicznej Interwencji – Dolina Wisły na lata 2021-2030,
2. Uchwała Nr XXVIII/198/2021 w sprawie wysokości stawek opłat pobieranych za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych położonych na terenie Gminy Wojciechowice,
3. Uchwała Nr XXVIII/199/2021 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wojciechowice na lata 2021-2029,
4. Uchwała Nr XXVIII/200/2021 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2021 rok.

Na XXIX sesji Rady Gminy w Wojciechowicach w dniu 29 października 2021 r. podjęte zostały uchwały:

1. Uchwała Nr XXIX/201/2021 w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Wojciechowice na lata 2021-2024,
2. Uchwała Nr XXIX/202/2021 w sprawie uchwalenia regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków obowiązującego na terenie Gminy Wojciechowice,
3. Uchwała Nr XXIX/203/2021 w sprawie odmowy stwierdzenia wygaśnięcia mandatu radnego Rady Gminy w Wojciechowicach Tadeusza Kabata,
4. Uchwała Nr XXIX/204/2021 w sprawie przyjęcia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy Wojciechowice na lata 2021-2025,
5. Uchwała Nr XXIX/205/2021 w sprawie wyrażenia zgody Wójtowi Gminy Wojciechowice na zamianę nieruchomości,
6. Uchwała Nr XXIX/206/2021 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie przez Gminę Wojciechowice porozumienia z Powiatem Sandomierskim i innymi Gminami w celu opracowania Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Obszaru Strategicznej Interwencji – Dolina Wisły na lata 2021-2030,

7. Uchwała Nr XXIX/207/2021 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wojciechowice na lata 2021-2029,

8. Uchwała Nr XXIX/208/2021 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2021 rok.

Na XXX sesji Rady Gminy w Wojciechowicach w dniu 30 listopada 2021 r. podjęte zostały uchwały:

1. Uchwała Nr XXX/209/2021 w sprawie przyjęcia Roczного Programu współpracy Gminy Wojciechowice z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art.3 ust.3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2022,
2. Uchwała Nr XXX/210/2021 w sprawie określenia górnych stawek opłat za wywóz nieczystości ciekłych ze zbiorników bezodpływowych z terenu Gminy Wojciechowice,
3. Uchwała Nr XXX/211/2021 w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta obliczonej za okres 11 kwartałów będącą podstawą do ustalenia podatku rolnego na rok podatkowy 2022,
4. Uchwała Nr XXX/212/2021 w sprawie zarządzenia poboru podatku od nieruchomości, leśnego i rolnego w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów i określenia wynagrodzenia za inkaso,
5. Uchwała Nr XXX/213/2021 w sprawie ustalenia zasad przyznawania i wysokości diet oraz zwrotu kosztów podróży służbowych dla radnych Rady Gminy w Wojciechowicach,
6. Uchwała Nr XXX/214/2021 w sprawie wynagrodzenia Wójta Gminy Wojciechowice,
7. Uchwała Nr XXX/215/2021 w sprawie zwrotu kosztów podróży służbowych dla sołtysów,
8. Uchwała Nr XXX/216/2021 w sprawie wyrażenia zgody Wójtowi Gminy Wojciechowice na oddanie w najem części nieruchomości stanowiącej własność Gminy Wojciechowice oraz odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu jej zawarcia,
9. Uchwała Nr XXX/217/2021 zmieniająca uchwałę Nr XXIX/206/2021 Rady Gminy w Wojciechowicach z dnia 29 października 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie przez Gminę Wojciechowice porozumienia z Powiatem Sandomierskim i innymi Gminami w celu opracowania Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Obszaru Strategicznej Interwencji – Dolina Wisły na lata 2021-2030,

- 10.** Uchwała Nr XXX/218/2021 zmieniająca uchwałę Nr XXVIII/197/2021 Rady Gminy w Wojciechowicach z dnia 19 sierpnia 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie przez Gminę Wojciechowice porozumienia międzygminnego w celu przygotowania i realizacji Strategii rozwoju Ponadlokalnego dla Obszaru Strategicznej Interwencji – Dolina Wisły na lata 2021-2030,
- 11.** Uchwała Nr XXX/219/2021 w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- 12.** Uchwała Nr XXX/2020/2021 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wojciechowice na lata 2021-2029,
- 13.** Uchwała Nr XXX/221/2021 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2021 rok.

Na XXXI sesji Rady Gminy w Wojciechowicach w dniu 15 grudnia 2021 r. podjęte zostały uchwały:

- 1.** Uchwała Nr XXXI/222/2021 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wojciechowice na lata 2021-2029,
- 2.** Uchwała Nr XXXI/223/2021 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2021 rok.

Na XXXII sesji Rady Gminy w Wojciechowicach w dniu 30 grudnia 2021 r. podjęte zostały uchwały:

- 1.** Uchwała Nr XXXII/224/2021 w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wojciechowice na rok 2022,
- 2.** Uchwała Nr XXXII/225/2021 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy dzierżawy nieruchomości stanowiącej własność Gminy Wojciechowice oraz odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu jej zawarcia,
- 3.** Uchwała Nr XXXII/226/2021 w sprawie rozpatrzenia skargi na Kierownika Ośrodka Pomocy społecznej w Wojciechowicach,
- 4.** Uchwała Nr XXXII/227/2021 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wojciechowice na lata 2021-2029,
- 5.** Uchwała Nr XXXII/228/2021 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2021 rok.

W 2021 r. Rada Gminy obradowała i podejmowała rozstrzygnięcia na 10 posiedzeniach. W sprawach należących do jej kompetencji podjęła 74 uchwały. W posiedzeniach

uczestniczyli: Wójt Gminy Wojciechowice, Sekretarz Gminy, Skarbnik Gminy. Ze względu na panującą pandemię w kraju w obradach sesji nie uczestniczyły osoby z zewnątrz.

Protokoły ze wszystkich posiedzeń oraz podjęte na nich uchwały organ wykonawczy gminy udostępnił do publicznego wglądu, publikując je w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Wojciechowice, na stronie internetowej Urzędu Gminy Wojciechowice. Nagrania z posiedzeń Rady Gminy w Wojciechowicach umieszczone są na stronie Urzędu Gminy w zakładce e-sesja oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy.

Zgodnie z procedurą do Wydziału Kontroli Prawnej i Nadzoru Wojewody Świętokrzyskiego przekazane były 48 uchwał, do Regionalnej Izby Obrachunkowej 26 uchwał, natomiast do Dziennika Urzędowego Województwa Świętokrzyskiego przekazanych zostało 18 uchwał.

Komisja Rewizyjnej przedstawiła sprawozdanie z działalności w roku 2021 Radzie Gminy w Wojciechowicach. Komisja w okresie sprawozdawczym odbyła 12 posiedzeń, 9 samodzielnie oraz 3 wspólnie z innymi komisjami, zaopiniowała 74 projektów uchwał. Pracowała na podstawie przyjętego przez Radę Gminy w Wojciechowicach planu pracy komisji.

Komisja Rozwoju Gospodarczego, Rolnictwa i Budżetu przedstawiła sprawozdanie z działalności w roku 2021 Radzie Gminy w Wojciechowicach. W okresie sprawozdawczym odbyło się 10 posiedzeniach, w tym 7 samodzielnie oraz 3 wspólnie z innymi komisjami, zaopiniowała 74 projektów uchwał. Pracowała na podstawie przyjętego przez Radę Gminy w Wojciechowicach planu pracy komisji.

Komisja Spraw Samorządowych, Oświatowych, Społecznych i Obywatelskich przedstawia sprawozdanie z działalności w roku 2021 Radzie Gminy w Wojciechowicach. W okresie sprawozdawczym odbyło się 10 posiedzeń, w tym 7 samodzielnie oraz 3 wspólnie z innymi komisjami, zaopiniowała 74 projektów uchwał. Pracowała na podstawie przyjętego przez Radę Gminy w Wojciechowicach planu pracy komisji.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji w 2021 roku odbyła 4 posiedzenia. Zaopiniowała 7 projektów uchwał.

25. Narodowy Powszechny Spis Ludności i Mieszkań #liczysiękażdy

Od 1 kwietnia do 30 września 2021 r. w całej Polsce przeprowadzony został Narodowy Powszechny Spis Ludności i Mieszkań 2021 według stanu **na dzień 31 marca 2021 r.**

Zakres tematyczny spisu oraz zasady jego realizacji zostały określone w ustawie z dnia 9 sierpnia 2019 r. o narodowym spisie powszechnym ludności i mieszkań w 2021 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1775, z 2020 r. poz. 1486, z 2021 r. poz. 615, z 2021 r., poz. 1143) oraz rozporządzeniu (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 763/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie spisów powszechnych ludności i mieszkań (Dz. Urz. UE L 218 z 13.8.2008, str. 14) - wraz z aktami wykonawczymi.

Spisem objęte były:

- osoby fizyczne stale zamieszkałe i czasowo przebywające w mieszkaniach, budynkach i innych zamieszkanach pomieszczeniach niebędących mieszkaniami;
- osoby fizyczne niemające miejsca zamieszkania;
- mieszkania, budynki, obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz zamieszkane pomieszczenia niebędące mieszkaniami.

Podobnie jak w powszechnym spisie rolnym w trakcie narodowego spisu 2021 dane były zbierane metodami:

- **samospisu internetowego** – przeprowadzanego za pośrednictwem interaktywnej aplikacji dostępnej na stronie internetowej GUS,
- **wywiadu telefonicznego** – przeprowadzanego przez rachmistrza telefonicznego z wykorzystaniem zainstalowanego na komputerze oprogramowania dedykowanego do przeprowadzenia spisu powszechnego lub urządzenia mobilnego wyposażonego w oprogramowanie dedykowane do przeprowadzenia spisu powszechnego – zwanego dalej „wywiadem telefonicznym”;
- **wywiadu bezpośredniego** – przeprowadzanego przez rachmistrza terenowego z wykorzystaniem urządzenia mobilnego wyposażonego w oprogramowanie dedykowane do przeprowadzenia spisu powszechnego;
- **wywiadu telefonicznego „Spis na żądanie”** – przeprowadzanego przez rachmistrza telefonicznego z respondentem, który zadzwonił na infolinię spisową i wybrał kanał „Spisz się przez telefon”.

W celu przeprowadzenia spisu powszechnego na terenie gminy Wojciechowice – Wójt Gminy jako Gminny Komisarz Spisowy – dnia 25 stycznia 2021 r zarządzeniem powołał Gminne Biuro Spisowe w Wojciechowicach, którego zadaniem było m.in. przeprowadzenie naboru na rachmistrzów, pomoc w przeprowadzeniu szkolenia i egzaminu na rachmistrzów spisowych, popularyzacja spisu na terenie gminy oraz monitoring tych działań. W czasie

trwania Narodowego Spisu Ludności i Mieszkań, w Urzędzie Gminy dostępne było stanowisko do samospisu, gdzie można było wypełnić formularz internetowy.

Według wstępnych wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 w Polsce 31 marca 2021 r. mieszkało 38 036,1 tys. osób (48,3% populacji stanowili mężczyźni, a 51,7% kobiety). Gęstość zaludnienia, tj. liczba osób przypadających na 1 km² powierzchni kraju, wyniosła 122 osoby (w 2011 r. – 123). W okresie między spisowym nie uległy zasadniczej zmianie proporcje według płci. Współczynnik feminizacji utrzymał się na poziomie z 2011 r. – na 100 mężczyzn przypada 107 kobiet.

Opracowano na podstawie danych z GUS.

26. Budżet obywatelski

Gmina Wojciechowice w 2021 roku nie miała uchwalonego budżetu obywatelskiego.

27. Podsumowanie

Serdecznie dziękuję za zapoznanie się z Raportem o stanie gminy Wojciechowice. Mam nadzieję, że niniejszy dokument w sposób kompleksowy i czytelny przekazał najważniejsze informacje związane z funkcjonowaniem gminy Wojciechowice.

Rok 2021 był kolejnym, który przyniósł zmiany w każdej miejscowości. Te działania nie byłyby możliwe, gdyby nie zaangażowanie i wiedza pracowników, radnych, sołtysów, rad sołeckich, organizacji pozarządowych, a przede wszystkim mieszkańców, którzy najlepiej wiedzą, co należy poprawić w ich otoczeniu.

Dziękuję wszystkim za wsparcie, informacje i napływające wnioski, z których część została zrealizowana w 2021 r., a kolejne oczekują na realizację w tegorocznym i przyszłych budżetach.